

มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการส่งเสริมอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ
ศึกษาเฉพาะกรณี "ทองคำ"

นางสาวจุฑามาส จิตรชุ่ม

วพ343.07841

จ628ม

34A0136457

Title : มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการส่งเสริมอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ
ศูนย์สนเทศและหอสมุด มหาวิทยาลัยราชภัฏบรจบุรี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชานิติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบรจบุรี

พ.ศ. 2537

Legal Aspects of Jewelry Industry Development :
Case Study "Gold"

Miss Jutamas Chitchoom

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the
Requirements for the Degree of Master of Law
Department of Law
Graduate School Dhurakijpundit University

1994

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
ปริญญา นิติศาสตรมหาบัณฑิต.

ชื่อวิทยานิพนธ์

มาตรการทางกฎหมาย เกี่ยวกับการส่งเสริมอุตสาหกรรมอัญมณีและ เครื่องประดับ :
ศึกษา เฉพาะกรณี "ทองคำ"

โดย

นางสาวจุฑามาส จิตรชุ่ม

สาขาวิชา

นิติศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษา

ดร.อภิญา เลื่อนฉวี

ได้พิจารณาเห็นชอบ โดยคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์แล้ว

(ศาสตราจารย์สมชัย ทรัพย์วณิช)

ประธานกรรมการ / ผู้แทนทบวงฯ

(อาจารย์โกศล ฉันทิกุล)

กรรมการ

(อาจารย์สมพงษ์ วนากา)

กรรมการ

(อาจารย์ประเกียรติ นาสิมมา)

กรรมการ

(ดร.อภิญา เลื่อนฉวี)

กรรมการ

กรรมการ

บัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ วิทยาธิ์)

วันที่

๓๑

เดือน

พฤษภาคม

พ.ศ.

๒๕๓๗

หัวข้อวิทยานิพนธ์	มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการส่งเสริมอุตสาหกรรม อัญมณีและเครื่องประดับ ศึกษาเฉพาะกรณี "ทองคำ"
ชื่อ	นางสาวจุฑามาส จิตรชุ่ม
อาจารย์ที่ปรึกษา	ดร. อภิญญา เลื่อนจวี
สาขาวิชา	กฎหมายธุรกิจ
ปีการศึกษา	2536

บทคัดย่อ

อุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ เป็นอุตสาหกรรมที่สำคัญมาก อุตสาหกรรมหนึ่ง ที่ทำรายได้ให้กับประเทศปีละกว่าสี่หมื่นล้านบาท มีส่วนช่วยในการลดการขาดดุลการค้าจากต่างประเทศ เป็นเหตุให้ภาครัฐบาลและภาคเอกชนให้ความสนใจและช่วยเหลือผลักดันให้อุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับก้าวขึ้นไปสู่ความเป็นผู้นำในตลาดโลก แต่อุตสาหกรรมนี้เป็นอุตสาหกรรมที่มีต้นทุนการผลิตสูง เนื่องจากต้องใช้วัตถุดิบที่ล้วนแล้วแต่เป็นวัสดุที่มีราคาสูง จึงก่อให้เกิดอุปสรรคในการพัฒนาหลายด้าน วัตถุดิบที่สำคัญต่ออุตสาหกรรมนี้คือ "ทองคำ" ซึ่งถือเป็นปัจจัยพื้นฐานการผลิตที่สำคัญ ปัจจุบันภาษีที่เรียกเก็บแก่ทองคำไม่ชัดเจน น่าจะได้รับการแก้ไขจากภาครัฐบาลอย่างเร่งด่วน ซึ่งเป็นปัญหาในด้านกฎหมาย กล่าวคือ เมื่อรัฐบาลประกาศเปลี่ยนแปลงระบบภาษีการค้า มาเป็นระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม เมื่อปี 2535 ก่อให้เกิดภาระภาษีที่เพิ่มขึ้นสำหรับทองคำในตลาดการลงทุน ตลาดทองรูปพรรณ ตลาดอุตสาหกรรมทั่วไป และผู้บริโภคไม่ชัดเจน เป็นช่องทางให้ผู้ประกอบการเอาผิดเอาเปรียบผู้บริโภคได้ง่าย อีกทั้งปริมาณทองคำของไทยมีการเรียกชานหน่วยทองคำ เป็น "บาท" ซึ่งไม่เป็นหน่วยสากลและไม่มีกฎหมายรองรับ แม้แต่ พ.ร.บ. มาตรการซึ่ง ตวง วัด พ.ศ. 2466 ก็มีได้มีการบัญญัติถึงแต่ประการใด

จากปัญหาที่กล่าวมาแล้วข้างต้น จึงควรมีการแก้ไขกฎหมาย หรือ บทบัญญัติ เพื่อส่งเสริมสนับสนุน ให้อุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ มีความเป็นสากลมากขึ้น เพื่อช่องทางให้ไทยก้าวสู่ความเป็นศูนย์กลางอัญมณีและเครื่องประดับ

ของโลก ตลอดจนแก้ไขกฎหมายให้ตลาดการค้าทองคำเป็นตลาดการค้าเสรี เพื่อประชาชนทุกคน สามารถที่จะถือครองทองคำในราคาเท่าเทียมกับราคาตลาดโลก อันจะเป็นหนทางขจัดหรือลดปัญหาการลักลอบนำเข้าทองคำนอกระบบและเอื้ออำนวยให้เกิดธนาคารทองคำเพื่อประโยชน์โดยรวมของภาคอุตสาหกรรม ตลอดจนเศรษฐกิจของประเทศสืบไป

Thesis Title	Legal Aspects of Jewelry Industry Development : Case Study "Gold"
Name	Miss Jutamas Chitchoom
Thesis Advisor	Dr.Apinya Luernshavee
Department	Law
Academic Year	1993

ABSTRACT

Jewelry and ornament production is one of the most important industry in Thailand creating more than forty billion baht revenue annually. The industry plays a crucial role in reducing foreign trade deficit of the country. Due to the above reason, both government and private sectors have paid attention and given support to promote jewelry and ornament manufacturing to make Thailand one of the world leaders in this field. Since the industry has naturally a high production costs due to the high cost of raw material used. Thus, there are many obstacles obstructing development of the industry. Gold is the essential raw material for the industry. One of the obstacles currently affect this industry is legal problems relating to gold which required urgent remedy from the government. The implementation of value added Tax (VAT) which replaced business tax in 1992 creates a bigger tax burden on gold investment market, ornament gold market as well as other industries using gold as a raw material to produce finished products and sell to

consumers. In addition, the unclear meaning of the word "gold" under the Money Exchange Control Act B.E. 2485 gives a loophole to traders exploit benefits from consumers. Moreover, the traditional weight unit of gold "Baht" is neither international nor legalized by any Thai laws or Acts, even in the Measurement Act B.E. 2466, there is no provision mentioning this weight unit of "baht"

Due to the problems stated above, the government should find suitable measures to promote and support jewelry and ornament industries in order to raise these industries to international level so as to make Thailand, the world center of jewelry and ornament industry. Furthermore, the government should liberalize domestic market towards a free market for the benefit of Thai people to hold and trade gold at the price equals to the world market price. In addition, this will reduce problem of gold smuggling and pave the way of establishing "Gold Bank" in the future for the benefits of industrial development and the Thai economy as a whole.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาของ อาจารย์ ดร. อภิญญา เลื่อนฉวี แห่งคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ซึ่งกรุณาให้แนวความคิด และให้ความช่วยเหลืออนุเคราะห์ผู้เขียนในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ และให้คำปรึกษาแนะนำแสดงข้อคิด ตลอดจนได้สละเวลาอันมีค่ารับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ และได้กรุณาตรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์สำเร็จลุล่วงด้วยดี ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์เป็นอย่างสูง

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณท่านศาสตราจารย์สมชัย ทรัพย์วิช ซึ่งได้สละเวลาอันมีค่า มาเป็นประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ตลอดจนท่านอาจารย์ประเกียรติ นาสิมมา ที่ได้แนะนำหัวข้อ และข้อมูลเอกสารต่าง ๆ และรับเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ท่านอาจารย์สมพงษ์ วนาภา ที่ได้ให้คำแนะนำและข้อคิด ที่มีคุณค่าต่อผู้เขียนพร้อมทั้งรับเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งท่านอาจารย์โกศล ฉันทิกุล เป็นผู้ประสิทธิ์ประสาท วิชากฎหมายอุตสาหกรรมการลงทุน อันเป็นจุดสำคัญที่ทำให้ผู้เขียนสนใจค้นคว้าจนเกิดวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ทั้งอาจารย์ยังกรุณาเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ผู้เขียนขอขอบคุณ ความช่วยเหลือและให้ความร่วมมือจากบุคคลทุกท่าน อันเป็นการยากยิ่งที่จะกล่าวถึงท่านทั้งหลายทุกท่านในหน้ากระดาษนี้ครบถ้วนได้

ผู้เขียนรู้สึกสำนึกในสถาบัน "มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์" เป็นอย่างยิ่ง ที่ได้ให้แสงสว่างความมั่นใจในการดำรงชีวิตประจำวัน และประกอบวิชาชีพอย่างมั่นคง อนึ่งหากวิทยานิพนธ์นี้มีประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้าของผู้สนใจ หรือมีคุณค่าต่ออุตสาหกรรมอันมีและเครื่องประดับ และผู้เกี่ยวข้อง ผู้เขียนขอมอบให้ ดร. ผุสดี จิตรชุ่ม มารดาผู้ซึ่งเป็นผู้ให้ในทุกสิ่งแก่ผู้เขียนตลอดมา ตลอดจนครูอาจารย์ผู้ประสิทธิ์ประสาทความรู้ให้แก่ผู้เขียนได้ เจริญก้าวหน้ามาจนทุกวันนี้

จุฑามาส จิตรชุ่ม

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
บทที่	
1. บทนำ.....	1
- ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
- วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	2
- สมมุติฐานของการวิจัย.....	2
- ขอบเขตการวิจัย.....	4
- วิธีวิจัย.....	5
- ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
2. การพัฒนาอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ.....	6
2.1 ลักษณะและโครงสร้างของอุตสาหกรรม อัญมณีและเครื่องประดับ.....	7
- ลักษณะของอุตสาหกรรม.....	7
- วัตถุดิบ.....	7
2.2 ท้องค่าในอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ.....	8
2.2.1 บทบาทของ "ท้องค่า" ต่อตลาดเงิน และการลงทุน.....	9
- ท้องค่ากับระบบเงินของไทย.....	11
2.2.2 บทบาทของท้องค่าในอุตสาหกรรมอัญมณี และเครื่องประดับ.....	15

2.2.3	บทบาทของทองคำในอุตสาหกรรมทั่วไป.....	18
2.2.4	การนำเข้าทองคำในประเทศไทย.....	18
2.3	โครงสร้างของการค้าทองคำ.....	22
2.3.1	โครงสร้างของการค้า.....	22
	- ทองคำแท่ง.....	22
	- ทองรูปพรรณ.....	23
	- ทองคำในอุตสาหกรรมทั่วไป.....	23
2.3.2	โครงสร้างของตลาดทองคำสากล.....	24
2.3.3	เสนอแนะในการพัฒนาโครงสร้าง ตลาดนำเข้าทองคำแท่ง ทองรูป พรรณ และทองคำที่ใช้ในอุตสาหกรรม ทั่วไป.....	29
2.4	มาตรการในการส่งเสริมอุตสาหกรรม อัญมณีและเครื่องประดับในปัจจุบัน.....	32
2.4.1	การส่งเสริมของรัฐบาลไทย.....	32
2.4.1.1	มาตรการและนโยบาย จากภาครัฐบาล.....	32
	1. มาตรการส่งเสริมการ ลงทุนและการผลิต.....	32
	1.1 มาตรการส่งเสริม การส่งออก.....	34
	1.2 มาตรการส่งเสริม ด้านบุคลากร.....	37
2.4.1.2	การส่งเสริมและสนับสนุนจาก ภาคเอกชน.....	38
	1. สมาคมผู้ค้าอัญมณีและเครื่อง	

ระดับ.....	39
2. สมาคมเพชรพลอย	
เงินทอง.....	40
3. สมาคมผู้ประกอบการ	
เจียรไนเพชร.....	40
2.5 การส่งเสริมของรัฐบาลต่างประเทศ.....	42
3. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับทองคำในอุตสาหกรรมอัญมณี	
และเครื่องประดับ.....	45
3.1 พระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน	
พ.ศ. 2485.....	46
3.2 พระราชกฤษฎีกาควบคุมการนำเข้ามาในราชอาณาจักร	
ซึ่งสินค้าบางอย่าง (ฉบับที่ 5)	
พ.ศ. 2494.....	49
3.3 กฎหมายเกี่ยวกับศุลกากร.....	53
3.4 พระราชบัญญัติภาษีมูลค่าเพิ่ม พ.ศ. 2535.....	55
4. ลักษณะและปัญหากฎหมายของทองคำในการพิจารณา	
อุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ.....	57
4.1 ปัญหาอันเกิดจากการให้ความหมายของทองคำ	
ที่ไม่ชัดเจน.....	57
ก. ตลาดทองคำแท่ง.....	61
ข. ตลาดทองคำรูปพรรณ.....	62
ค. ตลาดทองสำหรับอุตสาหกรรมอื่น.....	62
4.2 ปัญหาอันเกิดจากการไม่กำหนดน้ำหนักของ	
ทองคำให้เป็นหน่วยสากล.....	63

	หน้า
4.3 ปัญหาการจัดเก็บตามระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม	
ในการนำเข้าทองคำ.....	64
ก. ตลาดทองคำแท่ง.....	68
ข. ตลาดทองรูปพรรณ.....	68
ค. ตลาดทองสำหรับอุตสาหกรรมอื่น.....	69
- ปัญหาการเก็บภาษีการขายทองคำใน	
ต่างประเทศ.....	72
5. สรุปและเสนอแนะ.....	77
บรรณานุกรม.....	80
ภาคผนวก.....	85
ประวัติ.....	144

บทที่ 1

บทนำ

ความนำ

"ทองคำ" ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ถือว่าเป็นทรัพย์สินที่มีรูปร่าง ซึ่งมีราคาและถือเอาได้¹ ทองคำมิใช่จะเป็นทรัพย์สินที่ตีราคาได้ในแง่ของนิติศาสตร์เท่านั้น แต่ทองคำยังเป็นสิ่งแสดงถึงความมั่งคั่งและมั่นคงของแต่ละประเทศ โดยจะเห็นได้จากตัวเลขการสำรองทองคำของแต่ละประเทศ นอกจากนี้ทองคำ ยังเป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญต่ออุตสาหกรรมอัญมณี เครื่องประดับ และอุตสาหกรรมอื่นของประเทศ ทองคำจะเข้าไปมีบทบาทในลักษณะเป็นวัตถุดิบหรือส่วนผสมของกระบวนการผลิตทางอุตสาหกรรม จึงนับได้ว่าประเทศที่รู้จักคุณค่าและใช้ทองคำให้เกิดประโยชน์สูงสุดในด้านอุตสาหกรรม จะทำให้เศรษฐกิจของประเทศรุดหน้าและก้าวไปไกลได้

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

อุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับเป็นอุตสาหกรรมที่สำคัญอย่างหนึ่งในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ เป็นอุตสาหกรรมที่นำเงินตราต่างประเทศเข้าประเทศได้อย่างมาก

ในการผลิตของอุตสาหกรรมนี้วัตถุดิบส่วนใหญ่คืออัญมณี และทองคำต่างนำเข้ามาจากต่างประเทศเป็นหลัก ซึ่งเป็นวัตถุดิบที่มีมูลค่าในตัวเองสูง มีขนาดเล็กสะดวกในการนำพา การลักลอบนำเข้าจึงทำได้โดยสะดวก

¹มาตรา 99 ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์, 2523

ต่อมาเมื่อปี พ.ศ. 2521 ต่อเนื่องถึงปี พ.ศ. 2523 รัฐบาลมองเห็นความสำคัญของอุตสาหกรรมประเภทนี้มากขึ้น จึงได้มีการแก้ไขอัตราภาษีตลอดจนวิธีการนำเข้าให้มีเงื่อนไขน้อยลง เช่น การนำวัตถุดิบเพชรเข้ามาเจียรไนเป็นการส่งเสริมแรงงานชนบท ทำให้การนำวัตถุดิบเพชรพลอยเข้ามาในประเทศสูงขึ้น รัฐบาลสามารถที่จะเก็บสถิติไปวิเคราะห์วิจัย เพื่อหาทางส่งเสริมและพัฒนาได้มากขึ้น

การขายวัตถุดิบถึงสำเร็จรูปได้แก่เพชรพลอย เจียรไนแล้วจะต้องเสียภาษี รัฐจึงงดเก็บภาษีการนำเข้าและส่งออกพลอย เพชร ไม่ว่าจะเจียรไนแล้วหรือไม่จึงทำให้เห็นตัวเลขที่แท้จริง รัฐบาลจึงสามารถทราบรายรับรายจ่ายในอุตสาหกรรมนี้เพิ่มขึ้น การแก้ไขเพียงเล็กน้อยของรัฐบาลดังที่กล่าวมาแล้วส่งผลให้อุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับมุ่งเป้าหมายไปสู่การส่งออก ผู้ประกอบการได้รวมกลุ่มกันขึ้นเป็นสมาคมผู้ส่งออกอัญมณีและเครื่องประดับ และได้นำปัญหาต่าง ๆ เสนอต่อรัฐบาลให้จัดการแก้ไขเพื่อให้อุตสาหกรรมนี้เป็นอุตสาหกรรมที่จะทำรายได้เข้าประเทศเป็นหลักอุตสาหกรรมหนึ่ง

แต่อย่างไรก็ตาม เป้าหมายที่ตั้งไว้ว่าจะส่งออกให้ได้ปีละ 5 หมื่นล้านบาทนั้นก็ยังไม่สามารถทำได้ เนื่องจากปัญหาที่สำคัญคือ การนำภาษีมูลค่าเพิ่มมาบังคับใช้ในอุตสาหกรรมนี้ ทำให้ตัวเลขการส่งออกของอุตสาหกรรมที่มีอัตราการเพิ่มปีละไม่น้อยกว่าร้อยละ 15 ต้องถดถอยลง จึงเป็นเหตุจูงใจให้ผู้วิจัยศึกษาปัญหาและเสนอแนะแนวทางอุตสาหกรรมนี้ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

โครงสร้างกฎหมายในปัจจุบันยังมีอุปสรรค และไม่เอื้ออำนวยในการพัฒนาอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ โดยเฉพาะในเรื่อง "ทองคำ" ตามโครงสร้างของทองคำใน 3 ตลาด ดังกล่าวข้างต้นสับสนและไม่ชัดเจน

สมมุติฐานในการศึกษา

ตลาดที่ 1 คือ ตลาดทองคำที่เกี่ยวกับการเงินการลงทุน ตลาดนี้

ทองคำจะมีค่าเท่ากับเงินตราสกุลหนึ่ง โดยทองคำนี้จะถูกกำหนดความบริสุทธิ์ไว้ที่ 99.95% ขึ้นไป แต่ที่นิยมใช้ในตลาดโลกคือทองคำ 99.99% ที่เรียกกันว่า ตลาดทองคำ "เก้าสีตัว"

ความบริสุทธิ์ของทองคำในตลาดที่ 1 จะต้องมีสถาบันที่ได้รับการรับรองเป็นผู้รับรองความบริสุทธิ์ ทองคำในตลาดนี้มีการแลกเปลี่ยนเสมือนหนึ่ง การแลกเปลี่ยนเงินตรา

โครงสร้างของกฎหมาย โดยทั่วไปจะใช้โครงสร้างกฎหมายควบคุม การเงินไม่ว่าจะเป็นการแลกเปลี่ยน ซึ่งจะเกิดผลกำไรขาดทุนจากส่วนต่างของ อัตรา แต่ในช่วงระยะเวลาที่แลกเปลี่ยน ก็จะมีการกำหนดการเสียภาษีไว้อย่าง ชัดเจน เช่นเกี่ยวกับการซื้อขายเงินตรา การขนย้ายทองคำในตลาดนี้จะไม่มีการ เก็บภาษีไม่ว่าจะเป็นภาษีจากการค้าขาย ภาษีผู้บริโภค หรือภาษีมูลค่าเพิ่มก็ตาม ทั้งนี้ให้พิจารณาจากการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงิน

ตลาดที่ 2 ตลาดทองคำที่เกี่ยวข้องกับเครื่องประดับทองคำ ที่อยู่ใน ตลาดที่ 1 นอกจากจะทำการซื้อขายแลกเปลี่ยนในตลาดที่ 1 แล้ว ยังสามารถที่ จะนำมาเป็นวัตถุดิบในการผลิตเครื่องประดับ

ทองคำจากตลาดที่ 1 จะเข้ามาสู่ตลาดที่ 2 ผู้ประกอบการจะกำหนด ราคาแลกเปลี่ยนขณะที่ได้ทองคำ 99.99% เป็นต้นทุนวัตถุดิบ ซึ่งกฎหมายยัง ควบคุมในลักษณะของการได้มาซึ่งเงินตรา

ผู้ประกอบการจะนำต้นทุนวัตถุดิบทั้งหลาย ที่ใช้ในการผลิตอุตสาหกรรม อัญมณีและเครื่องประดับ ตลอดจนค่าแรงงาน ค่าภาษี ค่าดอกเบี้ย ค่าไรและ ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เมื่อรวมแล้วจึงจะตั้งเป็นราคาขายของสินค้าสำเร็จรูป

เมื่อทองคำถูกผลิตออกมาเป็นเครื่องประดับ ที่เรียกว่า Gold Jewelry แล้ว ผู้ประกอบการขายไปจะขายเสมือนหนึ่งเป็นสินค้า ถ้าจะพูดถึง โครงสร้างภาษีของไทยในปัจจุบัน ผู้ประกอบการก็จะเรียกเก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม จากผู้ซื้อตามราคาขายในอัตราร้อยละ 7

ตลาดที่ 3 ตลาดทองคำเกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมทองคำจากตลาดที่ 1

อาจจะนำมาใช้ผลิตสินค้าอย่างอื่นซึ่งไม่ใช่เครื่องประดับ โครงสร้างจะคล้ายคลึงกับตลาดที่ 2 นอกจากนี้ยังมีอุตสาหกรรมการถลุงทองคำและเหมืองแร่ทองคำ ซึ่งการได้มาซึ่งแร่ทองคำ ป้อนเข้าสู่อุตสาหกรรมการถลุงทองคำให้เป็นทองคำบริสุทธิ์ 99.99% จะเป็นส่วนหนึ่งที่เป็นดัชนีชี้อัตราชั้นลงของอัตราแลกเปลี่ยนของทองคำในตลาดที่ 1 ด้วย และในตลาดอุตสาหกรรมแร่ทองคำย่อมถือว่าเป็นสินค้า จะยังไม่ถือว่าเป็นทองคำในตลาดการเงิน การลงทุนที่จะใช้แลกเปลี่ยนได้ เนื่องจากยังไม่มี การรับรองความบริสุทธิ์ตามมาตรฐานโลก 99.99%

ฉะนั้นโครงสร้างทางภาษีในตลาดนี้ จึงเป็นโครงสร้างสินค้าโดยทั่วไปของไทย ก็คือต้องเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มทุกทอดที่มีการขาย เว้นแต่เมื่อสามารถจะทำได้ 99.95-99.99% ตามมาตรฐานโลกหรือจากที่นำไปให้สถาบันที่รับรองคุณภาพแล้ว ผู้ประกอบการก็สามารถโอนทองคำนั้นเข้าสู่ตลาดที่ 1 และเรียกเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตราเท่ากับ 0 ได้

ขอบเขตการวิจัย

เป็นการวิจัยถึงประเด็นปัญหาของกฎหมายที่มีผลกระทบต่อ

ตลาดที่ 1 ทองคำเกี่ยวกับการเงินการลงทุน คือ ทองคำแท่งที่มีความบริสุทธิ์ตามมาตรฐานสากล ไม่ต่ำกว่า 99.95% ถือเป็นทองคำในรูปของสิ่งแลกเปลี่ยน และเป็นหลักทรัพย์หรือประกันได้โดยจะหมายถึงรวมถึง เหรียญกษาปณ์ทองคำ ทองคำแท่ง หรือ ก้อน (ซึ่งสามารถกำหนดความบริสุทธิ์ชัดเจนและรัฐบาลหรือธนาคารรับรองความบริสุทธิ์นั้น) ตามนัยแห่งมาตรา 3 ของพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยน พ.ศ. 2485

ตลาดที่ 2 ทองคำเกี่ยวกับการผลิตเครื่องประดับ คือ การนำทองคำแท่งจากตลาดที่ 1 มาใช้เป็นส่วนผสมในการทำเครื่องประดับ ทั้งเครื่องประดับจากโลหะมีค่าประดับด้วยเพชร พลอย และเครื่องประดับที่ทำจากโลหะมีค่าล้วน

ตลาดที่ 3 ทองคำที่เกี่ยวกับอุตสาหกรรม เช่น เหมืองแร่ ทองคำ

มาใช้ผลิตเครื่องใช้อื่นได้ หรือการนำทองคำในหลายรูปแบบมาใช้ในอุตสาหกรรม หรือทำให้มีความบริสุทธิ์ได้มาตรฐานสากล พร้อมทองคำแท่งในตลาดที่ 1 ได้

โดยวิจัยถึงปัญหาทางกฎหมายในพระราชบัญญัติ และพระราชกฤษฎีกาที่เกี่ยวข้องในแต่ละตลาด ดังกล่าวข้างต้น เพื่อเน้นถึงปัญหาที่ควรแก้ไขต่อไป

วิธีการวิจัย

เป็นการศึกษาวิธีวิจัยเอกสาร (Documentary Research) โดยรวมกฎหมาย เอกสาร บทความ ผลงานทางวิชาการ เพื่อนำมาวิเคราะห์ปัญหา และพิจารณาแนวทางแก้ไขปัญหา

ผลประโยชน์ที่จะได้รับ

การพัฒนาตลาดทองคำของไทย ที่เป็ยงเบนจากระบบตลาดที่ควรจะเป็น ให้เข้าสู่ตลาดที่ถูกต้องตามโครงสร้างตลาดสากล อันจะทำให้เกิดประโยชน์ทั้งทางการจัดเก็บภาษีที่ถูกต้อง การคุ้มครองผู้บริโภค และการพัฒนาส่งเสริมอุตสาหกรรมอัญมณี และเครื่องประดับ ให้ถูกต้องและเป็นระบบ

การพัฒนาอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ

ความเป็นมาของอุตสาหกรรม

การนำทองคำมาประดิษฐ์เป็นเครื่องประดับในสมัยแรก ๆ เป็นแบบง่าย ๆ โดยนำทองคำตามธรรมชาติมาหลอม และจัดแต่งเป็นเครื่องประดับ เช่น การฝังโลหะ หรือวัตถุชนิดอื่น ได้แก่ เปลือกหอย ลงบนเนื้อทองคำ ต่อมาการผลิตเครื่องประดับที่ใช้ทองคำเป็นวัตถุดิบมีการพัฒนา และเสื่อมถอยสลับ เปลี่ยนไปตามกาลเวลา การผลิตอัญมณีกลับมามีการพัฒนาอีกครั้งหนึ่งในสมัย เรอเนสซอง ซึ่งนิยมการสร้างลวดลายบนเครื่องประดับด้วยการฝังหรือลงยาโดย มีอัญมณีประดับอยู่เล็กน้อย และในศตวรรษที่ 20 ความสำคัญของทองคำกับเครื่องประดับกลับเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ

สำหรับประเทศไทย การผลิตเครื่องประดับเริ่มต้นในสมัยสุโขทัยมีการ นำทองคำมาประดิษฐ์เป็นเครื่องใช้ และเครื่องประดับในรูปแบบต่าง ๆ เครื่องประดับในสมัยสุโขทัยจะทำด้วยทองคำล้วน ๆ ไม่มีลวดลาย ทองคำถูกนำมาทำ เป็นแผ่นบาง ๆ ซึ่งเรียกกันว่า "ทองคำเปลว" สำหรับใช้ปิดทับรูปสำริด หรือ โลหะอื่น เพื่อความงดงาม

เครื่องทองและเครื่องทองรูปพรรณ	ในสมัยกรุงศรีอยุธยา มีความ
ละเอียดอ่อนและประณีตมากกว่าในสมัยสุโขทัย	ความเปลี่ยนแปลงในรูปแบบ
เครื่องประดับของไทย เริ่มขึ้นในสมัยสุโขทัย	ความเปลี่ยนแปลงในรูปเครื่อง
ประดับของไทย เริ่มขึ้นในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว	
(รัชกาลที่ 5 แห่งราชวงศ์จักรี) เพราะพระองค์ได้นำเครื่องประดับจากยุโรป	
ซึ่งมีความแตกต่างกับของไทย	ในเครื่องแบบและการใช้อัญมณีที่มีค่ามาประดับ
บนเครื่องประดับ นับแต่ช่วงเวลานั้น เป็นต้นมาการผลิตเครื่องประดับของไทยก็ได้	

เปลี่ยนแปลงเป็นรูปแบบสากลมากขึ้น การผลิตเครื่องประดับของไทยที่เริ่มต้นจากการผลิตภายในครัวเรือนเป็นอุตสาหกรรมขนาดย่อม ก็ค่อย ๆ พัฒนามาเป็นลำดับ และจากการที่ประเทศไทยมีช่างฝีมือเจียรระไนและทำเครื่องประดับที่มีความละเอียดอ่อน และประณีตทำให้การผลิตขยายวงกว้างจากอุตสาหกรรมในครัวเรือน เป็นในรูปของบริษัทร่วมทุนระหว่างชาวไทยกับชาวต่างประเทศที่เน้นการผลิตอัญมณี และเครื่องประดับเพื่อการส่งออก ทำให้ปัจจุบันเครื่องประดับเป็นสินค้าส่งออกติดอันดับของประเทศและนํารายได้ปีละเกินกว่าหมื่นล้านบาทเข้าประเทศไทย

นอกจากประเทศไทยจะมีช่างชาวไทยผู้ชำนาญในการเจียรระไน และทำเครื่องประดับแล้ว ประเทศไทยยังเป็นแหล่งอัญมณีที่สำคัญแห่งหนึ่งของโลก ได้แก่ทับทิม และไพฑิน ทำให้การพัฒนาอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับของไทย รุดหน้าได้ดีกว่าประเทศเพื่อนบ้านในกลุ่มเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

2.1 ลักษณะและโครงสร้างของอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ

อุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับจะเกิดขึ้นได้ ก็เหมือนกับอุตสาหกรรมประเภทอื่น ๆ คือ จำต้องมีวัตถุดิบเพื่อนำมาดัดแปลง หรือผลิตเป็นเครื่องประดับ

วัตถุดิบที่ใช้ในขบวนการผลิตของอุตสาหกรรมอัญมณี และเครื่องประดับ และบทบาทของทองคำต่ออุตสาหกรรมนี้

วัตถุดิบ

วัตถุดิบที่ใช้ในขบวนการผลิตของอุตสาหกรรมอัญมณี และเครื่องประดับ แบ่งออกได้เป็น 2 ส่วนที่สำคัญ คือ

1. อัญมณีที่ใช้เป็นเครื่องประดับสามารถจำแนกออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ ตามลักษณะของแหล่งกำเนิด คือ

- 1) อัญมณีที่เกิดจากสิ่งมีชีวิต (Precious Stone

Organogeneous) มีอยู่ด้วยกัน 4 ชนิด ได้แก่

- ไข่มุก (Pearl)
- ปะการัง (Coral)
- อำพัน (Amber)
- แกกเกต (Gagate)

อัญมณีที่สำคัญยิ่งในอุตสาหกรรมนี้ คือ ไข่มุก

2) อัญมณีที่เกิดจากสิ่งไม่มีชีวิต (Precious and Semi Precious Stone Gem) ซึ่งได้แก่ แร่รัตนชาติ แบ่งออกเป็น

ก. เพชร/พลอย

เนื่องจากมีลักษณะที่เป็นองค์ประกอบอยู่ 3 อย่างคือ ความใส (Clearness) สี (Colour) และน้ำหรือไฟ (Fire) ซึ่งองค์ประกอบหลังสุดนี้ เกี่ยวข้องกับค่าดัชนีหักเหของแสง (Refractive Index) และการกระจาย อันเกิดจากกรรมวิธีการเจียรในส่วนหนึ่ง และเพื่อให้เข้าใจชัดเจนขึ้น จึงได้ แบ่งรัตนชาติ ออกเป็น 3 พวก คือ

- (ก) พวกใสโปร่งตา (Transparent)
- (ข) พวกใสน้อย ๆ แต่ไม่โปร่งตา (Translucent)
- (ค) พวกทึบแสง (Opague)

2. แร่โลหะมีค่า ได้แก่ ทองคำ เงิน ทองคำขาว (แพลตตินัม) ถึงแม้่อัญมณี เช่น ไข่มุก เพชร พลอย ทับทิม จะเป็นวัตถุดิบของอุตสาหกรรม อัญมณีและเครื่องประดับก็ตาม แต่อุตสาหกรรมด้านนี้จะไม่เกิดขึ้น ถ้าไม่มีทองคำ เป็นวัตถุดิบในลักษณะเป็นส่วนผสม หรือ ตัวเชื่อมในกระบวนการทำเครื่องประดับ เช่น การทำตัวเรือน หรือเป็นตัวเชื่อมในการทำเครื่องประดับ ทองคำจึงเป็น ปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญที่สุดของอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ

2.2 ทองคำในอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ

"ทองคำ" เป็นโลหะที่มีสีสวยงาม และมีคุณสมบัติทางกายภาพ

โดยธรรมชาติ เช่น ไม่เป็นสนิม ไม่หมอง ไม่เกิดคราบบนผิวโลหะ มีความเหนียว ยืดหยุ่นได้¹ ทองคำ จึงเข้ามามีบทบาทในอุตสาหกรรมและเป็นวัตถุดิบซึ่งเป็นหัวใจของอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ อีกทั้ง "ทองคำ" ยังมีบทบาทที่สำคัญ ในตลาดการเงินการลงทุน ตลาดเครื่องประดับ และตลาดอุตสาหกรรมทั่วไป ซึ่งในตอนต่อไปนี้จะได้นำเสนอบทบาทของทองคำในตลาดแต่ละประเภทโดยสังเขป

2.2.1 บทบาทของ "ทองคำ" ต่อตลาดเงิน และการลงทุน

คุณสมบัติที่คงอยู่ตลอดไปของทองคำ ทำให้ค่าของทองคำหรือราคาของทองคำสม่ำเสมอ และอยู่ในความต้องการของมนุษย์ทุกยุคทุกสมัย ในสมัยโบราณมนุษย์จะใช้เบี้ยจัน² ซึ่งเป็นของทาสมาแทนเงิน เพื่อนำไปซื้อขาย แลกเปลี่ยนสินค้าต่อมาพบว่าเบี้ยจัน แตกและชำรุดเสียหายได้ และปลอมปนได้ง่าย เมื่อมีการค้นพบโลหะ จึงได้มีการนำโลหะมาใช้เป็นเงินตรา โลหะที่ใช้จะมีค่าต่ำ เช่น เหล็กและทองแดงเนื่องจากเงินตราต้องเป็นสิ่งที่ยอมรับและใช้ชำระหนี้ ค่าสินค้าหรือปลดปล่อยพันธะทางธุรกิจทุกชนิดได้ เงินจึงต้องมีคุณสมบัติดังนี้

- 1) เป็นสิ่งที่ยอมรับในสังคมเดียวกัน
- 2) เป็นของหายาก
- 3) มีความคงทนถาวร
- 4) เป็นของที่มีลักษณะเหมือนกัน
- 5) ดูออกง่ายว่าเป็นของแท้หรือของปลอม
- 6) แบ่งเป็นหน่วยย่อย ๆ ได้

¹คุณสมบัติของทองคำ รวบรวมจากหนังสือหลายเล่ม คือ ประชุม ชุ่มเพ็งพันธ์, เครื่องทองกรุงศรีอยุธยา, (กรุงเทพมหานคร: บริษัทรุ่งศิลป์การพิมพ์ จำกัด, 2531) หน้า 7.

Paul Sarnoff, Gold (London: Balding & Mansell Ltd., 1987), P.VII, 39.

²พบโลกรายเดือน, ปีที่ 2 ลงวันที่ 22 สิงหาคม 2532.

7) มีมูลค่าคงที่

8) นำติดตัวได้สะดวก

จากการที่ทองคำมีคุณสมบัติคงทน ทองคำจึงเริ่มมีบทบาทในฐานะที่เป็นเงินตราของแต่ละประเทศ และได้ขยายไปสู่บทบาทด้านการเงินระหว่างประเทศ เช่นประเทศอังกฤษได้นำเอาระบบมาตรฐานทองคำมาใช้ เพื่อแก้ปัญหาการเงินระหว่างประเทศ กล่าวคือ เงินตราที่ใช้อยู่ในโลกนี้มีอยู่หลายสกุล เงินแต่ละสกุลก็เป็นสิ่งที่ใช้เป็นสื่อกลางในการซื้อขาย แลกเปลี่ยนในประเทศที่ยอมรับเงินตราสกุลนั้น ๆ แต่เมื่อประเทศต่าง ๆ ซึ่งใช้เงินตราสกุลต่างกัน ติดต่อกันซื้อขายกัน อาจจะทำให้เกิดปัญหาในการกำหนดค่าของเงินในแต่ละสกุล จึงจำเป็นต้องมีสื่อกลางในการกำหนดค่าของเงินตราสกุลต่าง ๆ ของโลก เพื่อความสะดวก รวดเร็ว และรัดกุม ในการติดต่อทำการค้าระหว่างประเทศ "ทองคำ" จึงก้าวมาเป็นสื่อกลางแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศภายใต้ชื่อว่า "ระบบมาตรฐานทองคำ" (Gold Standard)

ระบบมาตรฐานทองคำ เป็นระบบการเงินซึ่งจัดอยู่ในประเภทอัตราแลกเปลี่ยนคงที่³ ประเทศที่อยู่ภายใต้ระบบมาตรฐานทองคำ ต้องมีทุนสำรองเป็นทองคำเพียงอย่างเดียว และมีกฎเกณฑ์ที่ประเทศในระบบมาตรฐานทองคำต้องปฏิบัติโดยเคร่งครัด ซึ่งรู้จักกันในนามของ "Rules of the Game" ดังนี้คือ

1. ประเทศสมาชิกจะต้องใช้ทองคำ เป็นทุนสำรองเงินตราอย่างเดียว และจะต้องกำหนดค่าเงินของแต่ละสกุล โดยเทียบค่าไว้กับทองคำ
2. รัฐบาลของประเทศสมาชิก จะต้องยอมให้มีการนำทองคำเข้าประเทศและส่งออกนอกประเทศได้อย่างเสรี

³ "การกำหนดอัตราแลกเปลี่ยนเงินระหว่างประเทศมี 2 ระบบคือ

1. ระบบอัตราแลกเปลี่ยนคงที่ (Fixed exchange rate)
2. ระบบอัตราแลกเปลี่ยนขึ้นลงเสรี (Flexible exchange rate)"

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, เศรษฐศาสตร์ระหว่างประเทศ, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2530), หน้า 471

3. รัฐบาลของประเทศสมาชิกแต่ละประเทศ จะต้องปรับงบประมาณเงินหมุนเวียนภายในประเทศให้ได้สัดส่วนกับปริมาณทองคำที่มีอยู่ เช่น ต้องได้รับทองคำเพิ่มขึ้น รัฐบาลก็ต้องพิมพ์ธนบัตรเพิ่มขึ้นเป็นสัดส่วนเดียวกัน และเมื่อมีการส่งทองคำออกนอกประเทศ ก็ต้องลดจำนวนธนบัตรที่ใช้หมุนเวียนกันลงในสัดส่วนเดียวกัน

4. รัฐบาลของประเทศสมาชิก จะต้องอนุญาตให้ประชาชนนำเงินตราภายในประเทศมาแลกเปลี่ยนเป็นทองคำ หรือนำทองคำมาแลกเปลี่ยนเป็นเงินตราภายในประเทศได้ และการแลกเปลี่ยนนี้ รัฐบาลจะต้องยอมรับแลกเปลี่ยนในอัตราค่าเสมอภาคที่กำหนดไว้กับทองคำและยอมรับแลกเปลี่ยนโดยไม่จำกัดจำนวน

ทองคำกับระบบการเงินของไทย

เงินตราของไทยมีวิวัฒนาการคล้ายคลึงกับประเทศอื่น ๆ เริ่มจากการนำสินค้ามาแลกเปลี่ยนโดยการใช้ หอยเบี้ย เป็นเงินตรา เนื่องจากหอยเบี้ยขาดคุณสมบัติของการเป็นเงินที่ดี จึงมีการใช้โลหะทองแดงมาแทนที่⁴

ในประเทศไทย "ทองคำ" ไม่ได้มีบทบาทในฐานะที่เป็นเงินตรามากนัก โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อเทียบกับโลหะเงิน เหรียญกษาปณ์ทองคำมีลักษณะเป็นสินค้ามากกว่าเงินตรา

ในปี พ.ศ. 2445 รัฐบาลได้เล็งเห็นถึงความสำคัญในการออกธนบัตร จึงได้เพิกถอนสิทธิการออกธนบัตรของเอกชนและผูกขาดการออกธนบัตร โดยการตราพระราชบัญญัติธนบัตรขึ้น พระราชบัญญัติธนบัตรนี้ได้มีการแก้ไข เมื่อปี พ.ศ. 2469 ในเรื่องทุนสำรอง โดยวางหลักเกณฑ์ให้สอดคล้องกับระบบมาตรฐานทองคำ กล่าวคือให้นำทุนสำรองธนบัตร (ทองคำแท่ง) หรือกษาปณ์ทอง แต่

⁴ ธนาคารกรุงเทพพาณิชย์การ จำกัด, ประวัติเงินตราและการแลกเปลี่ยนเงินตราไทย, หน้า 51.

ส่วนหนึ่งยังคงให้นำไปแลกเปลี่ยนเป็นเนื้อเงิน (เงินแท่ง)⁵ แม้ว่าการแก้ไขดังกล่าวจะได้มีขึ้นหลังจากการประกาศใช้พระราชบัญญัติมาตราทองคำในปี 2451 แล้วก็ตาม เป็นการแสดงให้เห็นว่า เรามิได้ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของระบบมาตรฐานทองคำโดยเคร่งครัดนักวัตถุประสงค์สำคัญเพียง เพื่อรักษาค่าของเงินบาทมิให้ตกลงตามค่าของโลหะเงินเท่านั้น ทั้งนี้เพราะราคาโลหะเงินในช่วงปลายศตวรรษที่ 19 มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอในทางที่ลดลงเรื่อย ๆ สถานการณ์นี้ ส่งผลกระทบต่อมูลค่าของเหรียญกษาปณ์เงินของไทยที่จะต้องลดลงตามราคาโลหะเงินด้วยเมื่อเทียบกับเงินตราสกุลอื่น ๆ ที่อยู่ในระบบมาตรฐานทองคำ เช่น ปอนด์สเตอร์ลิงของอังกฤษ แนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ก็คือการเข้าสู่ระบบมาตรฐานทองคำ ด้วยเหตุนี้จึงได้มีการตราพระราชบัญญัติมาตราทองคำ ร.ศ. 127 ขึ้น

ถึงแม้ว่าจะมีการใช้พระราชบัญญัติมาตราทองคำแล้วก็ตาม ประเทศไทยก็คงอยู่ในระบบมาตรฐานทองคำแต่เพียงในนามเท่านั้น⁶ ที่กล่าวเช่นนี้เพราะประเทศไทยมิได้ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของระบบมาตรฐานทองคำ (Rules of the Game) ไม่สามารถนำเงินตราไปแลกเปลี่ยนเป็นทองคำได้ และทุนสำรองก็เป็นเหรียญกษาปณ์เงิน แม้ในภายหลังจะมีการนำทุนสำรองที่เป็นเหรียญกษาปณ์เงินไปเปลี่ยนเป็นทองคำแท่งและเหรียญกษาปณ์ทองคำ แต่ก็เพียงบางส่วน มิใช่เปลี่ยนเป็นทองคำทั้งหมด ดังเช่นที่ประเทศในระบบมาตรฐานทองคำต้องกระทำ

แม้ว่าความสำคัญของ "ทองคำ" ในระบบการเงินระหว่างประเทศจะมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างมากมา (ดังที่ได้กล่าวมาในหัวข้อที่แล้ว) แต่ "ทองคำ" ก็ยังคงมีบทบาทในระบบการเงินของประเทศไทย ในฐานะทุนสำรองประเภทหนึ่งเท่านั้น และความสำคัญดังกล่าวก็ค่อย ๆ ลดลงไปตามลำดับ เพราะในช่วงแรกของการที่ "ทองคำ" เริ่มเข้ามามีบทบาทในฐานะทุนสำรองนั้น ทุน

⁵ จูไร ความเสน, "ความสัมพันธ์ระหว่างทองคำกับเงินตราและราคาสินค้า (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2506), หน้า 74-75

⁶ เรื่องเดียวกัน, หน้า 97

สำรอนมี 2 ชนิด คือทองคำ และเงิน แต่ในปัจจุบัน ประกอบด้วย

- (1) ทองคำ
- (2) เงินตราต่างประเทศอันเป็นเงินตราที่พึงเปลี่ยนได้หรือเงินตราต่างประเทศอื่นใดที่กำหนดโดยกฎกระทรวง ทั้งนี้ต้องเป็นรูปเงินฝากในธนาคารนอกราชอาณาจักร หรือในสถาบันการเงินระหว่างประเทศ
- (3) หลักทรัพย์ต่างประเทศที่จะมีการชำระหนี้ เป็นเงินตราต่างประเทศที่ระบุไว้ใน (2)
- (4) ทองคำ สิทธิทรัพย์ต่างประเทศ และสิทธิพิเศษถอนเงิน ทั้งนี้ที่น่าส่งสมทบกองทุนการเงิน
- (5) ใบสำคัญสิทธิซื้อส่วนสำรอน
- (6) ใบสำคัญสิทธิพิเศษถอนเงิน
- (7) หลักทรัพย์รัฐบาลไทยที่จะมีการชำระหนี้เป็นเงินตราต่างประเทศที่ระบุไว้ใน (2) หรือเป็นบาท
- (8) ตัวเงินในประเทศ ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยพึงซื้อหรือรับช่วงซื้อลดได้ แต่ต้องมีค่ารวมกันไม่เกินร้อยละสี่สิบของจำนวนธนบัตรออกใช้

สิทธิทรัพย์ตาม (1) (2) (3) (4) (5) และ (6) นั้น ธนาคารแห่งประเทศไทยจะต้องจัดดำรงไว้ให้มีค่ารวมกันทั้งสิ้น ไม่ต่ำกว่าร้อยละสิบของจำนวนธนบัตรออกใช้⁷

นอกจากนี้ได้มีการออกกฎหมาย ให้ใช้ทองคำเป็นมาตรฐานในการกำหนดค่าของเงินหรือ ใช้ในการกำหนดค่าเงิน หน่วยหนึ่งเทียบกับทองคำเป็นจำนวนเท่าใดเช่น เงิน 1 บาท มีค่าเท่ากับทองคำ 0.558 กรัม หรือเงิน 1 ดอลลาร์สหรัฐมีค่าเท่ากับทองคำ 23.22 กรัม เป็นต้น ซึ่งมาตรฐานทองคำแห่งมีข้อกำหนดหรือหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

⁷ มาตรา 30 แห่งพระราชบัญญัติเงินตรา พ.ศ. 2501 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติเงินตรา พ.ศ. 2501, พ.ศ. 2521

1. หน่วยเงินของประเทศนั้นใช้เทียบค่ากับทองคำ โดยคิดเทียบว่าเงินหน่วยหนึ่งมีค่าเท่ากับทองคำที่มีน้ำหนักและความบริสุทธิ์เท่าไร
2. ไม่มีการใช้ทองคำเป็นเหรียญ แต่ให้นำทองคำไว้เป็นทุนสำรองในรูปของทองคำแท่ง (Gold Bullion)
3. หน่วยเงินทุกชนิดไม่ว่าเป็นธนบัตรกระดาษ หรือเหรียญเงินอื่น ๆ สามารถแลกเปลี่ยนเป็นทองคำคืนได้ในอัตราที่กำหนดไว้ และในปริมาณที่จำกัด
4. รัฐบาลหรือหน่วยงานของรัฐบาล เช่น ธนาคารกลางทำการส่งทองคำไปขายต่างประเทศ หรือสั่งซื้อทองคำจากต่างประเทศในปริมาณที่จำกัด และราคาที่กำหนดไว้ตายตัว ตัวอย่างเช่น อังกฤษได้ใช้มาตรฐานทองคำแท่งในระหว่างปี พ.ศ. 2468 (1925) ถึง 2474 (1931) รัฐบาลอังกฤษได้อนุญาตให้ประชาชนแลกทองคำแท่งคืนในอัตราทองคำ 400 ออนซ์ (OZ) ต่อ 3 ปอนด์ 17 ชิลลิง 5 เพนนี
5. การส่งทองคำ (Export) และการรับทองคำเข้ามา (Import) ทำได้โดยเสรีและไม่จำกัดจำนวนเช่นเดียวกัน

ซึ่งบางประเทศก็ใช้ทองคำเป็นเครื่องมือในการแก้ไขปัญหาการขาดดุลการค้าระหว่างประเทศโดยการใช้ทองคำในการชำระหนี้การขาดดุล และจะได้รับทองคำเข้าประเทศเมื่อได้การค้าเกินดุล สิ่งที่สำคัญที่สุดของระบบมาตรฐานทองคำ (Gold Standard) ประการหนึ่ง ก็คือ อนุญาตให้ส่งทองคำไปต่างประเทศ หรือ การนำทองคำเข้าประเทศได้อย่างเสรี (Free Import and Export of Gold) ทำให้อัตราแลกเปลี่ยนภายใต้ระบบการเงินแบบนี้มั่นคงที่สุด เพราะจุดทองคำ (Gold Points)

จุดที่กำหนดค่าใช้จ่ายในการขนส่งทองคำ จากประเทศหนึ่งไปยังประเทศหนึ่ง มีอยู่ 2 อย่างด้วยกันคือ จุดทองส่งออก (Gold Export Point) ซึ่งเป็นการกำหนดอัตราหรือค่าใช้จ่ายขั้นสูงสุด และจุดทองนำเข้า (Gold import Points) เป็นการกำหนดอัตราหรือค่าใช้จ่ายขั้นต่ำสุดไว้ อัตราแลกเปลี่ยนเงินต่างประเทศที่ตั้งอยู่บนระบบมาตรฐานทองคำ ซึ่งเรียกว่า Gold Currency Standard นั้น จะขึ้นลงอยู่ในระหว่างจุดทองคำ 2 จุด คือจะไม่

ขึ้นสูงไปกว่า Gold Export Points และจะไม่ลดลงต่ำกว่า Gold Import Points

2.2.2 บทบาทของทองคำในอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ

ทองคำถูกนำมาใช้เป็นส่วนผสมในการทำตัวเรือน นอกจากนี้ยังมีกรรมวิธีต่าง ๆ ที่ช่วยให้วัตถุดิบในการทำอัญมณี เช่น พลอย มีคุณค่า และสีสันงดงาม เพื่อเป็นสินค้าซื้อขายและเพื่อการส่งออก ซึ่งได้แก่กรรมวิธีดังนี้

1. การหุงพลอย การหุงพลอย คือการนำพลอยที่สีไม่สวยไปเผาทำให้พลอยเหล่านั้นมีสีสันงดงามเป็นไปตามความต้องการของตลาด นอกจากนี้ยังสามารถเผาพลอยกัวดา (Guda) ให้กลายเป็นพลอยไพลินสีน้ำเงินมีราคาแพงได้ การหุงพลอยนี้เป็นเทคนิคที่ประเทศไทยทำได้เพียงประเทศเดียวทำให้พลอยมีมูลค่าเพิ่มขึ้นอีกมาก^๕

2. การเจียรระไน ฝีมือในการเจียรระไนพลอย และเพชรของไทยเป็นที่ยอมรับของทั่วโลกว่าเป็นการเจียรระไนที่มีมาตรฐาน มีผู้กล่าวถึงช่างฝีมือในการเจียรระไนว่า (born cutter)^๖ ด้วยเหตุนี้จึงมีการส่งพลอยดิบเข้ามาเจียรระไนในเมืองไทยเป็นจำนวนมาก

ทั้งการหุงพลอย และการเจียรระไนพลอยก่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มในอัญมณีเป็นจำนวนมาก และเป็นการสร้างชื่อเสียงในด้านอัญมณีของไทยให้เป็นที่ยอมรับในระดับโลกด้วย สามารถสร้างรายได้ในรูปเงินตราต่างประเทศในระดับสูง

^๕ ทรงศรี สนิททรัพย์, อัญมณีและเครื่องประดับไทย, (กรุงเทพมหานคร: สมาคมผู้ทำอัญมณีไทยและเครื่องประดับ, 2531), หน้า 32.

^๖ John Hoskin, a Buyer's Guide to Thai Gems and Jewellery, P. 13.

จากการที่เราได้มีการพัฒนาอุตสาหกรรมอัญมณีอยู่ตลอดเวลา จึงทำให้ทองคำเข้ามามีบทบาทต่ออุตสาหกรรมอัญมณี เนื่องจากทองคำเป็นวัตถุดิบที่มีความสวยงามอยู่ในตัวเอง มีคุณสมบัติที่สำคัญอยู่หลายประการ เริ่มจากสีของทองคำเป็นสีเหลืองสดใส มีความแวววาวสะอาดตา ไม่เป็นสนิม ไม่สกปรก ไม่หมอง ไม่เป็นคราบโคลงายเหมือนโลหะชนิดอื่น มีความเหนียว แต่นุ่มแบ่งแยกได้ง่าย สามารถนำมาทำเป็นเส้นขาว ๆ ขนาดเล็กได้โดยไม่ขาดออกจากกันและสามารถตีให้เป็นแผ่นทองมีความหนาเพียง 0.001 มิลลิเมตรได้ ทองคำที่ใช้แล้วสามารถนำมาใช้ได้ใหม่อย่างไม่จำกัด ทั้งนี้เพราะสามารถนำทองคำที่ใช้แล้วมาทำให้บริสุทธิ์ พร้อมทั้งจะนำไปใช้ใหม่ได้โดยไม่ยุ่งยาก และหากนำโลหะชนิดอื่นมาผสมกับทองคำ ก็จะได้โลหะผสมสีต่าง ๆ หลายสี¹⁰

อุตสาหกรรมอัญมณี และเครื่องประดับในปัจจุบันได้ขยายวงกว้างกลายเป็นอุตสาหกรรมเพื่อการส่งออก นับแต่ปี พ.ศ. 2520 เครื่องประดับจากประเทศไทยเริ่มได้รับความนิยมและมีชื่อเสียงในต่างประเทศ อัญมณีและเครื่องประดับครองความเป็นสินค้าส่งออกในลำดับที่ 3 (ตารางแสดงมูลค่าสินค้าส่งออกที่สำคัญ 10 รายการแรกของไทยปี 2534 - 2536) หน้า 17 นับได้ว่าอัญมณีและเครื่องประดับเป็นสินค้าสำคัญไม่แพ้เสื้อผ้าสำเร็จรูปซึ่งทำรายได้ให้กับประเทศไทยเป็นจำนวนมากในแต่ละปี และมีแนวโน้มที่จะสูงขึ้น รัฐบาลจึงควรให้ความสำคัญและสนับสนุนอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับให้มากขึ้น

¹⁰ คุณสมบัติของทองคำรวบรวมจากหนังสือหลายเล่ม คือ ประทุม ชุ่มเพ็งพันธุ์, เครื่องทองกรุงศรีอยุธยา (กรุงเทพมหานคร: บริษัทรุ่งศิลป์การพิมพ์ จำกัด, 2531 หน้า 7

Paul Sarnoff, Gold (London : Balding & Mansell Ltd., 1987), P. VII, 39.

สินค้าส่งออกสำคัญ 10 รายการแรกของไทย ปี 2534 - 2536**

ลำดับ	สินค้า	2534			2535*			2536**	
		มูลค่า (ล้านบาท)	สัดส่วน การส่งออก (ร้อยละ)	อัตราการ เปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	มูลค่า (ล้านบาท)	สัดส่วน การส่งออก (ร้อยละ)	อัตราการ เปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	มูลค่า (ล้านบาท)	สัดส่วน การส่งออก (ร้อยละ)
1.	เสื้อผ้าสำเร็จรูป	86,674	11.6	31.7	97,000	11.5	11.9	112,500	11.5
2.	เครื่องคอมพิวเตอร์และส่วนประกอบ	48,420	6.7	25.1	52,000	6.2	7.3	60,000	6.1
3.	อัญมณีและเครื่องประดับ	35,963	5.0	3.1	38,000	4.5	5.7	42,500	4.3
4.	กังทะเลน้แข็งแช่แข็ง	26,681	3.7	30.4	30,000	3.6	12.4	33,000	3.4
5.	ข้าว	30,516	4.2	9.9	34,000	4.0	11.4	31,000	3.2
6.	รองเท้าและชิ้นส่วน	23,803	3.3	17.7	26,000	3.1	9.2	29,000	3.3
7.	ยางพารา	24,953	3.4	5.9	26,000	3.1	4.2	28,000	2.9
8.	แผงวงจรไฟฟ้า	25,774	3.6	19.4	26,500	3.1	2.8	27,000	2.8
9.	อาหารทะเลกระป๋อง	25,727	3.5	19.0	22,750	2.7	(11.6)	24,810	2.5
10.	เครื่องรับวิทยุโทรทัศน์และส่วนประกอบ	14,058	1.9	76.2	20,000	2.4	42.3	24,000	2.4
รวมสินค้าส่งออก 10 รายการ		342,569	47.2	21.2	372,450	44.1	8.7	411,810	42.0
สินค้าอื่น ๆ		382,880	52.8	24.6	472,550	55.9	23.4	569,100	58.0
รวมมูลค่าการส่งออกทั้งสิ้น		725,449	100.0	23.0	845,000	100.0	16.5	981,000	100.0

ที่มา : กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ กระทรวงพาณิชย์

หมายเหตุ : * ตัวเลขประมาณการ ** ตัวเลขเป้าหมาย

ตัวเลขในวงเล็บ หมายถึง ค่าคิดลบ

2.2.3 บทบาทของทองคำต่ออุตสาหกรรมทั่วไป

ทองคำที่มีความบริสุทธิ์สูงถูกนำไปใช้ทำเครื่องประดับ และเครื่องมือทางทันตกรรม ใช้หุ้มเครื่องเคลือบและเครื่องแก้ว ใช้เป็นส่วนประกอบในเครื่องมือทางวิทยาศาสตร์ต่าง ๆ เช่น ทำฟิวส์ความร้อนในเตาไฟฟ้า (electric furnaces) เป็นแผ่นเป่าในเครื่องเอ็กซ์เรย์ ใช้เป็นตัวอย่างมาตรฐานจุดเยือกแข็ง ใช้เดินสปริงในวงจรความถี่คลื่นวิทยุ¹¹

2.2.4 การนำเข้าทองคำในประเทศไทย

ในช่วงตั้งแต่ พ.ศ.2495 - พ.ศ.2506 กระทรวงการคลังได้กำหนดปริมาณการนำเข้าทองคำไว้ในกฎของกระทรวงการคลัง¹² โดยให้นำเข้าได้ในปริมาณที่ไม่เกินที่อัตราร้อยละ 35 ต่อมาในช่วง พ.ศ.2507 - พ.ศ.2520 รัฐบาลอนุญาตให้นำเข้าทองคำได้ โดยวิธีการเปิดการประมูลโดยผู้ประมูลจะต้องเสนอเงินช่วยเหลือราชการไม่ต่ำกว่า 2 ล้านบาท ปริมาณทองคำที่อนุญาตให้นำเข้า คือ ปีละ 7,400 กิโลกรัมหลังจากนั้นภาครัฐก็ได้อนุญาตให้เปิดประมูลนำเข้าทองคำอีก อันเป็นเหตุให้ผู้ผลิตเครื่องประดับเพื่อการส่งออกขาดแคลนทองคำสำหรับการผลิตเครื่องประดับเพื่อการส่งออก และทวีความรุนแรงมากขึ้นในปี พ.ศ.2527 สมาคมผู้ค้าอัญมณีไทยและเครื่องประดับได้ทำหนังสือยื่นต่อคณะกรรมการพัฒนาการส่งออกเพื่อหามาตรการนำเข้าทองคำ ในการนี้คณะกรรมการพัฒนาการส่งออกได้ขอให้กระทรวงการคลังเป็นผู้พิจารณา ให้ผู้ผลิตส่งออกเครื่องประดับรายย่อยที่ไม่มีคลังสินค้าทับบน สามารถขออนุญาตนำเข้าทองคำจากกระทรวงการคลังได้เป็นราย ๆ ไป แต่ก็ไม่เอื้ออำนวยในทางปฏิบัติ จากนั้น

¹¹ ดูรายละเอียดเพิ่มเติมจาก E.M. Wise, Gold Recovery Properties and Applicants, 1964

¹² พงศ์ศักดิ์ วิจิต, ทองคำ (กรุงเทพมหานคร : กรมทรัพย์สินทางปัญญา, 2529), หน้า 18.

ในวันที่ 26 ตุลาคม 2530 คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบตามที่กระทรวงการคลัง เสนอคัดเลือกบริษัทตัวแทนนำเข้าทองคำ เพื่อจัดจำหน่ายแก่ผู้ผลิตส่งออกเครื่องประดับ ซึ่งบริษัทมอคัดต้า แอนด์ โกลด์สมิธ จำกัด ได้รับคัดเลือกเป็นตัวแทนนำเข้าทองคำเข้ามาเก็บไว้ ณ คลังทองคำของทางราชการ ที่ธนาคารกรุงไทย จำกัด เพื่อจำหน่ายแก่ผู้ผลิตเครื่องประดับเป็นปริมาณ 7,400 กิโลกรัมแต่ปรากฏว่าระยะเวลา 1 ปี บริษัท มอคัดต้า แอนด์ โกลด์สมิธ จำกัด จำหน่ายทองได้เพียง 1,225 กิโลกรัมเท่านั้นประมาณร้อยละ 16.5 ของ¹³ ปริมาณทองคำที่ได้รับอนุญาตให้นำเข้า ทั้งนี้เนื่องจากบริษัทนำเข้าทองคำยังไม่คุ้นเคยกับโครงสร้างอุตสาหกรรม การผลิตเครื่องประดับในประเทศไทยเท่าที่ควร ประกอบกับกฎระเบียบที่ใช้ควบคุมซื้อขายทองคำ ขั้นตอนการปฏิบัติที่ค่อนข้างยุ่งยาก อีกทั้งผู้ผลิตเครื่องประดับเกรงว่าข้อมูลของจดทะเบียน เป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่อกรมสรรพากร อาจมีผลทำให้ต้องเสียภาษีย้อนหลัง

วันที่ 14 มีนาคม 2532 คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบให้กระทรวงการคลังต่อสัญญา กับ บริษัท มอคัดต้า แอนด์ โกลด์สมิธ จำกัด ออกไปอีก 1 ปี แต่บริษัทฯ ไม่ประสงค์จะต่อสัญญากับกระทรวงการคลัง เนื่องจากไม่สามารถรับเงื่อนไขที่จะต้องถูกปรับ หากไม่สามารถจำหน่ายทองคำนำเข้าเข้ามาได้หมดภายในกำหนด ต่อมาคณะรัฐมนตรีจึงได้เห็นชอบให้กระทรวงการคลังแต่งตั้งบริษัทตัวแทนนำเข้าทองคำ ของสมาคมที่เกี่ยวข้องกับการผลิตและการค้าอัญมณี 3 สมาคม เพื่อจำหน่ายทองคำให้แก่บรรดาผู้ผลิตเครื่องประดับ

บริษัท เอ จี ดี โกลด์ ดิลเลอร์ จำกัด ของสมาคมผู้ค้าอัญมณีไทย และเครื่องประดับ ได้รับอนุมัติให้เป็นตัวแทนนำเข้าทองคำได้ ปีละ 3,200 กิโลกรัม

¹³ กนกวรรณ นิลเพชร, ผู้ส่งออก ปีที่ 4 ฉบับที่ 74 เดือน กันยายน 2533, หน้า 9-12.

บริษัท โกลด์ยูเนี่ยน จำกัด เป็นตัวแทนของสมาคมผู้ค้าทองคำ ได้รับ
อนุมัติให้นำทองคำเข้าได้ปีละ 6,000 กิโลกรัม

บริษัท พัฒนาชาติ จำกัด เป็นตัวแทนของสมาคมเพชร พลอย เงิน
ทอง ได้รับอนุมัติให้นำทองคำเข้าปีละ 7,400 กิโลกรัม

รวมการนำทองคำเข้าของ 3 บริษัท ได้เท่ากับ 16,600 กิโลกรัม
จำนวนทองคำที่ทั้งสามบริษัทได้รับความเห็นชอบให้เป็นตัวแทนนำเข้าดังกล่าว ได้
แบ่งการนำเข้าออกเป็นสองงวดต่อหนึ่งปี

กระทรวงการคลัง จะกำหนดปริมาณการใช้ทองคำของผู้ผลิตเครื่อง
ประดับอัญมณีเพื่อการส่งออก ที่ประสงค์จะขอซื้อทองคำจากบริษัทตัวแทนของ
สมาคมฯ ทั้ง 3 ด้วยการพิจารณาจากการใช้ทองคำในอดีตที่ผ่านมาของผู้ผลิต
แต่ละราย หากปริมาณการที่กำหนดไม่พอเพียงก็สามารถขอซื้อทองคำเพิ่มขึ้นได้
แต่จะต้องส่งออกเครื่องประดับที่ทำด้วยทองคำจากโควตาเดิมไปบ้างก่อน แต่ถ้า
ปริมาณการใช้ทองคำต่ำกว่าปริมาณที่ขอไว้ก็จะต้องถูกปรับตามเงื่อนไขที่กำหนด

ผู้ผลิตส่งออกที่มีคลังสินค้าที่มั่นคง นอกจากจะได้อนุญาตจากกระทรวง
การคลัง ให้สามารถนำเข้าทองคำได้เองโดยใช้ระเบียบการนำเข้าวัตถุดิบ ซึ่ง
อยู่ภายใต้ความควบคุมดูแลของกรมศุลกากรโดยตรงแล้วยังสามารถซื้อทองคำจาก
คลังของทางราชการได้ โดยใช้หนังสืออนุญาตนำทองคำเข้าที่ออกโดยกระทรวง
การคลังมาแสดงต่อตัวแทนจำหน่ายของทางราชการ

นอกจากนี้ผู้ผลิตเพื่อจำหน่ายภายในประเทศก็สามารถซื้อทองคำ จาก
คลังของทางราชการได้แต่ต้องเสียภาษีการค้าในอัตราร้อยละ 3

ปัจจุบันได้มีการเปลี่ยนแปลงการนำเข้า และส่งออกทองคำในรูปแบบ
ที่เสรีมากขึ้น โดยในวันที่ 7 พฤษภาคม 2534 ได้มีประกาศกระทรวงการคลัง
เรื่องอนุญาตให้นำทองคำเข้ามาในราชอาณาจักรและส่งออกนอกราชอาณาจักร
ซึ่งทองคำและทองคำขาว โดยมีมอบหมายให้สำนักงานเศรษฐกิจการคลังเป็นผู้
พิจารณาอนุมัติให้ผู้ใดเป็นผู้จำหน่ายทองคำ ณ คลังทองคำของทางการ และสำนัก
งานเศรษฐกิจการคลังทำการนำเข้าและส่งออกซึ่งทองคำได้และมีอำนาจประกาศ
กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการขออนุมัติเป็นผู้จำหน่ายทองคำ ณ คลัง

ทองคำของทางราชการ¹⁴ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมีอำนาจอนุมัติมอบหมายให้กรมศุลกากร เป็นผู้พิจารณาตรวจปล่อยทองคำ ซึ่งผู้ที่ได้รับอนุมัติให้จัดตั้งคลังสินค้า หรือผู้ที่อยู่ในเขตอุตสาหกรรมส่งออกเป็นผู้นำเข้าและส่งออก¹⁵ และผู้ใดประสงค์จะนำเข้าหรือส่งออกซึ่งทองคำจะต้องขอจดทะเบียนเป็นผู้นำเข้าหรือส่งออกซึ่งทองคำกับสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ตามหลักเกณฑ์วิธีการที่สำนักงานเศรษฐกิจการคลังกำหนด อนุมัติโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังก่อน และเมื่อได้รับจดทะเบียนแล้วจึงให้นำเข้าหรือส่งออกทองคำได้¹⁶

วันที่ 31 พฤษภาคม 2534 ได้มีประกาศสำนักเศรษฐกิจการคลังเรื่องหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขในการขอจดทะเบียนเป็นผู้นำเข้าหรือส่งออก ซึ่งทองคำโดยกำหนดให้คำว่า "ทองคำ" หมายความว่าเนื้อทองคำไม่รวมว่าจะเป็นที่แท่งก้อน แผ่น หรือรูปอื่น หรือผสมกับสิ่งอื่นใด แต่ไม่หมายความรวมถึงเครื่องรูปพรรณทองคำ ซึ่งตามปกติและโดยสภาพใช้ในการประดับร่างกาย และกำหนดการดำเนินการ ผู้ขอจดทะเบียนทั้งกรณีนิติบุคคลธรรมดาเป็นผู้นำเข้าหรือส่งออกทองคำโดยสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง จะออกหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนให้แก่ผู้ได้รับอนุมัติโดยระยะเวลาไม่เกิน 3 ปี เมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2535 กระทรวงการคลังได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นกฎกระทรวง เรื่องยกเว้นอัตราภาษีนำเข้าทองคำในราชกิจจานุเบกษาโดยใช้อัตรา "0" และให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2535 เป็นต้นไป จึงทำให้การนำเข้าทองคำไม่ต้องเสียภาษีนำเข้า แต่คงต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มร้อยละ 7 ณ กรมศุลกากร

¹⁴ ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่องอนุญาตให้นำทองคำเข้ามาในราชอาณาจักรและส่งออกไปนอกราชอาณาจักรซึ่งทองคำและทองคำขาว, ข้อที่ 1

¹⁵ ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่องเดียวกัน, ข้อที่ 2

¹⁶ ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่องเดียวกัน, ข้อที่ 3

การค้าทองคำ ซึ่งต้องนำเข้าจากต่างประเทศ มีทั้งถูกกฎหมายและลักลอบนำเข้าอย่างผิดกฎหมาย ทองคำที่ผลิตในประเทศมีปริมาณเพียงเล็กน้อยเท่านั้น ทองคำที่นำเข้าจะเป็นรูปทองคำแท่งที่มีความบริสุทธิ์ 99.99 % และอยู่ภายใต้กฎหมายควบคุมเงินตรา การนำเข้าจะต้องได้รับอนุญาตจากกระทรวงการคลัง นอกจากนี้ยังมีการนำเข้าทองคำกึ่งสำเร็จรูปเพื่อใช้เป็นส่วนประกอบของการทำเครื่องประดับโดยมีเนื้อทองผสมไม่เกิน 18K ได้แก่พวก ตะขอ, ห่วง รวมทั้งสายสร้อยที่เป็นม้วนยังไม่ได้ตัดเป็นเส้น และแหวนที่ยังไม่ได้ฝังเพชร หรือพลอย เป็นต้น

2.3 โครงสร้างของการค้าทองคำ

การค้าทองคำแบ่งออกเป็น 2 โครงสร้างใหญ่ ๆ คือ

2.3.1 โครงสร้างของการค้า

- ทองคำแท่ง
- ทองรูปพรรณ
- ทองคำในอุตสาหกรรมทั่วไป

2.3.2 โครงสร้างของการค้าทองคำสากล

ในส่วนนี้จะได้อธิบายถึงโครงสร้างของธุรกิจทองคำ ในแต่ละประเทศข้างต้น

2.3.1 โครงสร้างของการค้า

- ทองคำแท่ง

การนำเข้าจะเริ่มตั้งแต่การนำเข้าทองคำแท่ง จากแหล่งทองคำแท่ง โดยทองคำแท่งทุกอันที่ถือว่าเป็นการนำเข้าทองคำแท่งที่ถูกต้องตามกฎหมายจะต้องมีเครื่องหมาย (mark) แสดงถึงแหล่งกำเนิดหรือที่มาของทองคำแท่ง (source of origin) และต้องมีใบรับรองคุณภาพของทองคำแท่งที่ออกโดยประเทศที่ส่งทองคำแท่งออก (certificate) ทองคำแท่งที่เข้ามาถูกต้องไม่ต้องเสียภาษีนำเข้า (ภาษีนำเข้าเท่ากับอัตรา "0") แต่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม

ร้อยละ 7 ทองคำแท่งที่นำเข้ามาจะมีการเปลี่ยนมือไปถึงมือผู้ประกอบการ ซึ่งส่วนมากจะเป็นในรูปแบบของการเก็บไว้ อันเป็นลักษณะอย่างหนึ่งของการออมทรัพย์ หรือขายทองคำแท่งให้แก่บุคคลธรรมดาหรือผู้ประกอบการซึ่งจะต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มร้อยละ 7 หรืออาจขายต่อให้ผู้ลงทุนในต่างประเทศโดยการส่งทองคำแท่งนี้ออกนอกประเทศอีกครั้งหนึ่งโดยอัตราภาษีส่งออกและภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นอัตราศูนย์ ไม่มีการเรียกเก็บ เมื่อส่งทองคำแท่งออกไปให้กับผู้ประกอบการหรือนักลงทุนต่างประเทศ

- ทองรูปพรรณ

ผู้ประกอบการที่นำทองคำแท่งเข้ามาในประเทศไทย จะขายทองคำแท่งให้ผู้ค้าหรือผู้ประกอบการในตลาดเครื่องประดับ ทำเป็นทองรูปพรรณ ได้แก่ สร้อยคอ สร้อยข้อมือ ฯลฯ โดยผู้ประกอบการที่ซื้อทองคำแท่ง เพื่อแปรรูปให้เป็นทองรูปพรรณต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มร้อยละ 7 และผู้บริโภคซึ่งส่วนมากเป็นบุคคลธรรมดาที่มาซื้อทองจากร้านทองรูปพรรณก็จะถูกเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มร้อยละ 7 อีกทอดหนึ่ง เพราะถือว่าเป็นการค้าตามค่านิยม คำว่า "ขาย"¹⁷ ตามพระราชบัญญัติภาษีมูลค่าเพิ่ม และผู้ที่ถือว่าเป็นผู้บริโภคต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มเมื่อมีการขายหรือเป็นผู้รับบริการ

- ทองคำในอุตสาหกรรมทั่วไป

ผู้ประกอบการที่นำทองคำแท่งเข้า อาจขายให้กับผู้ประกอบการตลาดอุตสาหกรรมอื่น ๆ เช่น ผู้ประกอบการเหมืองทองคำหรือผู้ประกอบการโรงกลั่นแร่ทองคำ ซึ่งในขั้นตอนการขายให้ผู้ประกอบการเหมืองทองคำหรือผู้ประกอบการโรงกลั่นแร่ จะถูกเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มร้อยละ 7 หรือผู้บริโภคไม่สามารถเรียกเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มหรือนำเอาภาษีมูลค่าเพิ่มร้อยละ 7 มาเครดิตภาษีคืนได้ เนื่องจากผู้บริโภคส่วนมากเป็นบุคคลธรรมดา ซึ่งมีใช้ผู้นำเข้าหรือผู้ประกอบการ จัดทะเบียนตามมาตรา 82 ของพระราชบัญญัติภาษีมูลค่าเพิ่ม จึงไม่มีสิทธิเก็บภาษี

¹⁷ มาตรา 77/1 ของพระราชบัญญัติภาษีมูลค่าเพิ่ม พ.ศ. 2535

มูลค่าเพิ่มเพื่อขายให้กับผู้ประกอบการเหมืองทองคำ หรือผู้ประกอบการโรงถลุงแร่ นอกจากซื้อจากผู้บริโภคแล้วอาจนำแร่ทองคำเข้าประเทศเพื่อนำมาถลุงและผลิตสินค้าต่อไป

การนำเข้าจะต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม 7 % (เพื่อให้เกิดความเข้าใจยิ่งขึ้นได้แสดงแผนงานโครงสร้างตลาดทองคำปัจจุบันในหน้า 25 (ตาราง))

2.3.2 โครงสร้างของตลาดทองคำสากล

ทองคำแท่งที่จะทำการค้าตามหลักสากลประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ

3 ประการคือ

1. ความบริสุทธิ์

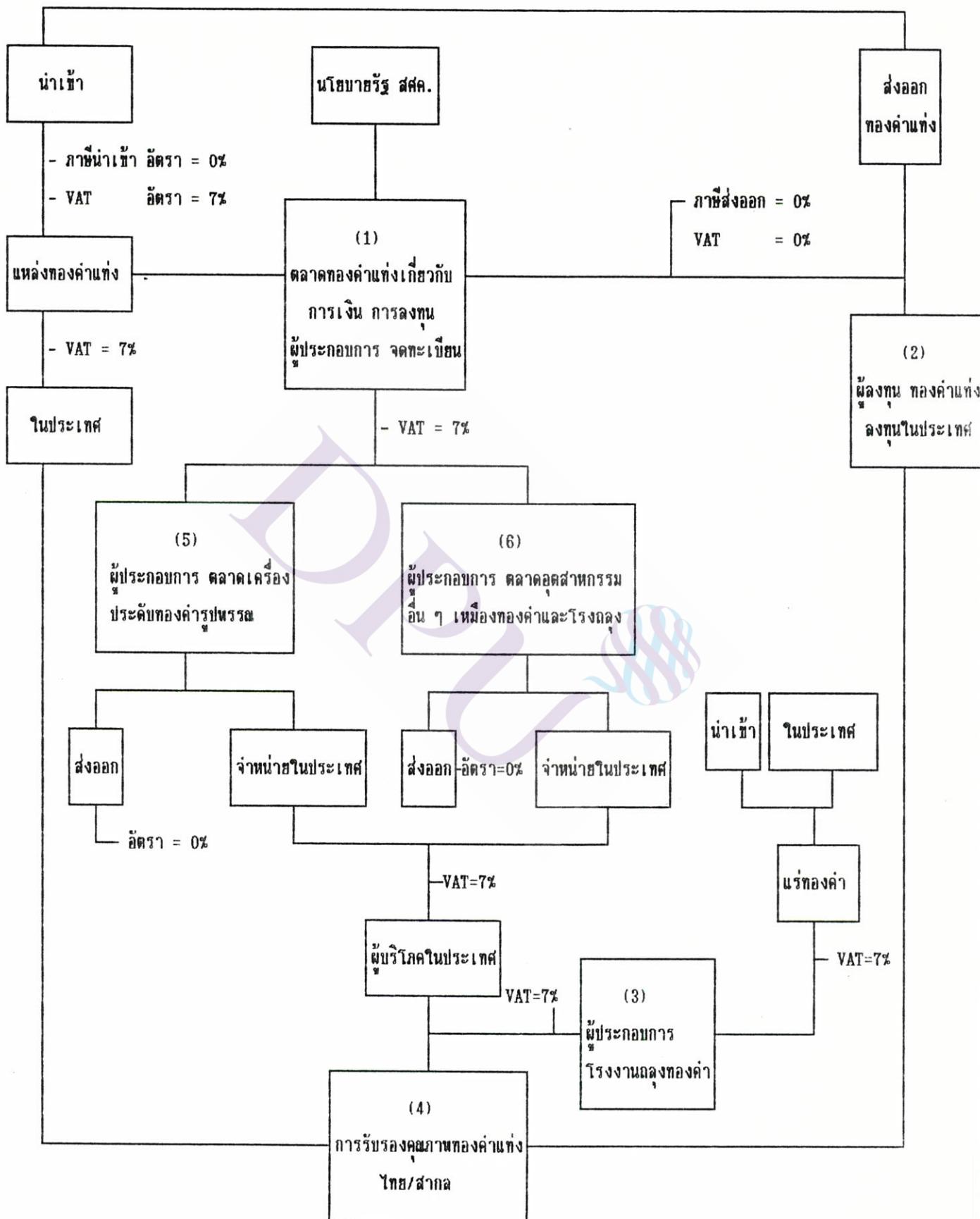
ความบริสุทธิ์ของทองคำนั้น ตามมาตรฐานสากลจะต้องมีความบริสุทธิ์ไม่ต่ำกว่า 99.5 % เนื่องจากทองคำคือโลหะชนิดหนึ่ง โดยทั่วไปย่อมไม่สามารถที่จะทำให้เกิดความบริสุทธิ์ได้ถึง 100 % อย่างไรก็ตามเทคนิคของการทำให้ทองคำมีความบริสุทธิ์ แม้จะมีความสามารถที่จะทำได้ถึง 99.9999 % แต่ก็ไม่เหมาะสมในทางที่จะนำมาใช้เป็นมาตรฐานสากล เนื่องจากค่าใช้จ่ายในการทำให้บริสุทธิ์นั้นค่อนข้างจะสูงเกินไป ส่วนที่ไม่สามารถที่จะทำให้เกิดความบริสุทธิ์ถึง 100 % ได้นั้นให้เรียกว่า KARAT GOLD นิยมใช้เป็นอักษรย่อ "K" ในทางสากลจะยอมรับมาตรฐานทองคำที่ความบริสุทธิ์ 99.5 - 99.99 % หรือเทียบเป็น 24 K ดังตารางอัตราส่วนเนื้อทองคำผสมกับโลหะอื่นพอสรุปได้ดังนี้

โครงสร้างตลาดทองคำเสรี

ภาษี-VAT

ปัจจุบัน

-นำเข้า

	เนื้อทอง (%)	หมายเหตุ
24K	99.5 - 99.99	ทองคำแท้
22K	91.7	เหรียญกษาปณ์
18K	75.0	เครื่องประดับคุณภาพสูง
14K	58.3	เครื่องประดับคุณภาพกลาง
12K	50.0	เครื่องประดับคุณภาพกลาง
10K	41.7	เครื่องประดับคุณภาพกลาง
9K	37.5	เครื่องประดับคุณภาพต่ำสุด
8K	33.3	เครื่องประดับคุณภาพต่ำสุด

2. น้ำหนัก

ในทางการปฏิบัติที่เป็นสากล การบอกอัตราแลกเปลี่ยนระหว่างทองคำกับเงินตราสกุลต่าง ๆ มักจะใช้ระบบของอังกฤษ ทองคำจะกำหนดน้ำหนักเป็น Troy Ounce (TOZ.) ในเนื้อทองคำที่ขอยส่งไป และนิยมใช้เป็นมาตรฐานที่ 1 กิโลกรัม (Kilogram) เรียกว่า Kilobar สำหรับทองคำแท่ง

3. รูปแบบ

รูปแบบของทองคำที่ขอมรับกัน และใช้เป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ มักทำในรูปของทองคำแท่ง กล่าวคือ ในทองคำแท่งมักใช้น้ำหนักเท่ากับ 1 กิโลกรัม (kilogram) หรือ Kilobar (32.148 Toz. = 1 Kilobar) จะสามารถกำหนดตัวเลขกำกับ (Serial number) น้ำหนัก อัตราความบริสุทธิ์ และตรารับรองของสถาบันที่ค้าประกันไว้ได้

ประเทศสหรัฐอเมริกา ในปี ค.ศ. 1933 สหรัฐได้ประกาศยกเลิกการควบคุมทองคำ อนุมัติให้ชาวอเมริกันมีสิทธิที่จะถือทองคำแท่งและเหรียญทองคำได้ทุกรูปแบบ ซึ่งมีผลทำให้การนำเข้าและส่งออกทองคำแท่งเป็นไปอย่างเสรี ผู้ที่มีบทบาทสำคัญในเรื่องการกำหนดราคาทองคำแท่งของสหรัฐอเมริกา คือ The New York Commodity Market (COMEX) มีการจัดระบบการซื้อขายทองคำ

ล่วงหน้าก่อนมีการส่งมอบขึ้นด้วย^{1a}

ตลาดสำคัญของโลกเกี่ยวกับทองคำแท่ง อันได้แก่ ประเทศสหรัฐอเมริกา, อังกฤษ, สิงคโปร์ และฮ่องกง ซึ่งทั้ง 4 ตลาดนี้ เป็นผู้กำหนดอัตราแลกเปลี่ยนของทองคำอย่างอิสระไม่ขึ้นแก่กันแต่ต้องอาศัยข้อมูลทางด้านเศรษฐกิจ เช่นเดียวกัน ประเทศใด ๆ ในโลกจะซื้อ/ขาย แลกเปลี่ยนทองคำ ต้องอาศัยราคาตลาดหลักดังกล่าวอ้างอิง เพราะเป็นที่ยอมรับ

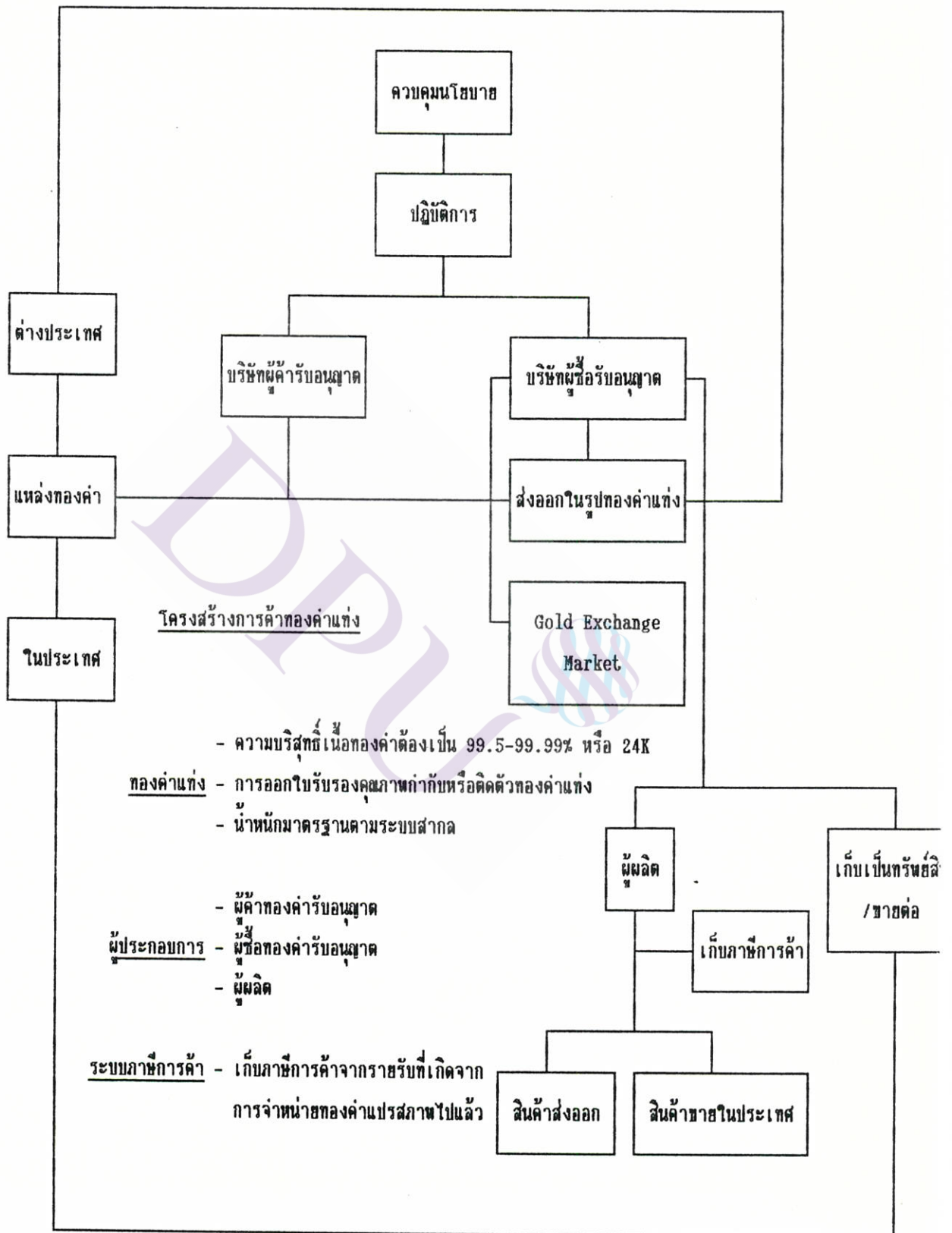
ประเทศไทย การค้าทองคำในประเทศไทยมีรูปแบบที่แตกต่างไปจากประเทศอื่น ๆ เช่นการกำหนดน้ำหนักเป็น 1 บาท ซึ่งเท่ากับประมาณ 15.23 กรัม 1 kilobar = 66.65 บาท เป็นต้น ไม่สามารถนำไปใช้ในระบบการค้าสากลได้

กลุ่มผู้ประกอบการค้าที่กำหนดราคาเป็นไปอย่างอิสระ ไม่อิงทางด้านเศรษฐกิจของประเทศเท่าใดนัก ส่วนใหญ่จะอิงตลาดที่มีการติดต่อกันอยู่ในต่างประเทศโดยผู้ส่งทองคำให้จะมีบทบาทในการกำหนดราคา การค้าทองคำส่วนใหญ่จึงอยู่ในระบบเฉพาะ

ตลาดทองคำของโลก จะไม่มีการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มหลายทอดเหมือนอย่างตลาดทองคำแท่งที่นำเข้ามาในประเทศไทย หรือตลาดทองคำรูปพรรณ ซึ่งผู้บริโภคซื้อจากผู้ประกอบการนำเข้า หรือตลาดทองคำในอุตสาหกรรมทั่วไป ตลาดทองคำสากลจึงเอื้ออำนวยต่อการพัฒนาธุรกิจทองคำ และเป็นที่ยอมรับในวงการธุรกิจค้าทองคำเพื่อให้เกิดภาพชัดเจนยิ่งขึ้นของโครงสร้างการค้าทองคำแท่งเสรี จึงได้แสดงแผนภาพของโครงสร้างไว้ในหน้า 28

^{1a}Paul Sarnoff, ed., Spot Trading Center in Gold (London : Balding Mansell Ltd., 1987), pp.73-80.

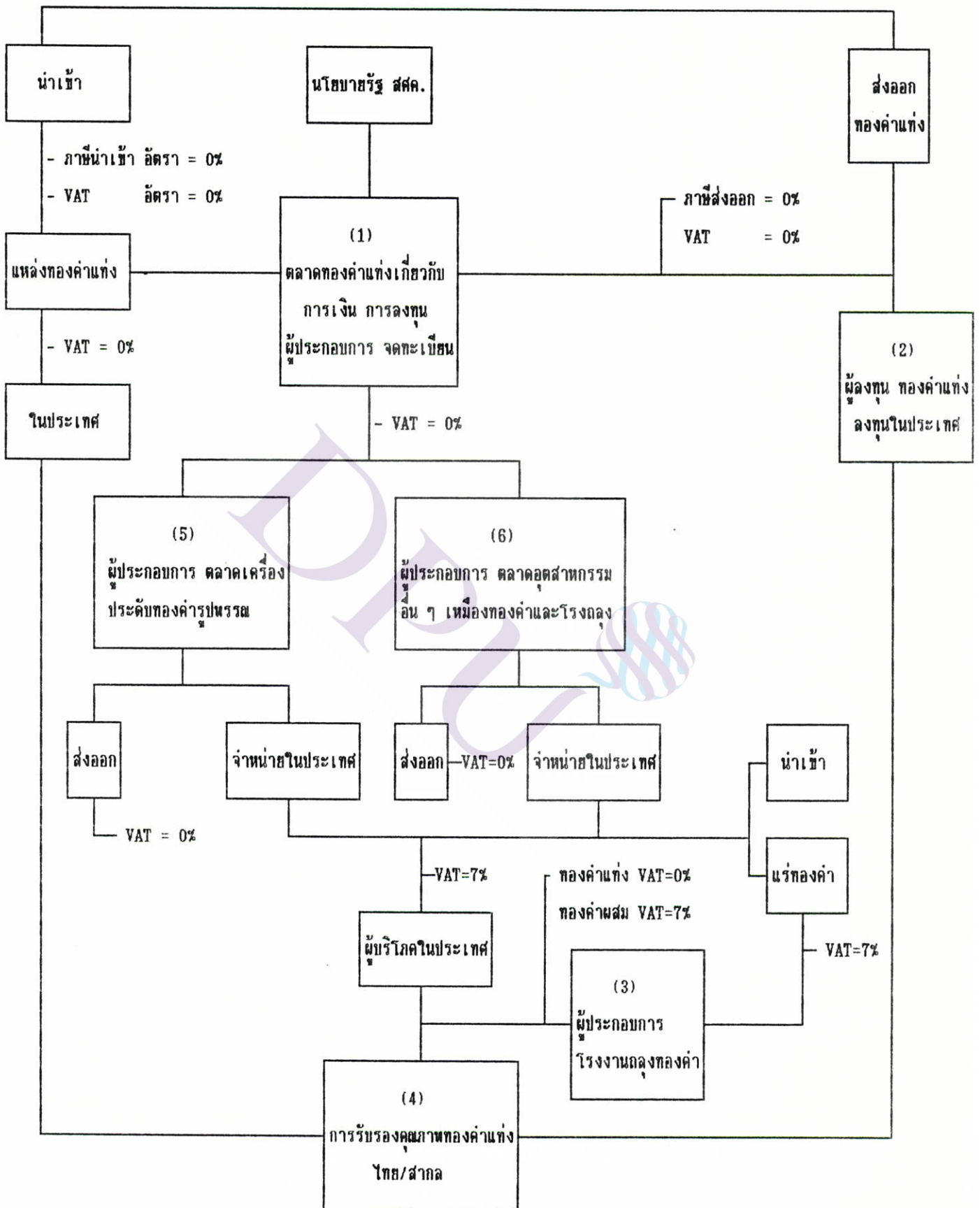
โครงสร้างการค้าทองคำแท่งเสรี

2.3.3 เสนอแนะในการพัฒนาโครงสร้างตลาดนำเข้าทองคำแท่ง ทองคำรูปพรรณ และทองคำในอุตสาหกรรมทั่วไป

แม้ว่าการนำทองคำแท่ง เข้าประเทศตามกฎหมายไม่ต้องเสียภาษีนำเข้า คือภาษีศุลกากรในอัตราร้อยละ 65 ซึ่งเป็นอัตรากำหนดนำเข้าสำหรับทองคำรูปพรรณ หรือทองคำแท่งที่ไม่มีเอกสารกำกับรับรองความบริสุทธิ์ของทองคำไว้ก็ตาม แต่การนำเข้ารวมถึงการขายทองคำแท่งไปให้กับผู้ประกอบการตลาดทองคำรูปพรรณ หรือผู้บริโภค หรือผู้ประกอบการทำเหมืองทองคำ หรือโรงถลุงแร่ ยังมีการเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มร้อยละ 7 อยู่ ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับโครงสร้างของตลาดทองคำสากลแล้ว จะเห็นได้ว่าโครงสร้างของตลาดทองคำสากลไม่มีการเก็บภาษีหลายทอด จะเก็บเมื่อมีการประกอบการ ฉะนั้นจึงเอื้ออำนวยและเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติและการพัฒนาธุรกิจค้าทองคำเป็นอย่างมาก นอกจากนี้การที่ทองคำภายในประเทศมีไม่เพียงพอ ต้องมีการนำเข้ามาในประเทศนั้นผู้นำเข้าก็ไม่ประสงค์ที่จะเสี่ยงนำเข้าทองคำที่มีภาระภาษีมูลค่าเพิ่มร้อยละ 7 ไว้ในครอบครองนานเกินไป เพราะยังไม่สามารถขายทองคำออกไปได้ ทำให้ต้องแบกภาระต้นทุนในส่วนนี้ไว้ จึงทำให้เกิดการลักลอบนำเข้าทองคำขึ้น เพราะผู้ลักลอบนำทองคำแท่งที่ไม่มีเอกสารรับรองคุณภาพและที่มาของทองคำแท่งนั้นไม่ต้องเสียทั้งภาษีนำเข้า ร้อยละ 65 และไม่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มด้วย แต่ก็สามารถมีทองคำแท่งในครอบครอง และนำมาเป็นวัตถุดิบในการผลิตได้ ปัญหาในเรื่องนี้ควรจะได้มีการแก้ไขโดยการปรับปรุงโครงสร้างของตลาดทองคำแท่งที่นำเข้าหรือที่ขายต่อทำเป็นทองคำรูปพรรณ รวมทั้งที่ขายต่อให้แก่ผู้ประกอบการเหมืองทองคำ หรือโรงงานถลุงแร่ โดยการยกเลิกภาษีมูลค่าเพิ่มร้อยละ 7 ในขั้นตอนการนำเข้าและขั้นตอนของทองคำที่ขายให้แก่ผู้ประกอบการตลาดเครื่องประดับ และผู้ประกอบการเหมืองแร่หรือถลุงแร่ ผู้เขียนขอเสนอแผนภาพโครงสร้างทองคำเต็มรูปแบบเพื่อลดขั้นตอนภาษี ซึ่งจะช่วยพัฒนาธุรกิจค้าทองคำของไทยได้ดีขึ้น โดยได้นำเสนอไว้ในหน้า 30

โครงสร้างตลาดทองคำเสรี
เต็มรูปแบบ

จากแผนภาพโครงสร้างตลาดทองคำเสรีเดิม รูปแบบในหน้า 30 จะ
 เห็นได้ว่า โครงสร้างตลาดทองคำเสรีรูปแบบเดิมแบ่งออกเป็น 3 ตลาด คือ
 ตลาดที่ 1 ตลาดทองคำแท่งเกี่ยวกับการเงินการลงทุน ผู้ประกอบการ
 จดทะเบียน
 ตลาดที่ 2 ผู้ประกอบการ ตลาดเครื่องประดับทองคำรูปพรรณ
 ตลาดที่ 3 ผู้ประกอบการ ตลาดอุตสาหกรรมอื่น ๆ เหมืองทองคำและ
 โรงถลุง

ซึ่งจะได้กล่าวถึงตั้งแต่โครงสร้างรอบนอก การนำเข้าทองคำแท่งจาก
 แหล่งที่มาของทองคำแท่งในต่างประเทศ ซึ่งได้รับรองคุณภาพทองคำแท่งตาม
 มาตรฐานสากลแล้วเข้ามาในตลาดที่ 1 โดยมีภาษีนำเข้า อัตรา "0" ภาษีมูลค่า
 เพิ่มอัตรา "0" ผู้ลงทุนทองคำแท่งในประเทศส่งทองคำแท่งออกนอกประเทศได้
 โดยมีภาษีส่งออกอัตรา "0" ภาษีมูลค่าเพิ่มอัตรา "0" และเมื่อผู้ประกอบการค้า
 ทองคำในตลาดที่ 1 ขายทองคำแท่งให้แก่ผู้ประกอบการตลาดเครื่องประดับทองคำ
 รูปพรรณ หรือ ผู้ประกอบการตลาดอุตสาหกรรมอื่น ๆ เหมืองทองคำและโรงถลุง
 ก็จะมีภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตรา "0" และเมื่อผู้ประกอบการในตลาดที่ 2 ผลิต
 เครื่องประดับทองคำรูปพรรณเพื่อส่งออก ภาษีมูลค่าเพิ่มก็จะอยู่ในอัตรา "0" เช่นกัน
 แต่หากผู้ประกอบการในตลาดที่ 2 ผลิตเครื่องประดับทองคำรูปพรรณเพื่อจำหน่ายใน
 ประเทศ ก็จะมีการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตราร้อยละ 7 เมื่อขายให้กับผู้บริโภค
 ภายในประเทศ ส่วนผู้ประกอบการในตลาดที่ 3 ถ้าผลิตเพื่อส่งออกก็จะมีภาษี
 มูลค่าเพิ่มในอัตรา "0" แต่ถ้านำมาจำหน่ายในประเทศ ต้องเก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม
 จากผู้บริโภคในประเทศในอัตราร้อยละ 7 ส่วนการนำเข้าทองคำผสมหรือแร่
 ทองคำต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตราร้อยละ 7

สรุปได้ว่าการนำเข้าทองคำแท่งที่ผ่านการรับรองคุณภาพตามมาตรฐาน
 สากล เมื่อนำเข้าหรือขายไปในรูปทองคำแท่งจะไม่มีภาระภาษีใดอยู่ในทองคำ
 แท่งเลย รวมตลอดไปถึงการนำทองคำแท่งเข้าสู่กระบวนการผลิตในตลาดที่ 2
 และตลาดที่ 3 เพื่อการส่งออก แต่ถ้าเป็นการผลิตเพื่อขายให้กับผู้บริโภคภายใน
 ประเทศ จึงจะมีการเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตราร้อยละ 7

2.4 มาตรการในการส่งเสริมอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับในปัจจุบัน

จากสภาพของโครงสร้างตลาดทองคำ ที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า รัฐได้มีมาตรการต่าง ๆ ในการส่งเสริมทองคำที่ใช้เป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ ในส่วนต่อไปนี้จะได้นำเสนอมาตรการโดยสังเขปของรัฐบาลไทย และของรัฐบาลต่างประเทศในการให้การส่งเสริมอุตสาหกรรมด้านนี้

2.4.1 การส่งเสริมของรัฐบาลไทย

2.4.1.1 มาตรการและนโยบายจากภาครัฐบาล

อุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ เป็นอุตสาหกรรม ที่ทางภาครัฐบาลเห็นว่าสามารถพัฒนาให้เป็นสินค้าออกชั้นแนวหน้าของประเทศได้ รัฐบาลจึงให้ความสนใจ และให้การส่งเสริมสนับสนุนในด้านต่าง ๆ มาโดยตลอด โดยผ่านทางหน่วยงานต่าง ๆ ดังนี้

1. มาตรการส่งเสริมการลงทุนและการผลิต

- คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ได้ออกประกาศให้การส่งเสริมการลงทุนแก่อุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2519 ผู้ประกอบการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนจะได้รับสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ภายใต้อำนาจของพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2519 ดังนี้

1. สิทธิและประโยชน์ด้านภาษี
2. สิทธิและประโยชน์เพิ่มเติม สำหรับการผลิตเพื่อการส่งออก

เป็นต้น

ส่วนประเภท และขนาดของกิจการที่จะได้รับการส่งเสริมการลงทุนนั้น ได้แก่ การผลิตผลิตภัณฑ์เครื่องประดับกายหรือการเจียรไนเพชรพลอยที่มีขนาดการลงทุนไม่น้อยกว่าสองล้านบาท ไม่รวมค่าที่ดินและทุนหมุนเวียนโดยมีเงื่อนไขว่า จะต้องส่งออกไปจำหน่ายต่างประเทศไม่น้อยกว่าร้อยละแปดสิบของมูลค่ายอดขายทั้งสิ้น ผู้ประกอบการรายแรกที่ได้รับอนุมัติการลงทุน คือ บริษัท

บีวตี้เจมส์แฟคเตอรี จำกัด ซึ่งได้รับอนุมัติ เมื่อวันที่ 20 สิงหาคม 2519 ให้
ดำเนินการผลิตเครื่องประดับ

- กระทรวงการคลัง

มาตรการต่าง ๆ ที่กระทรวงการคลังนำมาใช้ เพื่อเป็นการ
ส่งเสริมอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับได้แก่

ก. ยกเว้นภาษีนำเข้า และภาษีการค้าสำหรับพลอยดิบและเพชรดิบ
(เพชรพลอยที่ยังไม่ได้เจียรระไน)^{1๐} เพื่อส่งเสริมช่างเจียรระไนและอุตสาหกรรม
เจียรระไนเพชรในประเทศไทย

ข. ยกเว้นภาษีนำเข้าและภาษีการค้า สำหรับเพชรพลอยที่เจียรระไน
แล้ว^{2๐} เพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมผลิตเครื่องประดับสำเร็จรูป

ค. ออกระเบียบการว่าด้วยหลักเกณฑ์วิธีและเงื่อนไข ในการซื้อทองคำ
จากคลังทองคำของทางการ²¹ โดยให้ยกเว้นภาษีสำหรับผู้ซื้อทองคำเพื่อนำไป
ผลิตสินค้าที่ใช้ประดับกายหรือเครื่องแต่งกาย และยกเว้นภาษีการค้าสำหรับผู้
นำทองเข้ามาเพื่อจำหน่ายให้แก่ผู้ซื้อสินค้าที่นำไปผลิตสินค้า เพื่อส่งออกนอกราช
อาณาจักร และจัดส่งคลังสินค้าทัณฑ์บนฯ ประเภทโรงผลิตสินค้าโดยยกเว้นอากร
ขาเข้าและขาออก แก่สินค้าที่ปล่อยออกจากคลังสินค้าทัณฑ์บนเพื่อส่งออกนอกราช
อาณาจักร²² กิจกรรมที่จะขออนุมัติจัดตั้งคลังสินค้าทัณฑ์บนฯ ได้ จะต้องเป็นไปตาม
หลักเกณฑ์ที่กำหนด²³ กระทรวงการคลังนำมาตรการในการชดเชยภาษีในรูปของ
บัตรภาษีซึ่งกลายเป็นภาษีแฝงอยู่ในต้นทุนการผลิต²⁴

^{1๐} ประกาศกระทรวงการคลัง, 2 กันยายน 2520

^{2๐} ประกาศกระทรวงการคลัง, 9 ธันวาคม 2523

²¹ ระเบียบกระทรวงการคลังประกาศใช้ ณ วันที่ 28 เมษายน 2531

²² ประกาศกระทรวงการคลังประกาศใช้ ณ วันที่ 8 ธันวาคม 2532

²³ พระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2469

²⁴ พระราชบัญญัติชดเชยค่าภาษีอากรสินค้าส่งออก ที่ผลิตในเขต

- ธนาคารแห่งประเทศไทย

ธนาคารแห่งประเทศไทย ได้ออกระเบียบว่าด้วยการรับช่วงซื้อลดตั๋วสัญญาใช้เงิน ที่เกิดจากการประกอบกิจการอุตสาหกรรมขนาดย่อม พ.ศ. 2521 โดยการรับช่วงซื้อลดตั๋วสัญญาใช้เงินดังกล่าวนี้ จะเป็นการให้สินเชื่อระยะสั้นไม่เกิน 120 วัน แก่อุตสาหกรรมขนาดย่อมที่มีได้ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร (ยกเว้นโรงงานในกรุงเทพมหานครที่ตั้งอยู่ในเขตนิคมอุตสาหกรรม) ใช้แรงงานและวัตถุดิบในท้องถิ่นและต้องเป็นกิจการที่มีทรัพย์สินสุทธิไม่เกิน 2 ล้านบาท ตามระเบียบนี้มีอุตสาหกรรมอยู่ 60 ประเภทที่สามารถใช้บริการนี้ และอุตสาหกรรมอัญมณี และเครื่องประดับ เป็นอุตสาหกรรมที่ได้รับการพิจารณาให้ได้รับการอนุเคราะห์ตามระเบียบดังกล่าว

การใช้สินเชื่อดังกล่าวนี้ให้ผ่านสถาบันการเงิน โดยธนาคารแห่งประเทศไทยรับช่วงซื้อลดตั๋วสัญญาใช้เงินจากธนาคารพาณิชย์ และบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

- กรมทรัพยากรธรณี กระทรวงอุตสาหกรรม

กรมทรัพยากรธรณี ได้ดำเนินการในด้านการสำรวจแหล่งแร่รัตนชาติที่เป็นพลอยดิบในพื้นที่ที่มีศักยภาพ และเป็นผู้พิจารณาออกใบอนุญาตในการขุดหาแร่รัตนชาติรายย่อยเพื่อแสวงหาวัตถุดิบให้ได้มากขึ้น

- กระทรวงต่างประเทศ

กระทรวงต่างประเทศ ได้เจรจากับรัฐบาลศรีลังกา ให้ยินยอมให้มีการส่งออกพลอยกัวดาให้กับประเทศไทย ซึ่งไทยสามารถนำมาทำการหุงพลอยให้เป็นพลอยที่มีราคาสูงขึ้น เป็นการช่วยลดปัญหาการขาดแคลนวัตถุดิบที่เป็นพลอยมีค่า เช่น ไพลิน

1.1 มาตรการส่งเสริมการส่งออก

กระทรวงการคลัง

กระทรวงการคลัง ได้นำเอามาตรการเพื่อส่งเสริมการส่งออกมาใช้

โดยอนุญาตให้นักทัศนจากต่างประเทศผู้เดินทางเข้ามาในราชอาณาจักรเพียงชั่วคราวระยะเวลานั้น ๆ สามารถนำเพชรพลอยเครื่องรูปพรรณทั้งที่ผลิตจากทองคำและทองคำขาวออกนอกประเทศได้โดยไม่จำกัดมูลค่า²⁵ และให้ยกเลิกการเก็บภาษีการค้าและภาษีเทศบาลร้อยละ 3.3 เฉพาะสินค้าเครื่องประดับที่ส่งออกไปจำหน่ายยังต่างประเทศ²⁶ อีกด้วย

กระทรวงพาณิชย์มีบทบาทสำคัญ ในด้านการส่งเสริมการส่งออกโดยได้จัดตั้งกองทุนส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้อนุมัติให้จัดเก็บค่าธรรมเนียมพิเศษในการนำสินค้าเข้าในอัตราร้อยละ 0.5 ของราคานำเข้าสำหรับใช้เป็นเงินกองทุนดังกล่าว สินค้าอัญมณีและเครื่องประดับได้รับการสนับสนุนให้ใช้เงินจากกองทุนฯ ในการจัดการประชาสัมพันธ์และจัดงานแสดงสินค้าที่มีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนการส่งออก

หน่วยงานของกระทรวงพาณิชย์ที่มีบทบาทสำคัญในเรื่องนี้ คือ กรมส่งเสริมการส่งออกซึ่งมีบทบาทสำคัญในด้านต่าง ๆ อาทิเช่น การส่งเสริม เผยแพร่ และเร่งรัดการส่งออกสินค้าไทย โดยจัดกิจกรรมส่งเสริมการส่งออกในรูปแบบต่าง ๆ ให้สามารถขยายตลาดในต่างประเทศให้กว้างขวางและมีประสิทธิภาพสูงสุด การพัฒนาขีดความสามารถด้านการค้าระหว่างประเทศแก่นักธุรกิจเพื่อให้สามารถดำเนินธุรกิจส่งออกได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น การพิจารณาและแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่มีต่อการส่งเสริมการส่งออก การจัดตั้งศูนย์พาณิชย์กรรมในต่างประเทศตลอดจนการศึกษา และสำรวจความต้องการของสินค้าที่มีลูู่ทางในตลาดใหม่

²⁵ ประกาศกระทรวงการคลัง ประกาศใช้ ณ วันที่ 17 ธันวาคม พ.ศ. 2514

²⁶ ประกาศกระทรวงการคลัง ประกาศใช้ ณ วันที่ 13 ตุลาคม พ.ศ. 2524

สำหรับอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ ได้มีการดำเนินการเพื่อส่งเสริมการส่งออกในด้านต่าง ๆ ดังนี้

ก. การจัดงานแสดงสินค้า "Bangkok Gems & Jewelry Fair" ในประเทศไทยโดยร่วมกับภาคเอกชน ซึ่งได้แก่ สมาคมผู้ค้าอัญมณีไทยและเครื่องประดับ และสมาคมเพชรพลอยเงินทอง งานดังกล่าวได้จัดให้มีขึ้นเป็นครั้งแรกในปี 2528 และจัดต่อเนื่องมาทุกปี จนถึงปัจจุบันได้ดำเนินการมาเป็น ครั้งที่ 7 โดยจัดขึ้นระหว่างวันที่ 13-17 มีนาคม 2534 ณ อาคารแสดงสินค้ากรมส่งเสริมการส่งออก และในปี 2534 จะเป็นปีแรกที่จะมีการจัดงานเพิ่มขึ้นเป็นปีละ 2 ครั้ง เนื่องจากงานดังกล่าวเป็นที่นิยมและประสบความสำเร็จสูง การจัดงานในครั้งที่ 8 จะมีขึ้นระหว่างวันที่ 11 - 15 กันยายน 2534

ข. การส่งคณะผู้แทนการค้า ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนจากภาครัฐบาลและภาคเอกชนไปต่างประเทศ เช่น การส่งคณะผู้แทนการค้าเดินทางไปในการประชุมอัญมณีที่จัดขึ้นที่ประเทศพม่าเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2534

ค. การนำคณะผู้แทนการค้าจากต่างประเทศ มายังประเทศไทยเป็นประจำทุกปี โดยเฉพาะการนำเข้ามาเยี่ยมชมการแสดงสินค้าอัญมณีและเครื่องประดับ

ง. การเข้าร่วมงานแสดงสินค้าในต่างประเทศ เช่น งานแสดงสินค้า Inhorgenta ประเทศเยอรมัน งานแสดงสินค้า International Jewelry Show ประเทศสหรัฐอเมริกา เป็นต้น

จ. การจัดกิจกรรม Joint Promotion สินค้าอัญมณี และเครื่องประดับร่วมกับห้างสรรพสินค้าชั้นนำในต่างประเทศเพื่อเน้นการเจาะตลาดเข้าถึงผู้บริโภคโดยตรง

ฉ. การประชาสัมพันธ์โดยใช้สื่อต่าง ๆ เช่น เอกสารประชาสัมพันธ์ และโสตทัศนูปกรณ์ต่าง ๆ

นอกจากการดำเนินการในส่วนของการส่งเสริมการส่งออกแล้ว กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ได้จัดให้มีการสัมมนาเป้าหมายการส่งออก และตุลการค้าปี 2534 เมื่อวันที่ 18 - 20 มกราคม 2534 โดยร่วมกับหน่วยราชการและเอกชนที่เกี่ยวข้อง ส่วนหนึ่งของการสัมมนาคือการหามาตรการสนับสนุนการ

ส่งออก ซึ่งในส่วนของอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับได้มีการกำหนดเป้าหมายการส่งออกปี 2534 เป็นมูลค่า 41,550 ล้านบาท และได้กำหนดแนวทางและมาตรการ ดังนี้

ระยะสั้น

- เร่งรัดการพิจารณาการอนุญาตให้มีการนำเข้าทองคำโดยเสรี

ระยะยาว

- ปรับปรุงระบบโครงสร้างภาษีให้มีการนำเข้าวัตถุดิบ เข้ามาหมุนเวียนใช้ในประเทศให้มากที่สุด
- ส่งเสริมให้มีการผลิตบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญทางด้านเจียรไนอัญมณี และผลิตเครื่องประดับให้มากขึ้น

1.2 มาตรการส่งเสริมด้านบุคลากร

- กระทรวงศึกษาธิการ

กระทรวงศึกษาธิการ โดยกรมอาชีวศึกษาได้จัดให้มีหลักสูตรการฝึกอบรมด้านอัญมณีและทำเครื่องประดับ ในวิทยาลัยเทคนิคที่อยู่ในแหล่งผลิตพลอยที่สำคัญ ได้แก่ วิทยาลัยเทคนิคจันทบุรี และวิทยาลัยเทคนิคตราด

- กระทรวงอุตสาหกรรม

กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม โดยกองอุตสาหกรรมในครอบครัวได้ดำเนินการในด้านการฝึกอบรมช่างฝีมือด้านเจียรไนพลอย โดยดำเนินการฝึกอบรมราษฎรในท้องที่ต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมให้เกิดช่างฝีมือทางด้านเจียรไนพลอย นอกจากมาตรการในด้านต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้ว รัฐบาลโดยคณะรัฐมนตรี ได้มีมติเมื่อวันที่ 12 กันยายน 2532 อนุมัติให้จัดตั้ง "สถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ" ขึ้นในกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม เพื่อเป็นองค์กรหลักในการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมอัญมณี และเครื่องประดับของประเทศ โดยมีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เพื่อให้มีหน่วยงานของรัฐ ทำหน้าที่เป็นองค์กรหลักในการเสนอ

แนะนำนโยบาย มาตรการ และกฎระเบียบต่าง ๆ รวมทั้งแนวทางการแก้ไขปัญหา เพื่อการพัฒนาอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับของประเทศ

2. เพื่อเป็นศูนย์กลางการดำเนินงานและประสานระหว่างหน่วยงานของรัฐด้วยกันที่รับผิดชอบงานพัฒนาอุตสาหกรรมอัญมณี และเครื่องประดับ และประสานงานระหว่างภาครัฐบาล และภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง ทั้งภายในและภายนอกประเทศ เพื่อร่วมมือกันส่งเสริมอุตสาหกรรมนี้ให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น

3. เพื่อให้มีศูนย์กลางการให้บริการ วิเคราะห์ตรวจสอบและรับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์อัญมณีและเครื่องประดับให้แก่ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ ผู้บริโภค และผู้ที่สนใจโดยทั่วไป รวมทั้งบริการข้อมูลด้านการส่งเสริมการผลิต และการตลาดที่ทันสมัย

4. เพื่อเป็นศูนย์กลางการพัฒนาฝีมือแรงงานระดับสูง โดยเฉพาะช่างเจียรไนพลอย ช่างเจียรไนเพชร และช่างทำเครื่องประดับอัญมณี และการพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตโดยวิธีต่าง ๆ ด้วย

สถาบันดังกล่าว ดำเนินการภายใต้การกำหนดนโยบาย วางแผน ระเบียบ ข้อบังคับ และกำกับดูแลการดำเนินงาน โดย "คณะกรรมการพัฒนาอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ" ซึ่งประกอบด้วยปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม เป็นประธานกรรมการ อธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมเป็นรองประธานกรรมการ และมีผู้แทนจากส่วนราชการ และภาคเอกชนอีก 15 คน เป็นกรรมการ คณะกรรมการดังกล่าว นอกจากจะทำหน้าที่กำหนดนโยบาย หลักการ และกำกับดูแลการดำเนินงานของสถาบันฯ แล้ว สถาบันยังทำหน้าที่พิจารณากลับกรองและเสนอแนะนำนโยบาย มาตรการระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ และแนวทางการแก้ไขปัญหาอุปสรรค เพื่อการพัฒนาอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับอีกด้วย

2.4.1.2 การส่งเสริมและสนับสนุนจากภาคเอกชน

การขยายตัวอย่างรวดเร็วของอุตสาหกรรมอัญมณี และเครื่องประดับของไทยเป็นผลมาจากความพยายามของภาคเอกชน ในการส่งเสริมและสนับสนุนในทุกวิถีทางที่จะสามารถทำได้ ภาคเอกชนที่มีบทบาทสำคัญยิ่ง ได้แก่ สมาคม

ผู้ค้าอัญมณีไทยและเครื่องประดับ ซึ่งในปัจจุบันมีสมาชิกทั้งที่เป็นนิติบุคคล และเป็นรายบุคคลกว่า 800 ราย นอกจากนี้ยังมีสมาคมและสถาบันอื่น ๆ ได้แก่ สมาคมเพชรพลอยเงินทอง สมาคมผู้ประกอบการเจียรไนเพชรและสถาบันอัญมณีศาสตร์แห่งเอเชีย

1. สมาคมผู้ค้าอัญมณีไทยและเครื่องประดับ (Thai Gems Traders and Jewelry Association)

สมาคมผู้ค้าอัญมณีไทย และเครื่องประดับ ก่อตั้งขึ้นในเดือนธันวาคม 2519 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ อาทิ เช่น

1.1 ส่งเสริมการประกอบวิสาหกิจประเภทที่เกี่ยวกับการค้า ส่งออกต่างประเทศ ซึ่งพลอยและอัญมณีที่เจียรไนโดยช่างฝีมือคนไทย รวมตลอดทั้งการเจียรไนของสินค้านี้ดังกล่าวทุกชนิด

1.2 สนับสนุนและช่วยเหลือสมาชิก แก่ไขอุปสรรคข้อขัดข้องต่างต่าง ตลอดจนเจรจาทำความเข้าใจกับบุคคลภายนอกเพื่อประโยชน์ร่วมกันในการค้าของสมาชิก สอดส่องติดตามความเคลื่อนไหวของตลาดการค้าพลอยอัญมณีที่ยังมิได้ประดับในเรือนทั้งภายในและภายนอกประเทศ เพื่ออำนวยความสะดวกการประกอบธุรกิจการค้าอุตสาหกรรมการเงิน หรือเศรษฐกิจของประเทศไทย

1.3 ประสานความสัมพันธ์และแลกเปลี่ยนทัศนคติซึ่งกันและกัน ในทางวิชาการ ข่าวสารการค้า ตลอดจนทำการวิจัยเกี่ยวกับการค้าส่งออกต่างประเทศ ซึ่งมีเม็ดพลอยที่ยังมิได้ประดับตัวเรือน และการเจียรไนดังกล่าวทุกชนิด

1.4 ขอสิทธิหรือเอกสารหรือทราบข้อความใด ๆ จากสมาชิก เกี่ยวกับการค้าเม็ดพลอย และอัญมณีที่ยังมิได้ประดับเรือน ตลอดจนการเจียรไนสินค้านี้ดังกล่าว ทั้งนี้ด้วยความยินยอมของสมาชิก

1.5 ส่งเสริมคุณภาพราคาเจียรไนเม็ดพลอยและอัญมณีที่ยังมิได้ประดับเรือน ซึ่งสมาชิกเป็นผู้ผลิตหรือจำหน่ายให้เข้าสู่มาตรฐานที่ดี ตลอดจนวิจัยและปรับปรุงการผลิต และการค้าส่งเหล่านี้ให้ได้ผลดียิ่งขึ้น

1.6 ร่วมมือกับรัฐบาลในการส่งเสริมการค้าส่งออกต่างประเทศ ซึ่ง

สินค้าเม็ดพลอยและอัญมณีที่ผ่านการเจียรไนโดยยังมีได้ระดับเรือน ตลอดจน การเจียรไนของไทยให้อยู่ในมาตรฐานที่ดีสอดคล้องกับนโยบายของทางราชการ

1.7 ส่งเสริมการผลิตและการเจียรไน เพื่อให้เม็ดพลอยและ อัญมณีที่ยังมีได้ระดับเรือน ให้มีปริมาณเพียงพอแก่ความต้องการของตลาดภายใน และภายนอกประเทศ ฯลฯ

2. สมาคมเพชรพลอยเงินทอง (Jeweller's Association)

สมาคมเพชรพลอยเงินทอง ก่อตั้งขึ้นเมื่อประมาณ 45 ปี ที่ผ่านมา โดยมีวัตถุประสงค์หลักดังนี้

1. ส่งเสริมการค้าอัญมณี และเครื่องประดับในประเทศ
2. เป็นศูนย์กลางข้อมูลข่าวสาร
3. เป็นผู้ประสานงานกับภาครัฐบาลในนามของสมาชิก
4. เป็นสื่อกลางระหว่างสมาชิกรวมทั้งประสานความร่วมมือใน

ด้านต่าง ๆ

กิจกรรมที่สำคัญของสมาคม อาทิเช่น การเป็นผู้จัดงาน Bangkok Gems and Jewelry ร่วมกับกรมส่งเสริมการค้าส่งออก และสมาคมผู้ค้าอัญมณีไทย และเครื่องประดับ การจัดสัมมนาเกี่ยวกับการค้าและอุตสาหกรรมเพชรของเบลเยียม ร่วมกับสมาคมผู้ค้าอัญมณีไทยและเครื่องประดับ และสมาคมผู้ประกอบการเจียรไน

3. สมาคมผู้ประกอบการเจียรไนเพชร (Thai Diamond Manufacturers Association, TDMA)

เนื่องจากผู้ประกอบการ เจียรไนเพชรจากต่างประเทศหลายราย เข้ามาประกอบกิจการในประเทศไทย โดยมาจากนานาชาติ จึงมีความต้องการ องค์กรที่เป็นกลางที่จะให้คำปรึกษา และเป็นตัวแทนในการติดต่อกับรัฐบาลไทย สมาคมผู้ประกอบการเจียรไนเพชร จึงได้ถูกก่อตั้งขึ้นในปี 2532 โดยกลุ่มผู้ ประกอบการจากต่างประเทศ ในประเทศและบริษัทร่วมทุน ปัจจุบันมีสมาชิก 31

รายชื่อ

วัตถุประสงค์ของสมาคม คือ

1. เป็นศูนย์กลางทางด้านข้อมูลข่าวสารแก่สมาชิกทางด้านเทคโนโลยี การตลาด ความช่วยเหลือจากรัฐบาล
2. เป็นตัวแทนของสมาชิกในการติดต่อกับรัฐบาล
3. เป็นตัวแทนของผู้ประกอบการเจียรไนเพชรในประเทศไทย กับ องค์การระดับนานาชาติ

ผลงานที่สำคัญของสมาคมผู้ประกอบการเจียรไนเพชร ได้แก่

1. เป็นตัวแทนของผู้ประกอบการเจียรไนเพชรในประเทศไทย ในการเจรจา กับองค์การเพชรระดับโลก คือ De Beers เมื่อวันที่ 18 มีนาคม 2534 หลังจากที่ De Beers ยอมรับให้ประเทศไทย เป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรม เพชรระดับโลก เป็นอันดับที่ 6
2. เป็นตัวแทน ของผู้ประกอบการเพชรในประเทศไทย ในการประชุม World Diamond Congress ในเดือนพฤษภาคม 2534 ซึ่งเป็นครั้งแรกที่ประเทศไทยได้รับอนุญาตให้เข้าร่วมประชุม World Diamond Congress ประกอบขึ้นด้วย 2 องค์การ คือ องค์การผู้เจียรไนเพชร International Diamond Manufacturers Association (IDMA) และองค์การผู้ค้าเพชร World Federation of Diamond Bourses (WFDB) และผลจากการประชุม Congress นี้ทำให้สมาคมเป็นองค์การอัญมณีแห่งประเทศไทย ที่เป็นตัวแทนของ ประเทศไทย ในองค์การอัญมณีระดับโลก
3. สนับสนุนการก่อตั้ง สมาคมนักออกแบบเครื่องประดับอัญมณี แห่งประเทศไทยในปี พ.ศ. 2533
4. เป็นผู้ร่วมสนับสนุน การประกวดออกแบบเครื่องประดับอัญมณี แห่งประเทศไทยในเดือนมีนาคม 2534 โดยมีจุดมุ่งหมายให้การออกแบบเครื่องประดับอัญมณีของไทย เป็นที่รู้จักและยอมรับในระดับนานาชาติ เพื่อแก้ภาพลักษณ์ที่ นานาชาติ มองว่าประเทศไทยเป็นผู้เลียนแบบ และเพื่อเพิ่มมูลค่าของเครื่องประดับอัญมณีไทยด้วย

4. สถาบันอัญมณีศาสตร์แห่งเอเชีย (Asian Institute of Gemological Sciences)

ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2521 และเป็นสถาบันแห่งแรกในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่เปิดสอนวิชาอัญมณีศาสตร์ สถาบันนี้มีจุดมุ่งหมายหลัก 2 ประการ คือ

1. ให้การอบรมด้านวิชาชีพ เพื่อไปประกอบอาชีพด้านการค้าเพชรพลอย
2. ให้ความรู้ด้านเพชรพลอยแก่ผู้สนใจทั่วไป

หลักสูตรของสถาบันอัญมณีศาสตร์แห่งเอเชีย เน้นให้นักศึกษา มีความรู้ด้านปฏิบัติ และให้มีประสบการณ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์มาก เมื่อสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรแล้ว จะทำให้นักศึกษาสามารถตัดสินใจในการวิเคราะห์ ประเมินคุณภาพและมีความรู้ด้านการตลาด

2.5 การส่งเสริมอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับในต่างประเทศ

ประเทศต่าง ๆ ที่มีอุตสาหกรรมอัญมณี และเครื่องประดับ เป็นอุตสาหกรรมสำคัญประเภทหนึ่ง ต่างก็มีนโยบายในการส่งเสริมอุตสาหกรรมประเภทนี้ ส่วนมากจะเป็นการส่งเสริมทางด้านภาษีอากรของประเทศนั้น ๆ ตัวอย่างการส่งเสริมของประเทศต่าง ๆ เช่น อิสราเอล ฮองกง อินเดีย ศรีลังกา เบลเยียม และเนเธอร์แลนด์ มีดังนี้

ประเทศอิสราเอล มีการออกกฎหมายที่ช่วยสนับสนุนการผลิต และค้าขายอัญมณีในประเทศ มีการยกเว้นอากรขาเข้า สำหรับวัตถุดิบที่ยังไม่ผ่านการเจียรไน ไม่ต้องมีใบอนุญาตนำเข้า และผู้ค้าขายทุกรายสามารถนำเข้าอัญมณีที่ไม่ผ่านการเจียรไน เพื่อขายในประเทศอิสราเอลได้โดยเสรี ไม่มีอากรขาเข้าสำหรับอัญมณีที่เจียรไนแล้ว และไม่มีอากรขาออก หรือข้อจำกัดใด ๆ ในการส่งออก

ฮ่องกง มีนโยบายการค้าเสรี ไม่มีข้อจำกัดใด ๆ ในการค้าขนานนำเข้าหรือส่งออกอัญมณี ในด้านการส่งเสริมมีการจัด Hong Kong Jewelry

week ทุกปีในช่วงเดือนมกราคม - กุมภาพันธ์ เป็นการแสดงนิทรรศการอัญมณี และเครื่องประดับจากผู้ประกอบการทั้งในฮ่องกง และจากนานาชาติ

ประเทศอินเดีย สนับสนุนอุตสาหกรรมประเภทนี้มากโดยได้มีการจัดตั้ง The Gem & Jewelry Export Promotion Council ขึ้นเพื่อส่งเสริม อุตสาหกรรมอัญมณี และเครื่องประดับของอินเดียให้เป็นที่ยอมรับในตลาดโลกโดย ให้ข้อมูลที่สำคัญต่าง ๆ ทางการตลาดและอื่น ๆ แก่สมาชิก ผู้ประกอบการ และ ยังมีบทบาทสำคัญอื่น ๆ อีกมาก อาทิ เช่น เป็นตัวกลางระหว่างผู้ประกอบการ ในอินเดียกับรัฐบาลอินเดีย หรือกับผู้ประกอบการจากต่างประเทศ

รัฐบาลอินเดียได้ประกาศให้มีเขตอุตสาหกรรมพิเศษสำหรับอุตสาหกรรม เครื่องประดับขึ้นตามเมืองที่สำคัญ ๆ ต่าง ๆ โดยมีลักษณะเป็นเขตการค้าเสรี ในปัจจุบันเขตการค้าเสรี (Free Trade Zone) สำหรับอุตสาหกรรมประเภท นี้ในประเทศอินเดียมีอยู่ที่เมือง Madras, Cochin, Noida (ใกล้ Delhi) และ Faiza (ใกล้ Calcutta) เป็นต้น สิทธิประโยชน์ที่ได้รับสำหรับเขตการค้า เสรี มี อาทิเช่น ได้รับยกเว้นภาษีขาเข้า วัตถุดิบ นำเข้าเครื่องจักรได้โดยเสรี ลดหย่อนภาษี ยกเว้น ภาษี 5 ปี เป็นต้น นอกจากนี้ อุตสาหกรรมอัญมณีและ เครื่องประดับ เพื่อการส่งออก 100% แต่ไม่ได้อยู่ในเขตการค้าเสรียังสามารถ ขอสิทธิพิเศษต่าง ๆ ทางภาษีได้เช่นกัน

ประเทศศรีลังกา ประเทศศรีลังกาจะไม่มีภาษีขาเข้า สำหรับ อัญมณีที่ยังไม่ได้เจียรไนที่นำเข้าไปในประเทศเพื่อเป็นการสนับสนุนอุตสาหกรรม อัญมณี และเครื่องประดับ โดยเป็นการลดค่าใช้จ่าย ในด้านวัตถุดิบ ซึ่งจะ เป็นผลให้อุตสาหกรรมด้านนี้ของประเทศศรีลังกาสามารถขยายตัวไปได้อีกมาก นอกจาก นี้ ประเทศศรีลังกายังมีเขตอุตสาหกรรมพิเศษเพื่อการส่งออก ซึ่งผู้ ประกอบการสามารถขอสิทธิพิเศษทางภาษีอากรต่าง ๆ ได้

ประเทศเบลเยียม เมือง Antwerp ประเทศเบลเยียม จัดเป็นศูนย์กลางอัญมณีที่สำคัญของโลกแห่งหนึ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเพชร เนื่องจากเป็นที่ตั้ง ของ Diamond High Council การส่งเสริมจึงเป็นการประชาสัมพันธ์ Clamond High Council เสียเป็นส่วนใหญ่และเนื่องจากเบลเยียมเป็นสมาชิก ของ EC (European Community) จึงใช้ระบบภาษีเช่นเดียวกับประเทศใน

EC ทั้งหลายไม่ว่าจะเป็น Tariff, ภาษีมูลค่าเพิ่ม หรือ GSP โดยที่ไม่มี การยกเว้นเป็นพิเศษ เพื่ออุตสาหกรรมด้านนี้แต่อย่างใด

ประเทศเนเธอร์แลนด์ เป็นประเทศสมาชิกของ EC เช่นเดียวกับเบลเยียม จึงต้องใช้ระบบภาษีเช่นเดียวกับประเทศสมาชิก EC อื่น ๆ โดยไม่มีอัตราภาษีพิเศษแต่อย่างใด²⁷

²⁷ กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศราชบัณฑิตยสถาน "โครงการศึกษาโครงสร้างอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ โดยบริษัทจัดการอุตสาหกรรม จำกัด ในเครือบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สิงหาคม 2534, หน้า 128-129.

บทที่ 3

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับทองคำในอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ

ทองคำ เป็นแร่ที่มีค่าในทางเศรษฐกิจเป็นอย่างมาก ดังได้อธิบายมาในบทก่อน ๆ ทำให้รัฐบาลตั้งแต่สมัยอดีตจนถึงปัจจุบันให้ความสำคัญต่อทองคำโดยมีการตรากฎหมาย พระราชบัญญัติ และประกาศต่าง ๆ เพื่อกำหนดวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการนำเข้าทองคำและการควบคุมธุรกิจค้าทองคำ

ในบทนี้เป็นการนำเสนอกฎหมาย พระราชบัญญัติและพระราชกฤษฎีกาที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจค้าทองคำ ซึ่งได้แก่

- ก) พระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พ.ศ. 2485
- ข) พระราชกฤษฎีกาควบคุมการนำเข้าทองคำในราชอาณาจักร ซึ่งสินค้าบางอย่าง (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2494
- ค) กฎหมายเกี่ยวกับศุลกากร
 - กฎกระทรวงเรื่องยกเว้นอัตราภาษีนำเข้าทองคำ ในราชกิจจานุเบกษา โดยใช้อัตรา "๐" ลงวันที่ 5 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2535
 - ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง อนุญาตให้นำทองเข้ามาในราชอาณาจักรและส่งออกนอกราชอาณาจักร ซึ่งทองคำและทองคำขาว ประกาศ ณ วันที่ 7 พฤษภาคม พ.ศ. 2534
 - ประกาศสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง เรื่องหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอจดทะเบียนเป็นผู้นำเข้าหรือส่งออกซึ่งทองคำ ประกาศ ณ วันที่ 31 พฤษภาคม พ.ศ. 2534
- ง) พระราชบัญญัติภาษีมูลค่าเพิ่ม ลงวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2535

3.1 พระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พ.ศ. 2485

เนื่องจากทองคำมีความสัมพันธ์เป็นอย่างยิ่งกับเงินตรา โดยการผลิตธนบัตรของแต่ละประเทศต้องอิงการสำรองทองคำเป็นหลัก นอกจากนี้ ทองคำยังเป็นแร่เศรษฐกิจที่สามารถซื้อ ขายหรือแลกเปลี่ยนเป็นเงินสกุลใดก็ได้ เนื่องจากสกุลเงินของแต่ละประเทศมีค่าไม่เท่ากัน และประเทศไทยได้มีกฎหมายเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนเงิน คือ พระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พ.ศ. 2485 ซึ่งรวมถึงทองคำด้วย ทองคำที่ถูกควบคุมตามพระราชบัญญัตินี้ จำกัดแต่เฉพาะทองคำในรูปของเหรียญกษาปณ์ทองคำ ทองคำแท่งหรือที่มีลักษณะเป็นก้อน ทั้งนี้ตามนัยแห่งมาตรา 3 ของพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พ.ศ. 2485 ที่ให้คำจำกัดความของคำว่า "ทองคำ" ว่าหมายถึง "เหรียญกษาปณ์ทองคำ ทองคำแท่ง หรือก้อน"

พระราชบัญญัติฉบับนี้ ให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง มีอำนาจออกกฎกระทรวงควบคุม จำกัด หรือการปฏิบัติการค้าทั้งปวงเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนเงินหรือการอื่นใด ซึ่งมีเงินตราต่างประเทศเข้ามาเกี่ยวข้องไม่ว่ารูปแบบใด¹ นอกจากนี้ รัฐมนตรีฯ ยังมีอำนาจที่จะสั่งให้ผู้มีทองคำขายทองคำให้แก่เจ้าพนักงาน หรือบุคคลอื่นใดที่รัฐมนตรีกำหนดอีกด้วย²

โดยอาศัยอำนาจในมาตรา 4 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังได้ออกกฎกระทรวงขึ้นหลายฉบับ เพื่อควบคุม จำกัดหรือห้ามปฏิบัติการทั้งปวงเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนเงิน จนกระทั่งมีการออกกฎกระทรวงฉบับที่ 13 (พ.ศ.

¹"กฎกระทรวงฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2497) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พุทธศักราช 2485." ราชกิจจานุเบกษา 71, 14 ธันวาคม 2497

²มาตรา 4(1) ของพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พ.ศ. 2485

2497)³ ซึ่งเป็นกฎกระทรวงฉบับที่ได้รวบรวมกฎกระทรวงที่ออกมาแล้วทั้ง 12 ฉบับนำมาแก้ไข และประมวลเสียใหม่ให้สะดวกแก่การใช้ปฏิบัติ ในกฎกระทรวง ฉบับที่ 13 ข้อ 15 ได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการซื้อขายทองคำแท่งและทองคำก้อน ไว้ว่า "นอกจากในกรณีที่รัฐมนตรีได้มีคำสั่งยกเว้นโดยทั่วไปไว้ ห้ามมิให้บุคคลใด ซื้อ ขายหรือให้กู้ยืมทองคำ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงาน

คำสั่งยกเว้นนั้น รัฐมนตรีจะกำหนดเงื่อนไขไว้ด้วยก็ได้"

ต่อมา เมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม พ.ศ. 2502 รัฐมนตรีว่าการกระทรวง การคลังได้ออกประกาศกระทรวงการคลัง ตามความในกฎกระทรวงฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2497)⁴ ข้อ 15 อนุญาตให้ซื้อ ขาย ให้กู้ยืมทองคำได้ โดยมีเงื่อนไขว่า ในการซื้อขาย ให้กู้ยืมทองคำ ผู้นำทองคำเข้ามาในราชอาณาจักรและผู้รับซื้อ ทองคำจากบุคคลดังกล่าวข้างต้นโดยตรง จะต้องยื่นรายงานประจำเดือนตามแบบ ที่กำหนดต่อเจ้าพนักงานภายในวันที่ 7 ของเดือนถัดไป

กล่าวโดยสรุปก็คือการซื้อ ขายหรือให้กู้ยืม ทองคำแท่งและทองคำก้อน สามารถกระทำได้โดยผู้นำทองคำเข้า และผู้ที่ซื้อทองคำจากผู้นำเข้า ต้องแจ้งต่อ เจ้าพนักงานซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบในเรื่องนี้ของกระทรวงการคลัง ภายในวันที่ 7 ของเดือนถัดไป

นอกจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง จะได้ใช้อำนาจตามมาตรา 4 แห่งพรบ.ควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พ.ศ. 2485 ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว ยังได้ใช้อำนาจในมาตรา 5 ออกประกาศกระทรวงการคลัง เมื่อวันที่ 25 ตุลาคม 2490⁵ กำหนดให้ผู้นำทองคำเข้ามาในราชอาณาจักรต้องขายทองคำที่นำเข้านั้น แก่ธนาคารแห่งประเทศไทย ภายในกำหนดไม่เกิน 7 วันนับแต่วันที่นำเข้า โดย

³ มาตรา 5(1) ของพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พ.ศ. 2485

⁴ "ประกาศกระทรวงการคลัง ออกตามความในกฎกระทรวง ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2497)" ราชกิจจานุเบกษา 279 (1 กุมภาพันธ์ 2485)

กำหนดอัตราแลกเปลี่ยนที่ใช้ในการขายนั้น ตามค่าเทียบของเงินบาทกับทองคำบริสุทธิ์ตามข้อ 2 แห่งกฎกระทรวงการคลัง ออกตามความในพระราชบัญญัติระบบเงินตราชั่วคราว พุทธศักราช 2489 ซึ่งกำหนดราคาทองคำบริสุทธิ์ หนัก 0.09029 กรัมต่อ 1 บาท

ต่อมาเมื่อวันที่ 25 มีนาคม พ.ศ. 2503 ได้มีการยกเว้นไม่ต้องขายทองคำที่นำเข้ามาแก่ธนาคารแห่งประเทศไทย โดยผู้นำเข้าต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขและวิธีการที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังกำหนด เงื่อนไขและวิธีการ ดังกล่าวได้มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงในปี 2506 และปี 2520 ซึ่งใช้อยู่จนปัจจุบัน

บุคคลที่ประสงค์จะนำทองคำเข้ามาในราชอาณาจักร และขอยกเว้นไม่ต้องขายทองคำที่นำเข้ามาแก่ธนาคารแห่งประเทศไทย ต้องยื่นคำขอต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง โดยเสนอผ่านธนาคารแห่งประเทศไทย โดยในใบอนุญาตนั้นจะกำหนดระยะเวลาในการอนุญาตไว้^๕

บทบัญญัติของพระราชบัญญัติข้างต้น มีผลทำให้ การซื้อ ขายหรือให้กู้ยืมทองคำแท่ง หรือทองคำก้อน เป็นกิจการที่ต้องห้าม แต่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังได้มีประกาศยกเว้นให้มีการซื้อ ขาย ให้กู้ยืมทองคำแท่ง หรือทองคำก้อนได้ ในกรณีการนำทองคำเข้ามาในราชอาณาจักร โดยผู้นำเข้าและผู้ซื้อทองคำจากผู้นำเข้าต้องยื่นรายงานต่อกระทรวงการคลัง

^๕"ประกาศกระทรวงการคลัง กำหนดให้ผู้นำทองคำเข้ามาในราชอาณาจักรต้องขายทองคำให้กับธนาคารแห่งประเทศไทย" ประชุมกฎหมายประจำศก เล่มที่ 60 (พ.ศ. 2490) หน้า 766-767

^๖เงื่อนไขในการขอ และได้รับยกเว้นไม่ต้องขายทองคำที่นำเข้ามาแก่ธนาคารแห่งประเทศไทย ลงวันที่ 21 กรกฎาคม 2520

นอกจากนี้ ประกาศกระทรวงการคลังฉบับวันที่ 25 พฤษภาคม 2502 พระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พ.ศ. 2485 กำหนดให้ผู้นำเข้าทองคำแท่งหรือทองคำก้อน ต้องขายทองคำที่นำเข้าให้กับธนาคารแห่งประเทศไทย ภายใน 7 วัน นับแต่วันที่นำเข้า แต่ผู้นำเข้าอาจได้รับยกเว้น ไม่ต้องขายทองคำให้กับธนาคารแห่งประเทศไทย ตามกฎหมาย

3.2 พระราชกฤษฎีกาควบคุมการนำเข้าในราชอาณาจักรซึ่งสินค้าบางอย่าง (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2494

กฎหมายและกฎระเบียบในการส่งออก

กฎหมายแม่บท ในการควบคุมการส่งออกไปนอกราชอาณาจักร ได้แก่ พระราชบัญญัติควบคุมการส่งออกไปนอก และการนำเข้าในราชอาณาจักร ซึ่งสินค้าบางอย่าง พุทธศักราช 2482 เช่นเดียวกับการควบคุมการนำเข้าทองคำได้มีการตราพระราชกฤษฎีกาควบคุมการส่งออกไปนอกราชอาณาจักร ซึ่งสินค้าบางอย่าง (ฉบับที่ 3) พุทธศักราช 2483 เพื่อควบคุมทองคำออกไปนอกราชอาณาจักร เป็นฉบับแรก แต่ต่อมา พระราชกฤษฎีกาฉบับดังกล่าวถูกยกเลิกโดยพระราชกฤษฎีกาควบคุมการส่งออกไปนอกราชอาณาจักรซึ่งสินค้าบางอย่าง (ฉบับที่ 8) พุทธศักราช 2485 (พระราชกฤษฎีกาฉบับนี้ยังมีผลใช้บังคับอยู่กระทั่งปัจจุบัน แม้ว่าพระราชบัญญัติควบคุมการส่งออกไปนอกและการนำเข้าในราชอาณาจักร ซึ่งสินค้าบางอย่าง พุทธศักราช 2482 จะถูกยกเลิกไปโดยพระราชบัญญัติการส่งออกไปนอกและนำเข้าในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. 2522 แล้วก็ตาม)

ในพระราชกฤษฎีกา (ฉบับที่ 8) นี้ ควบคุมการส่งออกทองคำในรูปของแร่ทองคำ เนื้อทองคำ ไม่ว่าจะในรูปแบบใด ๆ หรือผสมกับสิ่งอื่นใด และยังคงครอบคลุมถึงการส่งออกเครื่องรูปพรรณทองคำอีกด้วย⁷ ทั้งนี้ ตามนิยามในมาตรา 4 แห่งพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว

⁷ พระราชกฤษฎีกาฉบับนี้ นอกจากจะควบคุมการส่งออกทองคำแล้วยังควบคุมการส่งออกทองคำขาวและเพชรพลอยอีกด้วยโดยหลักเกณฑ์และวิธีเดียวกัน

หลักเกณฑ์ในการควบคุมการส่งออกทองคำ คือ ห้ามมิให้มีการส่งออกทองคำ ไม่ว่าจะ เป็นแร่ทองคำ เนื้อทองคำ หรือเครื่องรูปพรรณทองคำออกไปนอกราชอาณาจักร เว้นแต่จะ ได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง (มาตรา 5) ดังนั้น การส่งออกทองคำทุกครั้ง จะต้องได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเสียก่อน

ต่อมาในปี พ.ศ. 2514 ได้มีประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง ขออนุญาตให้นำหรือส่งเพชรพลอย เครื่องรูปพรรณทองคำ และเครื่องรูปพรรณทองคำขาวออกไปนอกราชอาณาจักร ลงวันที่ 17 ธันวาคม 2514 ตามความในมาตรา 5 แห่งพระราชกฤษฎีกาควบคุมการส่งออกนอกราชอาณาจักร (ฉบับที่ 8) พ.ศ. 2485 อนุญาตให้นำหรือส่งเพชรพลอย เครื่องรูปพรรณทองคำ ออกไปนอกราชอาณาจักรได้ โดยไม่ต้องได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ใน 4 กรณีต่อไปนี้

1. นักทัศนาจรจากต่างประเทศ ผู้ที่เข้ามาในราชอาณาจักรหรือผู้ที่เดินทางผ่าน ซึ่งระยะเวลาที่กำหนดในตัวเดินทางไปกลับหรือตัวเดินทางผ่านแล้ว แต่กรณี นำติดตัวออกไปได้ไม่จำกัดมูลค่า
2. ผู้ที่เดินทางไปต่างประเทศ นำติดตัวออกไปได้เท่าที่เป็นของใช้ส่วนตัวโดยสุจริต และตามสมควรแก่ฐานะานุรูป
3. การส่งออกซึ่งของดังกล่าวเป็นมูลค่าไม่เกินห้าพันบาท
4. ผู้มีใบสุทธิคุ้มของที่ส่งออก (แบบ ลป. 61 สีขาว)^๕ ส่งออกไปได้ตามรายการที่ปรากฏในด้านหลังของใบสุทธินั้น โดยต้องยื่นใบขนสินค้าขาออกต่อพนักงานศุลกากรตามระเบียบ

^๕แบบ ลป. 61 คือเอกสารที่แสดงรายการสินค้าส่งออก ซึ่งผู้ส่งออกต้องยื่นต่อธนาคาร ในการดำเนินขั้นตอนการส่งออก

การส่งออกโดยไม่ต้องรับอนุญาตตามข้อ 4 นี้เอง มีผลทำให้การส่งออกเครื่องรูปพรรณทองคำส่งออกได้โดยเสรี และไม่จำกัดจำนวน ทั้งนี้เพราะใบสุทธิค้ำของที่ส่งออก (ลป. 64) นั้นเป็นเอกสารที่จะต้องมีในการส่งออกสินค้าเกือบทุกประเภท

ดังนั้น ทองคำที่ต้องห้ามมิให้ส่งออกไปนอกราชอาณาจักร ในปัจจุบันจึงจำกัดอยู่เพียงแร่ทองคำและเนื้อทองคำเท่านั้น การส่งออกแร่ทองคำและเนื้อทองคำออกนอกราชอาณาจักร ต้องได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังหรือผู้แทนฯ เสียก่อน

นอกจากนี้ ยังมีขั้นตอนการควบคุมการส่งออกอีกขั้นตอนหนึ่ง การควบคุมในขั้นตอนนี้ เกิดขึ้นเนื่องจากการที่รัฐบาลได้พยายามแก้ไขปัญหาการขาดแคลนทองคำที่ใช้ในการผลิตเครื่องประดับอัญมณีจึงได้มีการจัดตั้ง "คลังทองคำของทางการ" ขึ้น (รายละเอียดในการจัดตั้ง "คลังทองคำของทางการ" จะได้กล่าวโดยละเอียดในหัวข้อมาตรการเกี่ยวกับการนำเข้าและส่งออกที่รัฐใช้เพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมเครื่องประดับเพื่อการส่งออก) ผู้ที่ซื้อทองคำจากคลังทองคำฯ มี 2 กลุ่มคือ นำไปผลิตเพื่อส่งออก และนำไปผลิตเพื่อจำหน่ายภายในประเทศ

ในกรณีที่น่าไปผลิต เพื่อการส่งออกจะได้รับการยกเว้นไม่ต้องเสียภาษีการค้าสำหรับรายรับจากการขายสินค้าดังกล่าว จึงมีความจำเป็นที่จะต้องตรวจสอบว่า ได้นำทองคำที่ซื้อจากคลังทองคำฯ ไปใช้ในการผลิตเพื่อการส่งออกหรือไม่ ดังนั้นเมื่อจะส่งออกสินค้าจึงจำเป็นต้องตรวจสอบตัวอย่างสินค้าว่าได้ใช้ทองคำตามสูตรการผลิตที่ขึ้นต่อกรมศุลกากรไว้หรือไม่ จึงเกิดขั้นตอนควบคุมการส่งออกอีกขั้นตอนหนึ่ง เฉพาะผู้ผลิตที่ซื้อทองคำจากคลังทองคำฯ

การควบคุมการส่งออกตามขั้นตอนนี้ ใช้ในกรณีผู้ผลิตรายย่อยขออนุญาตนำเข้าทองคำมาผลิตเพื่อการส่งออก และในกรณีผู้ผลิตรายใหญ่ที่มีคลังสินค้าทัณฑ์บนด้วย สำหรับรายละเอียดจะได้กล่าวต่อไป

การส่งออกเครื่องรูปพรรณทองคำ สามารถส่งออกได้โดยไม่ต้องขออนุญาตจากรกระทรวงการคลัง การส่งออกก็เพียงแต่ผ่านพิธีการทางศุลกากรเช่นเดียวกับการส่งออกสินค้าชนิดอื่น ๆ ยกเว้นสินค้าที่ต้องการตรวจสอบตัวอย่างเช่น

ในกรณีที่เครื่องรูปพรรณทองคำที่ส่งออกนั้น ผลิตจากทองคำที่ซื้อจากคลังทองคำฯ ผู้ผลิตรายย่อยที่ขออนุญาตนำเข้าทองคำ และผู้ผลิตที่มีคลังสินค้าทัณฑ์บน จะต้องตรวจสอบตัวอย่างสินค้าก่อนการส่งออก

นอกจากนำเข้าทองคำจะถูกควบคุมโดยทบบัญญัติแห่ง พระราชบัญญัติควบคุมการส่งออกไปนอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. 2522 และพระราชกฤษฎีกา (ฉบับที่ 8) พุทธศักราช 2485 แล้ว ทองคำยังอยู่ภายใต้การควบคุมตามพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินตรา พุทธศักราช 2485 มาตรา 4 (1) และกฎกระทรวงฉบับที่ 13 พ.ศ. 2497 ข้อ 15 ส่วนการควบคุมการส่งออกทองคำ กระทรวงการคลังและธนาคารแห่งประเทศไทยมิได้ใช้อำนาจตามมาตรา 4 (1) แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พ.ศ. 2485 หรือกฎกระทรวงฉบับที่ 13 ข้อ 15 เพื่อวางหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขใด ๆ อันเป็นการควบคุมการส่งออกทองคำไว้เลย ดังนั้นการส่งออกทองคำในปัจจุบัน จึงไม่อยู่ภายใต้การควบคุมของพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พ.ศ. 2485

สรุปกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการส่งออกทองคำในปัจจุบัน

1. พระราชบัญญัติควบคุมการส่งออกไปนอก และนำเข้าเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พุทธศักราช 2522
 2. พระราชกฤษฎีกาควบคุมการส่งออกไปนอกราชอาณาจักร (ฉบับที่ 8) พุทธศักราช 2485
 3. ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่องอนุญาตให้นำหรือส่งเพชร พลอย เครื่องรูปพรรณทองคำออกไปนอกราชอาณาจักร ลงวันที่ 17 ธันวาคม 2514
- ผลของกฎหมายและกฎระเบียบทั้ง 3 ดังกล่าวข้างต้น คือการส่งออกของทองคำในลักษณะของแร่ทองคำ หรือเนื้อทองคำไม่ว่าในรูปแบบใด จะต้องได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง หรือผู้แทนฯ เสียก่อน จึงจะส่งออกได้ แต่การส่งออกเครื่องรูปพรรณทองคำ ซึ่งหมายถึงเครื่องประดับที่ทำด้วยทองคำนั้น สามารถส่งออกโดยไม่ต้องได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีฯ

นอกจากนี้ การส่งออกทองคำก็อยู่ภายใต้การควบคุมของกรมศุลกากร

เช่นเดียวกับการนำเข้าทองคำ เนื่องจากต้องผ่านพิธีการทางศุลกากรในการส่งออกในลักษณะเดียวกับสินค้าส่งออกชนิดอื่น ๆ

3.3 กฎหมายเกี่ยวกับศุลกากร

กฎหมายเกี่ยวกับศุลกากรที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจการค้าทองคำ มีอยู่ 2 ประเด็นใหญ่ ๆ คือ

1. ภาษีศุลกากร

เมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2535 กระทรวงการคลังได้ประกาศราชกิจจานุเบกษาเป็นกฎกระทรวง เรื่อง ยกเว้นอัตราภาษีนำเข้าทองคำในราชกิจจานุเบกษา โดยใช้อัตรา "๐" และให้มีผลนับแต่วันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2535 เป็นต้นไป ตามกฎกระทรวงนี้ ผู้นำเข้าที่จะได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียอากรนำเข้า ต้องเป็นผู้จดทะเบียนนำเข้าที่ถูกต้องตามกฎหมาย โดยผู้จดทะเบียนจะเป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลก็ได้ สำนักงานเศรษฐกิจการคลังเป็นผู้ออกหนังสือรับรองการเป็นผู้จดทะเบียนนำเข้า^{๑๐} และทองที่จะได้รับสิทธิพิเศษไม่ต้องเสียภาษีนำเข้า ต้องเป็นเฉพาะทองคำแท่ง ทองรูปพรรณหรือลักษณะเป็นก้อน หรือเป็นชดลวด ต้องเสียภาษีนำเข้าตามพิกัดอัตราศุลกากร ส่วนภาษีมูลค่าเพิ่มยังคงเก็บร้อยละ 7 สำหรับการนำเข้าทองคำแท่ง ส่วนทองรูปพรรณ และทองคำในลักษณะอื่น

2. การควบคุม

การควบคุมทองคำด้านศุลกากร ก็เหมือนการควบคุมการนำเข้าสินค้าไทยทั่วไปคือ ทองคำแท่งที่จะนำเข้าในไทย ผู้ที่มีสิทธินำเข้ามาได้ต้องเป็น

^๑ ประกาศสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการขอจดทะเบียนเป็นผู้นำเข้าหรือส่งออกซึ่งทองคำ ลงวันที่ 7 พฤษภาคม พ.ศ. 2534, ข้อ 2.

^{๑๐} เรื่องเดียวกัน, ข้อ 3.

ผู้จดทะเบียนนำเข้าทองคำไว้กับสำนักเศรษฐกิจการคลัง¹¹ และทองคำแท่งนั้นต้องมีเครื่องหมายแสดงแหล่งกำเนิด (source of origin) และต้องมีใบรับรองทองคำ (certificate) ที่ออกโดยเจ้าหน้าที่ผู้ถืออำนาจของประเทศที่ส่งทองคำออก

นอกจากกฎหมายที่เกี่ยวกับศุลกากรที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจการค้าทองคำ ที่กล่าวมาทั้ง 2 ประเด็นข้างต้นแล้ว รัฐบาลยังให้การส่งเสริมอุตสาหกรรมส่งออกทองคำอีกด้วย โดยพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2469 อนุมัติให้ทำการผลิตเพื่อส่งออกในคลังสินค้าประเภทโรงผลิตสินค้าได้ โดยสามารถนำวัตถุดิบจากต่างประเทศ และรัฐจะยกเว้นการเก็บอากรขาเข้าและขาออก ซึ่งเป็นสินค้าสำเร็จรูป เพื่อส่งออกไปจำหน่ายยังต่างประเทศ¹² อันจะเป็นประโยชน์ต่ออุตสาหกรรมทองคำในการนำทองคำเข้ามาจากต่างประเทศเพื่อการผลิตและส่งออก ทำให้ลดต้นทุนการผลิตและสามารถแข่งขันกับตลาดโลกได้ ไม่ว่าจะการผลิตนั้น จะทำในลักษณะของสินค้าสำเร็จรูปหรือกึ่งสำเร็จรูปก็ตาม

การจัดตั้งคลังสินค้าทัณฑ์บนประเภทโรงผลิตสินค้า จะต้องเป็นกิจการที่ได้กำหนดไว้ เช่น

- มีทุนจดทะเบียนที่ชำระแล้วไม่ต่ำกว่า 10 ล้านบาท
 - มีผลผลิตเพื่อการส่งออกร้อยละ 80 ขึ้นไป
 - มีการว่าจ้างงานเป็นจำนวนมาก หรือใช้เทคโนโลยีการผลิตสูง
- การจัดตั้งคลังสินค้าทัณฑ์บนประเภทโรงผลิตสินค้า จะได้รับอนุมัติเป็น

คราว ๆ คราวละ 3 ปีและต่ออายุได้ตามความจำเป็น โดยผู้ที่ได้รับอนุมัติจะต้องนำสัญญาค้าประกันกับธนาคารในอัตราร้อยละ 25 ของค่าภาษีอากรของวัตถุดิบที่

¹¹ ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่องอนุญาตให้นำทองคำเข้ามาในราชอาณาจักรและส่งออกนอกราชอาณาจักร ซึ่งทองคำและทองคำขาวประกาศ ณ วันที่ 7 พฤษภาคม พ.ศ. 2534

¹² พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุนฉบับที่ 2 ณ วันที่ 20 พฤศจิกายน พ.ศ. 2534, มาตรา 5 ข้อ 1

เหลือในแต่ละงวดบัญชี หรือตามอัตราส่วนที่กรมศุลกากรจะเห็นสมควร¹³

3.4 พระราชบัญญัติภาษีมูลค่าเพิ่ม พ.ศ. 2535

ภาษีมูลค่าเพิ่มจัดเป็นภาษีทางตรงประเภทหนึ่ง ซึ่งกำหนดจัดเก็บจากการขายสินค้าหรือบริการทุกขั้นตอนการผลิต และการจำหน่าย ตั้งแต่การนำเข้า หรือจากกระบวนการผลิตไปจนถึงผู้บริโภค ถึงแม้ว่าภาษีนี้นั้นจะกำหนดให้ผู้ประกอบการเป็นผู้รับผิดชอบในการชำระภาษี แต่โดยแท้จริงแล้ว ภาระภาษีก็จะถูกผลักภาระต่อไปให้แก่ผู้ซื้อ ซึ่งภาระภาษีก็จะตกอยู่กับผู้บริโภค ดังนั้นผู้ผลิต ผู้จำหน่าย ผู้นำเข้า ไม่ต้องรับภาระภาษี แต่มีหน้าที่ต้องเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มจากผู้ซื้อ เรียกว่า "ภาษีขาย" เพื่อนำส่งให้รัฐบาลสำหรับสินค้าที่ซื้อเข้ามาเพื่อผลิตหรือขายต่อ ก็ขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม เรียกว่า "ภาษีซื้อ" ได้ทั้งหมด

การเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มจากผู้นำเข้าทองคำแท่ง¹⁴ และผู้ประกอบการในตลาดทองคำ¹⁵ ซึ่งทำการขาย¹⁶ ทั้งนี้ตามนัยความหมายของมาตรา 77/1 ของพระราชบัญญัติภาษีมูลค่าเพิ่ม พ.ศ. 2535 ภาษีมูลค่าเพิ่มร้อยละ 7 จะเก็บจากทองคำแท่งที่นำเข้าประเทศ และในกรณีที่มีการขายทองคำแท่งให้ผู้ประกอบ

¹³ คำสั่งทั่วไปกรมศุลกากรที่ 10/2534 เรื่องแก้ไขเพิ่มเติมประมวลระเบียบปฏิบัติศุลกากร พ.ศ. 2530 หมวดที่ 14 บทที่ 10 ข้อที่ 10-32 ว่าด้วยคลังสินค้าทัณฑ์บนประเภทโรงผลิตสินค้า ณ วันที่ 28 มีนาคม พ.ศ. 2534

¹⁴ มาตรา 77/1(11) "ผู้นำเข้า" ตามพระราชบัญญัติภาษีมูลค่าเพิ่ม พ.ศ. 2535 หมายถึง ผู้ประกอบการหรือบุคคลอื่นซึ่งนำเข้า

¹⁵ มาตรา 77/1(5) "ผู้ประกอบการ" ตามพระราชบัญญัติภาษีมูลค่าเพิ่ม พ.ศ. 2535 หมายถึง บุคคลซึ่งขายสินค้าหรือให้บริการในการธุรกิจหรือวิชาชีพไม่ว่าการกระทำดังกล่าว จะได้รับประโยชน์ หรือได้รับค่าตอบแทนหรือไม่ และไม่ว่าจะได้จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มแล้วหรือไม่

¹⁶ มาตรา 77/1(8) "ขาย" หมายถึงจำหน่าย จำหน่าย โอนสินค้าไม่ว่ามีประโยชน์หรือค่าตอบแทนหรือไม่

การตลาดของรูปพรรณ หรือผู้บริโภคซึ่งเป็นบุคคลธรรมดา หรือนิติบุคคลเมื่อ ผู้ประกอบการขายทองคำออกไปก็จะเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มร้อยละ 7 โดยผู้ประกอบการที่จดทะเบียนแล้วและขายทองคำออกไปนี้มีสิทธินำภาษีร้อยละ 7 มาหักออกจากภาษีซื้อของเดือนถัดไปได้มีการขายทองคำขึ้นได้ ดังนั้นภาษีมูลค่าเพิ่มจึงมีการจัดเก็บในอัตราร้อยละ 7 สำหรับขั้นตอนการนำเข้าและการขายออกไป และเมื่อถูกนำไปเป็นวัตถุดิบหรือส่วนผสมหรือตัดแปลงเป็นสินค้าก็จะเก็บภาษีร้อยละ 7 จากค่าแรงหรือค่ากำเหน็จอีก ซึ่งในส่วนนี้จะ เป็น สินค้าทองคำที่มีมูลค่าเพิ่มขึ้น ราคาที่เพิ่มขึ้นดังกล่าวจะถูกกำหนดขึ้น โดยผู้ประกอบการเอง ซึ่งจะแค่ไหนเพียงใดก็ได้ ตามบทบัญญัติที่ว่าด้วยผู้มีหน้าที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่ม¹⁷ ยกเว้นในกรณีการส่งออก ผู้ส่งออกจะเสียภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตรา "ศูนย์"¹⁸ จึงส่งผลกระทบต่อตลาดที่ 1 ของทองคำซึ่งไม่เป็นไปตามหลักสากล ดังนั้นผู้เขียนจึงมีความเห็นว่า ควรกำหนดให้การค้าทองคำแท่งอยู่ในระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม "อัตราศูนย์" จะเป็นผลทำให้ผู้ลงทุนมีความเสมอภาคกัน และเป็นการส่งเสริมอุตสาหกรรมผลิตเครื่องประดับ ให้ไม่มีมูลค่าภาษีเป็นต้นทุนอยู่ในการผลิต อันจะทำให้มูลค่าของสินค้าอยู่ในอัตราถูกลง สามารถแข่งขันกับประเทศคู่แข่งได้มากขึ้น

¹⁷ ส่วนที่ 6 ตามพระราชบัญญัติภาษีมูลค่าเพิ่ม พ.ศ.2535 ผู้มีหน้าที่เสียภาษีและการคำนวณภาษี

¹⁸ มาตรา 80/1 ตามพระราชบัญญัติภาษีมูลค่าเพิ่ม พ.ศ.2535 "ให้ใช้อัตราภาษีร้อยละ "๐" ในการคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับการประกอบกิจการประเภทต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ (1), (2), (3), (4), (5), (6)

บทที่ 4

ลักษณะและปัญหากฎหมายของทองคำในการพิจารณาอุตสาหกรรมอัญมณี และเครื่องประดับ

ในบทนี้จะได้นำเสนอปัญหาของกฎหมายที่มีผลต่อทองคำในอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับซึ่งแยกพิจารณาเป็นประเด็นปัญหาได้ดังนี้

1. ความหมายของกฎหมายที่ไม่ชัดเจน
2. การกำหนดอากรขาเข้าของทองรูปพรรณ
3. การไม่กำหนดน้ำหนักของทองคำให้เป็นหน่วยสากล
4. การเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มในการนำเข้าทองคำแท่ง

4.1 ปัญหาอันเกิดจากการให้ความหมายของทองคำที่ไม่ชัดเจน

"ทองคำ" โดยทั่วไปมักจะมองในรูปแบบของโลหะธาตุชนิดหนึ่ง เนื้อเหนียว สีเหลืองสุกเป็นโลหะมีค่า ที่มีคุณสมบัติมากมายในตัวของมันเอง จนเป็นที่ยอมรับและปรารถนาของคนทั่วไป ความปรารถนานั้นก่อให้เกิดความสัมพันธ์กันอย่างต่อเนื่องในทุกประเทศทั่วโลก จนเกิดมีการซื้อขายแลกเปลี่ยนขึ้น การให้ความหมายของทองคำเพื่อประโยชน์ในการติดต่อซื้อขายแลกเปลี่ยน จึงทวีความสำคัญมากขึ้น แต่อย่างไรก็ดี ทองคำก็ยังคงถูกบดบังให้อยู่อย่างจำกัด ทั้งนี้เนื่องจากเหตุผลทางเศรษฐกิจการเงินของประเทศ ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว ในบทที่ 2 เกี่ยวกับทองคำกับระบบเงิน นอกจากนี้ความหมายของทองคำในทางกฎหมายซึ่งได้ตราไว้ในพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน โดย "ทองคำ" ให้ความหมายว่า เหรียญกษาปณ์ทองคำ ทองคำแท่ง หรือก้อน¹ นั้น การให้ความหมาย

¹พระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พุทธศักราช 2485 มาตรา 3 วรรค 4 "ทองคำ" หมายความว่า เหรียญกษาปณ์ทองคำ ทองคำแท่งหรือก้อน

ดังกล่าวไม่ชัดเจนเพียงพอ เนื่องจาก "ทองคำ" เป็นธาตุแท้ เมื่อค้นพบ หรือได้มาในเบื้องต้นเป็นแร่ทอง ซึ่งมีโลหะธาตุอื่นปะปนอยู่จึงก่อให้เกิดความเข้าใจผิดในความบริสุทธิ์ของทองคำ โดยปกติความบริสุทธิ์ของทองคำตามมาตรฐานสากลจะต้องมีความบริสุทธิ์ไม่ต่ำกว่า 99.95% จากที่ได้กล่าวมาแล้ว ในเรื่องความบริสุทธิ์ของทองคำหน้า 25

การที่กฎหมาย มิได้บัญญัติมาตรฐานความบริสุทธิ์ของทองคำเอาไว้ให้ชัดเจน จึงก่อให้เกิดปัญหา ดังนี้

4.1.1 ปัญหาในการลงโทษผู้กระทำผิด

เนื่องจากกฎหมายได้ให้ความหมายของ "ทองคำ" ว่าหมายถึง "เหรียญกษาปณ์ทองคำ ทองคำแท่งหรือก้อน" เป็นความหมายของทองคำ ที่กว้างเกินไป ทำให้ไม่สามารถเอาผิดแก่ผู้ประกอบการที่เอาเปรียบผู้บริโภคในการผลิตสินค้าทองคำที่มีปริมาณเนื้อทองคำต่ำกว่ามาตรฐานสากล โดยผู้บริโภคไม่สามารถทราบถึงสิทธิประโยชน์อื่นที่ตนพึงจะได้ เนื่องจากไม่มีการกำหนดปริมาณเนื้อทองคำ ในสินค้าทองคำไว้อย่างเป็นทางการที่กฎหมายจะเอาผิดแก่ผู้กระทำผิด ย่อมกระทำไม่ได้ เมื่อมีกฎหมายกำหนดไว้แน่นอนตายตัวว่าการกระทำดังกล่าวเป็นการกระทำที่ไม่ถูกกฎหมาย และมีบทลงโทษ

4.1.2 ปัญหาการลักลอบนำเข้าทองคำนอกระบบที่ผิดกฎหมาย

ทองคำเป็นโลหะมีค่า ไม่ว่าจะอยู่ในรูปแบบใด หรือคุณภาพอย่างไรก็ตาม ก็ยังเป็นที่ปรารถนาของคนทั่วไป การค้าของทองคำแท่งของประเทศไทยไม่ถือความบริสุทธิ์ของทองคำ เป็นจุดสำคัญในตลาดการค้าเท่าใดนัก เหตุผลที่สำคัญก็คือการไม่มีกฎหมายกำหนด หลักเกณฑ์คุณภาพของเนื้อทองคำไว้ให้ชัดเจน ประกอบกับความต้องการทองคำแท่ง ทั้งในรูปของการออม และการลงทุน ตลอดจนใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตอุตสาหกรรมอัญมณี และเครื่องประดับ และอุตสาหกรรมอื่นอีกมาก ดังนั้นผู้ประกอบการจึงแสวงหาช่องทางในการหลีกเลี่ยง

กฎหมาย โดยลึกลอบนำทองคำนอกระบบ อันถือว่าผิดกฎหมาย เข้าสู่ในระบบ การค้าทองคำแท่งที่ถูกต้อง จึงก่อให้เกิดปัญหาในเรื่องคุณภาพของควมบริสุทธิ์ ของทองคำไม่ได้ เกณฑ์มาตรฐานเดียวกับทองคำแท่งที่นำเข้าไปประเทศอย่างถูกต้อง ตามกฎหมาย ซึ่งเป็นปัญหาต่อระบบเศรษฐกิจ เช่นเดียวกับปัญหาเรื่องการ ฟอกเงิน ซึ่งเป็นการนำเงินที่ได้จากการกระทำความผิดตามกฎหมาย เมื่อนำไป ประกอบธุรกิจที่ถูกต้องตามกฎหมายแล้วได้รับผลประโยชน์ออกมา เงินที่ได้รับออก มา นั้นจะกลายเป็นเงินที่สุจริตในทันที

4.1.3 ปัญหาการตรวจสอบหาจำนวนปริมาณทองคำที่แท้จริง

เนื่องจากทองคำ ตามความหมายของกฎหมายกำหนดไว้แต่ เพียงรูปลักษณะของทองคำเท่านั้น มิได้กำหนดถึงมาตรฐานควมบริสุทธิ์ไว้แต่ ประการใด เมื่อนำเข้ามาหรือมีไว้ในครอบครอง ไม่ว่าจะรูปลักษณะใดก็ถือว่าถูกต้อง ตามความหมายของทองคำในกฎหมายแล้ว การที่จะตรวจสอบหาจำนวนปริมาณ ของทองคำ ที่มีอยู่ในประเทศก็เป็นไปได้ยาก เนื่องจากมีทองคำที่นำเข้ามา ทั้ง นอกระบบและในระบบ จึงทำให้ไม่สามารถตรวจสอบหาปริมาณเนื้อทองคำที่แท้ จริงได้ ทั้งนี้ เพราะผู้ประกอบการที่ถือครองทองคำ โดยไม่สุจริตนั้นย่อมไม่แสดง ปริมาณทองคำที่ตนเองถือครองอยู่

ตัวอย่างเช่น ศูนย์กลาง ทางการค้าทองคำรูปพรรณของไทย (ตลาดเขาวราช) ได้มีการซื้อทองคำแท่งจากตลาด ทองคำแท่งในระบบเข้าไป จำนวนน้อย แต่สินค้า (ทองรูปพรรณ) ที่ผลิตออกมาเพื่อสนองความต้องการของ ผู้บริโภค มีจำนวนมากโดยผู้ประกอบการค้าทองคำในตลาดเขาวราชอ้างว่า ทองคำที่มีหมุนเวียนในตลาดเป็นทองคำที่รับซื้อคืน อาจเป็นทองคำที่ซื้อคืนจาก ผู้บริโภคเพียงบางส่วน และในบางส่วนเป็นทองคำนอกระบบ เป็นเหตุให้ยากแก่ การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐจะตรวจสอบปริมาณการซื้อขายทองคำในแต่ละวันทำให้ ราชอาณาจักรได้จากภาษีในส่วนนี้

การแก้ไขปัญห สำหรับประเด็นนี้ เห็นควรแยกตลาดทอง คำแท่ง ออกจากตลาดทองรูปพรรณ โดยเด็ดขาด โดยจัดตั้งองค์กร

ของรัฐ เพื่อเป็นศูนย์กลางในการค้าทองคำ คอยควบคุมตลาดทองคำแท่ง และ ทองรูปพรรณ มิให้กลุ่มพ่อค้าและผู้บริโภคซื้อขายแลกเปลี่ยนหมุนเวียนใน 2 ตลาด แต่ควรให้ตลาดทองรูปพรรณ ซื้อขายแลกเปลี่ยนไปยังตลาดอุตสาหกรรมทั่วไป ซึ่งเป็นตลาดที่ 3 ได้เพียงตลาดเดียว โดยตลาดที่ 3 ดังกล่าวจะได้นำทองคำ ที่ซื้อคืนไปผ่านกระบวนการทำเป็นทองคำแท่ง มีมาตรฐานความบริสุทธิ์เป็นสากล (99.95-99.99%) ซึ่งต้องได้รับการรับรองมาตรฐานความบริสุทธิ์จากสถาบัน ที่จัดตั้งขึ้นเพื่อการรับรองคุณภาพของทองคำแท่งนั้น

4.1.4 ปัญหาผู้บริโภคทั้งในประเทศและต่างประเทศ ไม่ได้ได้รับความคุ้มครอง

เนื่องจากเนื้อหาของสินค้าทองรูปพรรณ ขาดความแน่นอน เป็นผลมาจากการที่ไม่มีกฎหมาย ที่กำหนดความบริสุทธิ์ของทองคำในแต่ละลักษณะ ไว้อย่างชัดเจน จึงถือว่าผู้บริโภคสินค้าทองคำไม่ได้ได้รับความคุ้มครองตามกฎหมาย เพราะผู้บริโภคอาจซื้อสินค้ามาโดยมีความบริสุทธิ์ของทองคำที่แตกต่างกัน แต่ซื้อ ในราคาที่เท่ากัน ทำให้ผู้บริโภคที่ซื้อสินค้าของที่มีคุณภาพต่ำ เสียเปรียบผู้ประกอบการ นอกจากนี้สินค้าที่มีคุณภาพต่ำนี้อาจไม่เป็นที่ยอมรับในต่างประเทศคุณภาพไม่ เป็นไปตามตลาดสากล

จากปัญหาที่กล่าวมาแล้วข้างต้น จะเห็นได้ว่าการที่กฎหมาย ให้ความหมายของทองคำไว้ไม่ชัดเจน จึงเกิดเป็นช่องทางให้ผู้แสวงหาผลประโยชน์จากความไม่ชัดเจนของกฎหมายได้เช่น การนำสินค้าทองคำหรือทอง รูปพรรณมาหลอมรวมกันเป็นก้อนก็จะกลายเป็นทองคำ ตามพระราชบัญญัติควบคุม การแลกเปลี่ยนเงิน พ.ศ. 2485 ซึ่งพระราชบัญญัติฉบับนี้มิได้กำหนดมาตรฐานความ บริสุทธิ์ไว้อย่างไม่ชัดเจน หรือในกรณีการลักลอบนำเข้าทองคำ โดยปกติผู้ลักลอบ จะลักลอบนำเข้าทองคำแท่งขนาดแท่งละ 1 กิโลกรัมและออกตราประทับแสดงความ บริสุทธิ์ของเนื้อทองตามมาตรฐานสากล (ไม่ต่ำกว่า 99.95%) แต่เนื่องจากทองคำ แท่งที่ลักลอบนำเข้าเหล่านี้ไม่ปรากฏแหล่งที่มาที่แน่นอนจึงปรากฏว่าในบางครั้งความ บริสุทธิ์ของทองคำ ไม่เป็นไปตามที่ประทับไว้บนแท่งทองคำหากปล่อยให้ เป็นเช่นนี้

ต่อไป ย่อมที่จะก่อให้เกิดปัญหาต่อระบบเศรษฐกิจการค้าทั้งนี้ในตลาดทองคำแท่ง และทองคำในรูปแบบของสินค้า ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อความไม่เป็นสากลในตลาดการค้าทองคำของโลก

ความล้มสมัยของกฎหมาย ดังที่กล่าวมาข้างต้นนี้ ส่งผลกระทบต่อตลาดทองคำที่สำคัญดังต่อไปนี้

ก) ตลาดทองคำแท่ง

มาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พ.ศ. 2484 ได้ให้คำนิยามของคำว่า "ทองคำ" ไว้ว่า เหรียญกษาปณ์ทองคำ ทองคำแท่งหรือก้อน" จะเห็นได้ว่าบทบัญญัติมาตรานี้ มิได้กำหนดความบริสุทธิ์ของทองคำที่ชัดเจนแน่นอนเอาไว้ว่าต้องมีความบริสุทธิ์เท่าใดจึงจะถือได้ว่า เข้าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ว่าเป็น "ทองคำ" ความไม่ชัดเจนของคำนิยาม คำว่า "ทองคำ" ดังกล่าวทำให้ผู้ค้าทองคำเข้าใจผิด เพราะไม่สามารถทราบได้ว่า "ทองคำ" ตามความหมายของกฎหมายนี้จะต้องมีคุณสมบัติอย่างไร จึงเกิดเป็นช่องว่างให้กับผู้ที่แสวงหาผลประโยชน์จากความไม่ชัดเจนของกฎหมายนำมาใช้ เพื่อประโยชน์แก่ตนเอง เช่น การนำสินค้าทองคำมาหลอมรวมกันเป็นก้อนโดยไม่จำกัดค่าจนถึงความบริสุทธิ์ของเนื้อทองคำเป็นการเปิดช่อง ให้มีการนำเข้าทองคำที่ไม่เป็นมาตรฐานสากลเข้าประเทศ และแม้ว่าทองคำที่นำเข้ามานี้อาจจะมีตราประทับ (bar code) แสดงความบริสุทธิ์ของทองคำว่ามีความบริสุทธิ์ไม่ต่ำกว่า 99.95% (มาตรฐานสากล)ก็ตาม แต่ในความเป็นจริงแล้วความบริสุทธิ์ของทองคำกลับไม่เป็นไปตามที่ประทับไว้

เนื่องจากทองคำส่วนใหญ่ที่นำเข้าหรือลักลอบนำเข้าประเทศ จะไม่มีใบรับรองมาตรฐานของทองคำ (certificate) ดังนั้นหากปล่อยให้เป็นเช่นนั้นต่อไปย่อมจะก่อให้เกิดปัญหาต่อระบบเศรษฐกิจการค้าของตลาดทองคำแท่ง ทำให้การค้าทองคำของไทยไม่เป็นไปตามมาตรฐานสากล ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อระบบการซื้อขาย แลกเปลี่ยนทองคำกับประเทศอื่นได้

ข) ตลาดทองรูปพรรณ

เนื่องจากทองรูปพรรณเกิดการนำเอาทองคำแท่งมาหลอม หรือนำมาทำเป็นส่วนผสม ฉะนั้นหากมาตรา 3 ของพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พ.ศ. 2484 ที่ให้คำนิยามของคำว่า "ทองคำ" ไม่ชัดและไม่ได้กำหนดความบริสุทธิ์ของทองคำไว้เช่นนี้ ย่อมมีผลกระทบต่อการทำทองรูปพรรณ กล่าวคือหากนำเอาแร่ธาตุอื่น ซึ่งเป็นส่วนผสมในการทำทองรูปพรรณมาผสมกับทองคำที่มีความบริสุทธิ์ไม่ได้มาตรฐาน ก็จะทำให้ได้ทองรูปพรรณที่มีคุณสมบัติไม่เท่าเทียมกับทองรูปพรรณ ที่ใช้ทองคำที่มีความบริสุทธิ์ได้มาตรฐานสากลมาผสม ดังนั้นจึงย่อมมีผลกระทบต่อธุรกิจทองรูปพรรณในตลาดโลก

ค) ตลาดทองสำหรับอุตสาหกรรมอื่น

ตลาดทองในอุตสาหกรรมอื่น เช่น ตลาดแร่ทองคำ หรือโรงงานถลุงแร่ ถึงแม้ความบริสุทธิ์ของทองคำสำหรับตลาดนี้ จะไม่สำคัญนักเนื่องจากตลาดนี้เป็นการนำเอาทองรูปพรรณ หรือทองคำในรูปลักษณะอื่นมาหลอมหรือถลุงแต่อย่างไรก็ดี ตามการหลอมหรือถลุงก็จะทำให้ได้ทองคำแท่งกลับคืนมาหมุนเวียนใช้ในตลาดอีก ฉะนั้นการกำหนดความบริสุทธิ์ของทองคำ เพื่อให้ได้ทองคำที่มีมาตรฐานสากลนำไปใช้ในตลาดธุรกิจทองคำได้ จึงนับว่าเป็นสิ่งที่สำคัญ เพื่อให้ระบบตลาดทองคำของไทยเป็นสากลเท่าเทียมตลาดทองคำโลก

จากปัญหาของความไม่ชัดเจนของมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พ.ศ. 2484 ซึ่งก่อให้เกิดความไม่เป็นสากลในตลาดทองคำทั้ง 3 ตลาดดังกล่าวนี้ ผู้เขียนเห็นว่า มาตรา 3 ของพระราชบัญญัติควบคุมความบริสุทธิ์ของทองคำและเหรียญกษาปณ์ไว้ไม่ชัดเจน โดยขอเสนอแนะให้แก้ไขเป็นดังนี้คือ

ทองคำแท่ง หมายความว่า เหรียญกษาปณ์ทองคำ หรือ ทองคำที่มีความบริสุทธิ์ 99.95-99.99% และมีสถาบันรับรองความบริสุทธิ์ถูกต้อง

4.2 ปัญหาอันเกิดจากการไม่กำหนดน้ำหนักของทองคำให้เป็นหน่วยสากล

การซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้า ซึ่งมีปริมาณและสัดส่วนมาเกี่ยวข้องกับด้วยนี้ ประเทศไทยได้มีการออกกฎหมายขึ้นเรียกว่าพระราชบัญญัติมาตรา ซึ่ง ตวง วัด พระพุทธศักราช 2466 ซึ่งยังคงใช้สืบต่อกันมาจนถึงปัจจุบัน เป็นที่น่าสังเกตว่า พระราชบัญญัติฉบับนี้ มิได้มีการบัญญัติถึงการชั่งในหน่วยของน้ำหนักทองคำ ว่าให้ เรียกเป็นเช่นใด ทั้งที่ในปัจจุบันการซื้อขายทองคำของประเทศไทยใช้เรียก ปริมาณทองคำหนักเป็นบาทกันอย่างแพร่หลาย แต่ในขณะที่เดียวกันต่างประเทศ และสากลทั่วโลกได้มีการกำหนดน้ำหนักเป็น Troy Ounce (Toz.) ในเนื้อ ทองคำที่เศษย่อยลงไป และนิยมให้เป็นมาตรฐานที่ 1 กิโลกรัม (Kilogram) เรียกว่า Kilobar สำหรับทองคำแท่งเป็นสากลกันทั่วโลก

ทอง 1 Kilobar = 32.146 Toz. แต่ของไทยกำหนดน้ำหนักเป็น 1 บาท ซึ่งเท่ากับประมาณ 15.23 กรัม

$$1 \text{ Kilobar} = 65.65$$

ดังนั้น ผู้เขียนจึงมีความเห็นว่า ควรจะมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง หน่วยของทองคำให้เป็นสากลคือ เป็นKilobarเพื่อประโยชน์ต่อการติดต่อซื้อขาย แลกเปลี่ยน และเป็นประโยชน์ต่อโครงสร้างของเศรษฐกิจโดยรวม

ถ้าจะวิเคราะห์ปัญหา ในเรื่องนี้แล้ว ผู้เขียนเห็นว่าเกี่ยวเนื่องกับ ประเด็นที่สำคัญ ดังนี้

1. การออกพระราชบัญญัติซึ่ง ตวง วัด ไม่ครอบคลุม เพียงพอต่อการใช้อำนาจให้เกิดความสับสนในการใช้กฎหมายเป็นเหตุให้น้ำเอาหน่วยของทองคำที่เรียกชานกันตามจารีตประเพณี อันเป็นความเกี่ยวพันระหว่างทองคำ กับระบบเงิน มาเรียกชานหน่วยของทองคำเป็น "บาท" ทำให้ขาดความเป็นสากลในทางกฎหมาย เนื่องจาก จารีตประเพณีเป็นข้อบังคับของสังคม ที่ควบคุมถึงการดำรงชีวิตของบุคคลในสังคมเท่านั้น และหากมีการกระทำความผิดเกิดขึ้น ก็จะได้รับ แต่ค่าตำหนิจากสังคม ส่วนกฎหมาย ซึ่งรัฐเป็นผู้บัญญัติขึ้น จะเป็นการวางข้อ

บังคับความประพฤติของบุคคล ซึ่งมีความแน่นอนชัดเจนตายตัว หากมีการกระทำ ความผิดเกิดขึ้น กฎหมายก็มีสภาพใช้ได้ทันที

ดังนั้น การนำหน่วยของทองคำเป็น "บาท" อันเป็นลักษณะจารีต ประเพณีมาใช้ ย่อมจะเกิดอุปสรรคในอุตสาหกรรมการส่งออกที่ใช้ทองคำ เพราะ ประเทศไทยกำลังพัฒนาและส่งเสริมการส่งออกอุตสาหกรรมประเภทนี้ กฎหมาย จึงควรอนุมัติให้เป็นไปตามลักษณะการปฏิบัติของระหว่างประเทศให้มาก เพื่อ ประโยชน์ต่อการติดต่อซื้อขายแลกเปลี่ยน และเป็นประโยชน์ต่อโครงสร้างระบบ เศรษฐกิจโดยรวม

2. การทำนิติกรรมต่าง ๆ ในการซื้อขายแลกเปลี่ยน หรือนำเข้า ทองคำจากต่างประเทศมักมีการทำสัญญาซื้อขายหรือ ใบสั่งซื้อเป็นหน่วยKilobar หรือ Troy Ounce ซึ่งเป็นกฎหมายของต่างประเทศมาใช้ หากเกิดมีการผิด สัญญาขึ้นการฟ้องร้องคดีก็ย่อมจะเป็นตัวบ่งชี้ ถึงหลักกฎหมายของไทยว่า ไม่ได้ ให้ความสำคัญหรือครอบคลุมถึงจึงต้องหยิบยกเอาหน่วยของทองคำในต่างประเทศ มาใช้ จึงน่าที่จะมีการประกาศใช้หน่วยของทองคำของไทยออกมาอย่างชัดเจนว่า จะเรียกขานกันอย่างไร ทางเลือก 2 ทางคือ ที่จะดำเนินตามความเป็นสากล หรือจะยึดหลักความนิยมแต่เดิมของไทยคือมีหน่วยเป็น "บาท"แต่ทั้งนี้ต้องประกาศ ออกมาให้ชัดเจน เพื่อประโยชน์ในทางศาล และความก้าวหน้าทางด้าน กฎหมายของไทยให้ทัดเทียม และเท่าทันกับการพัฒนา ระบบเศรษฐกิจการค้าของ โลก

4.3 ปัญหาการจัดเก็บตามระบบภาษีมูลค่าเพิ่มในการนำเข้าทองคำ

เมื่อได้มีการประกาศใช้ภาษีมูลค่าเพิ่มแทนภาษีการค้า ซึ่งแต่เดิม ภาษี การค้านั้นเป็นภาษีจากการประกอบธุรกิจการค้า ซึ่งมีทั้งหมด 14 ประเภทการค้า การขายทองคำ เพชร พลอย และสิ่งที่ทำเทียม ทองคำ เพชร พลอย เป็นข้อ หนึ่ง ในประเภทการค้าที่ 1 เสียภาษีการค้าในอัตราร้อยละ 3.3 และเสียทุกทอด แต่ในกรณีนำเข้าทองคำจะได้รับการยกเว้น และกรณีส่งเพชรพลอยออกก็จะได้รับ การยกเว้นด้วย แต่เมื่อประกาศใช้ภาษีมูลค่าเพิ่มในวันที่ 1 มกราคม 2535

กรมศุลกากรซึ่งเคยเก็บภาษีการค้าแทนกรมสรรพากรในอัตราร้อยละ 3.3 ในกรณีนำเข้า ก็จะเรียกเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตราร้อยละ 7 แทน และหากกรณีที่ผู้นำเข้าทองคำ แต่เดิมเคยได้รับการยกเว้นภาษีการค้านำเข้าทองคำก่อนวันที่ 31 ธันวาคม 2534 ก็จะได้รับยกเว้นภาษีอยู่ แต่ถ้านำเข้าหลังจากนั้นต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มร้อยละ 7 แต่ทั้งนี้สามารถขอลดได้ในวันที่ 15 ของเดือนถัดไป

ภาษีมูลค่าเพิ่มนอกจากจะกำหนดให้มีการจัดเก็บภาษีจากการขายสินค้าและบริการในราชอาณาจักรแล้ว ยังมีกำหนดให้เก็บภาษีจากการนำเข้าอีกด้วย โดยให้ถือเสมือนหนึ่งว่า การนำเข้านั้นเป็นการซื้อลักษณะหนึ่ง เมื่อได้ทำพิธีการศุลกากรและชำระภาษีที่ด่านศุลกากรแล้ว กรมศุลกากรจะออกใบรับชำระภาษีให้และหากผู้นั้นเป็นผู้ประกอบการจดทะเบียนนำสินค้าเข้ามาเพื่อขายหรือเพื่อผลิต ใบกำกับภาษีที่รับมา ก็สามารถนำไปเป็นหลักฐานในการขอเครดิตภาษีเช่นเดียวกับการซื้อสินค้าในราชอาณาจักร ทั้งนี้การนำสินค้าเข้ามาในราชอาณาจักรและต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มนั้นไม่ได้หมายความว่า ผู้นำเข้าเป็นผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มโดยอัตโนมัติ จึงไม่สามารถนำภาษีที่ชำระไว้นั้นไปขอเครดิตออกจากภาษีขายได้

ทองคำ ซึ่งถือเป็นวัตถุดิบอันเป็นปัจจัยการผลิตของอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ ที่จะต้องนำเข้าจากต่างประเทศนั้น ปัจจุบันรัฐบาลให้ยกเลิกการจัดเก็บอากรขาเข้า จากที่ได้กล่าวแล้วในเรื่องการนำเข้าทองคำ แต่ทั้งนี้ผู้นำเข้าทองคำจะต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตราร้อยละ 7 ของมูลค่าสินค้าทั้งหมดไว้ ณ กรมศุลกากร โดยกรมศุลกากรจะออกใบรับชำระภาษีให้ หากผู้นำเข้าทองคำเป็นผู้จดทะเบียนเสียภาษีมูลค่าเพิ่มนำทองคำเข้ามาเพื่อขายหรือเพื่อผลิตสินค้าใบกำกับภาษีที่รับมานั้น ก็สามารถนำไปเป็นหลักฐานในการขอคืนภาษีเป็นเงินสดหรือขอเครดิตภาษีได้

ผู้มีหน้าที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่ม ได้แก่ ผู้ประกอบการจดทะเบียนหรือผู้นำเข้า^๒ ผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มมี 3 ประเภท แต่ที่จะกล่าวถึงใน

^๒ มาตรา 82 พระราชบัญญัติภาษีมูลค่าเพิ่ม พ.ศ. 2535

เรื่อง "ทองคำ" คือ ผู้ประกอบการที่จดทะเบียนเสียภาษีแบบร้อยละ 7 เท่านั้น ซึ่งไม่ว่าจะเป็นผู้ได้รับการส่งเสริมการลงทุน หรือผู้ประกอบการอุตสาหกรรมในเขตอุตสาหกรรมส่งออกหรือผู้นำเข้าตามมาตรา 19 ทวิ หรือผู้เป็นเจ้าของคลังสินค้าที่ขยับประเภทโรงผลิตต่างก็ต้องจดทะเบียนในลักษณะนี้ทั้งสิ้น เมื่อจดทะเบียนเป็นผู้เสียภาษีแบบภาษีชายหักด้วยภาษีซื้อ จะมีสิทธิในการนำภาษีอันเกิดจากการซื้อทองคำไปเครดิตออกจากภาษีขาย ซึ่งผู้ขายหรือ ผู้ประกอบการจดทะเบียนจะเรียกเก็บจากผู้ซื้อ เพื่อนำส่งภาษีแก่กรมสรรพากร และออกใบกำกับภาษีให้แก่ผู้ซื้อ แต่ทั้งนี้ผู้ขายหรือผู้ประกอบการจดทะเบียนจะสามารถขอภาษีที่เสียคืนได้

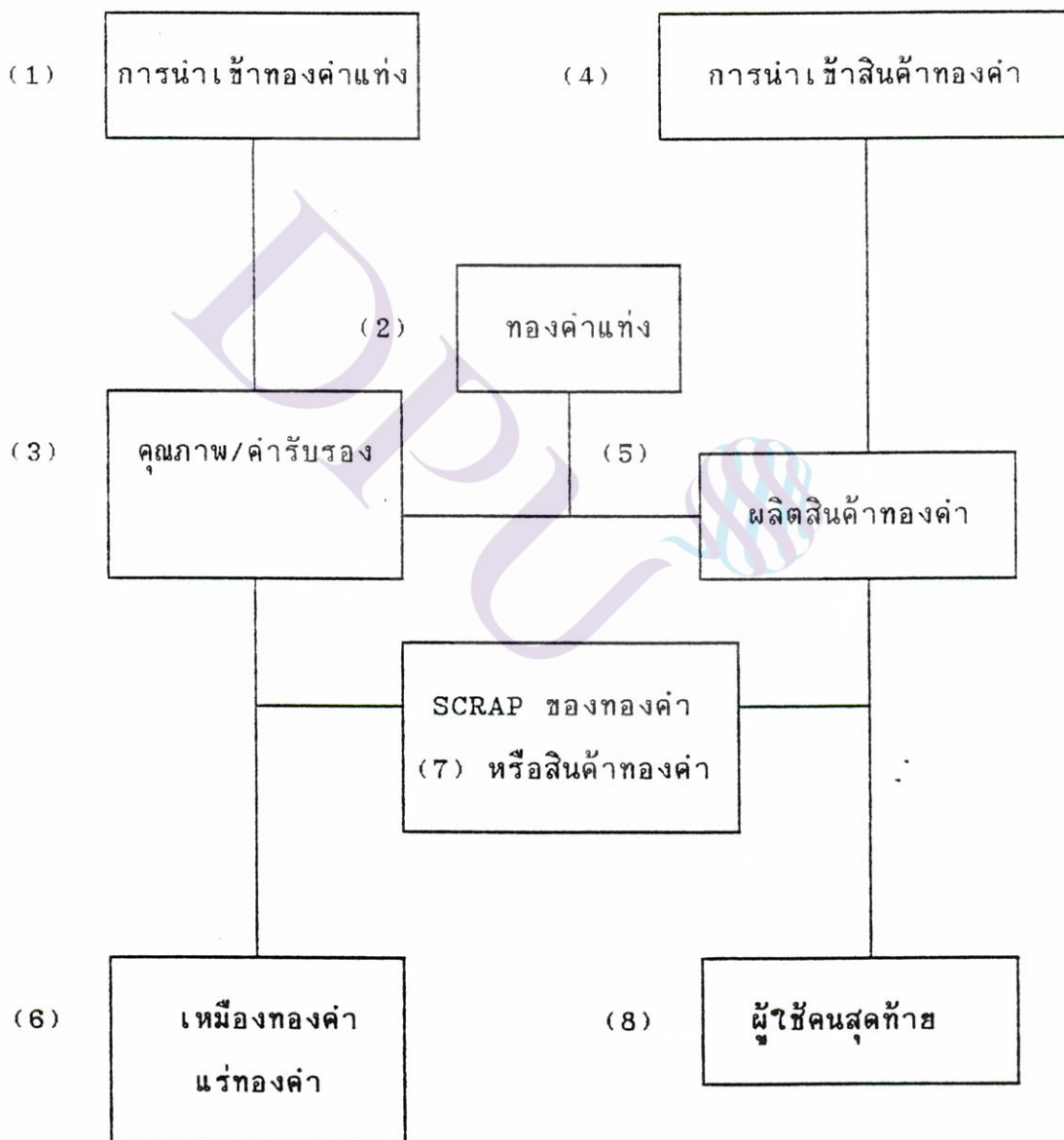
ผู้นำเข้า "ทองคำ" ไม่ว่าจะเป็นคนธรรมดา หรือผู้ประกอบการ หรือผู้ประกอบการจดทะเบียนก็ตามต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม ร้อยละ 7 ของราคาทองคำ เมื่อนำเข้า ณ กรมศุลกากร

เมื่อมีการนำทองคำแท่ง เข้ามาในประเทศไทย ผู้นำเข้าต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มร้อยละ 7 ตามมาตรา 82 โดยภาษีร้อยละ 7 นี้ ผู้ประกอบการจดทะเบียนที่เป็นผู้นำเข้าสามารถเอาภาษีร้อยละ 7 นี้ เป็นภาษีซื้อหักออกจากภาษีขาย ก็ต่อเมื่อขายของทองคำออกไปซึ่งเป็นปกติธรรมดาของหลักภาษีมูลค่าเพิ่มแต่ในกรณีที่ทองคำถูกใช้เป็นตัวถ่วงน้ำหนัก หรือดัดแปลงทำสิ่งของอย่างอื่น เช่น อัญมณีและเครื่องประดับ ฟันปลอม ฯลฯ ทองคำที่ถูกดัดแปลงหรือเป็นส่วนผสมของสิ่งของข้างต้นก็จะกลายเป็นสินค้า ซึ่งเมื่อขายให้แก่ประชาชนที่เป็นผู้บริโภค ตัวอัญมณีหรือเครื่องประดับที่มีทองคำผสมอยู่ก็จะมีการบวกภาษีมูลค่าเพิ่มอีกร้อยละ 7 เข้าไป ซึ่งหมายถึงว่าลูกค้าที่ซื้ออัญมณีหรือเครื่องประดับหรือสิ่งของอื่นที่มีทองคำเป็นส่วนผสมต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มร้อยละ 7 จากค่าแรง หรือค่ากำเหน็จ โดยผู้ประกอบการที่จดทะเบียนมีสิทธิถือเอาภาษีร้อยละ 7 ในส่วนนี้เป็นภาษีซื้อพิจารณาแผนภูมิโครงสร้างทองคำกับ VAT ประกอบ

³ มาตรา 19 ทวิ พระราชบัญญัติศุลกากร ฉบับที่ 9 พ.ศ. 2482

แผนภูมิโครงสร้างทองคำกับ VAT

ภาษีมูลค่าเพิ่ม = ภาษีของผลผลิต-ภาษีของวัตถุดิบ
VAT = OUTPUT TAX-INPUT TAX

สรุป การใช้ VAT กับสินค้าทองคำ สามารถที่จะใช้ได้กรณีที่นำทองคำแท่งมาผลิตเป็นสินค้า ทองคำแท่งคือต้นทุนที่สามารถกำหนดราคาก่อนนำมาผลิตเป็นสินค้า เมื่อเป็นสินค้าทองคำแล้ว ผู้ผลิตย่อมมีสิทธิที่จะกำหนดราคาของสินค้าได้เอง สินค้าทองคำจึงปรับเข้ามาสู่ระบบ VAT ได้ตามวิถีทางของธุรกิจการค้าการผลิตทั่วไป

การจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มในตลาดต่าง ๆ

ก) ตลาดทองคำแท่ง

ภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นภาษีที่นำมาใช้แทนภาษีการค้า โดยเก็บจากผู้นำเข้าตามมาตรา 82⁴ ของพระราชบัญญัติภาษีมูลค่าเพิ่ม พ.ศ. 2535 ผู้นำเข้าทองคำแท่ง แม้จะไม่ต้องเสียภาษีนำเข้า แต่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มร้อยละ 7 การที่ทองคำแท่งที่นำเข้าต้องถูกเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มร้อยละ 7 ย่อมทำให้ผู้เก็บทองคำแท่งไว้ในรูปของการลงทุนและเงินออมต้องแบบภาษีมูลค่าเพิ่มร้อยละ 7 ทำให้ต้นทุนสูง และหากยังไม่สามารถขายออกไปได้หรือเก็บไว้ในลักษณะเป็นรูปเงินออมนาน ๆ ก็ไม่คุ้มค่าต่อการลงทุน

ข) ตลาดทองรูปพรรณ

ถือเป็นตลาดที่ 2 ซึ่งเป็นตลาดที่จะต้องซื้อทองคำแท่งจากตลาดที่ 1 เพื่อนำมาเป็นวัตถุดิบในการผลิต มาตรา 77/1 (5) และ (8) ของพระราชบัญญัติภาษีมูลค่าเพิ่ม พ.ศ. 2535 กำหนดให้ผู้ประกอบการที่ขายทองคำแท่ง

⁴มาตรา 82 ให้บุคคลต่อไปนี้เป็นผู้มีหน้าที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่ม

- (1) ผู้ประกอบการ
- (2) ผู้นำเข้า

ให้แก่ผู้ประกอบการตลาดของรูปพรรณ⁵ สามารถขอคืนภาษีร้อยละ 7 ที่ชำระไว้ เมื่อนำทองคำเข้าที่กรมศุลกากรคืนได้ แต่ในขณะเดียวกันผู้ประกอบการตลาดของรูปพรรณจะไม่สามารถนำเอาภาษีร้อยละ 7 นี้ไปเป็นภาษีซื้อของตนได้จนกระทั่งจะได้ขายออกไปให้กับผู้บริโภค⁶ ทำให้ผู้ประกอบการตลาดของรูปพรรณต้องแบกต้นทุนร้อยละ 7 ในส่วนนี้

ค) ตลาดทองสำหรับอุตสาหกรรมอื่น

ผู้ประกอบการ ตลาดทองคำที่นำเข้าทองคำ ไม่ว่าจะอยู่ในรูป ลักษณะใดมาหลอม หรือถลุงเมื่อรับซื้อจากผู้ประกอบการทองคำแท่ง หรือทองรูปพรรณก็ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม โดยผู้ประกอบการตลาดทองคำ สำหรับอุตสาหกรรมอื่นจะไม่สามารถนำภาษีมูลค่าเพิ่มร้อยละ 7 ไปเป็นภาษีซื้อของตนได้ จนกว่าจะได้ขายทองคำที่หลอมหรือถลุงแล้วให้ผู้ประกอบการอื่น ฉะนั้นผู้ประกอบการของตลาดประเภทนี้ก็ต้องแบกภาระต้นทุนร้อยละ 7 เช่นกัน ทำให้กิจการมีต้นทุนสูงในช่วงนี้ยังขายสินค้าไม่ได้

เพื่อแก้ไขปัญหาการรับภาระต้นทุนที่ผู้ประกอบการของ ในแต่ละตลาดข้างต้น ต้องแบกภาระอันเนื่องจากการเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มร้อยละ 7 นั้น ผู้เขียนเห็นว่า หากมองตลาดทองคำแท่งแยกออกจากตลาดทองรูปพรรณ ตลาดทองสำหรับอุตสาหกรรมอื่น อย่างชัดเจนแล้ว จะเห็นได้ว่า ตลาดทองคำแท่งที่ได้นำเข้าประเทศโดยถูกต้องตามกฎหมาย และมีเอกสารรับรองคุณภาพทองคำ กำกับควรได้รับการยกเลิกการเก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม จากการซื้อขาย แลกเปลี่ยนในทุกขั้นตอนโดยให้ใช้ภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตรา "ศูนย์" เมื่อเป็นเช่นนี้ การที่ตลาด

⁵ มาตรา 77/1(5) "ผู้ประกอบการ" หมายความว่า บุคคลซึ่งขายสินค้า หรือให้บริการในทางธุรกิจหรือวิชาชีพ ไม่ว่าจะการกระทำดังกล่าวจะได้รับประโยชน์ หรือได้รับค่าตอบแทนหรือไม่และไม่ว่าจะได้จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มแล้วหรือไม่

⁶ มาตรา 77/1 (8) "ขาย" หมายความว่า จำหน่าย จำส โอนสินค้า ไม่ว่าจะมิประโยชน์หรือค่าตอบแทนหรือไม่

ทองรูปพรรณหรือตลาดทองสำหรับอุตสาหกรรมอื่นที่จะต้องซื้อทองคำแท่ง เพื่อใช้ในการผลิต ก็จะไม่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มในการซื้อทองคำแท่ง และเมื่อผลิตเป็นสินค้าทองคำเสร็จแล้ว ส่งออกไปขายยังต่างประเทศ ก็จะไม่เสียภาษีมูลค่าเพิ่มอยู่ในสินค้าเลขตลอดเส้นทางของการผลิตเพื่อส่งออก ซึ่งถือว่าเป็นการส่งเสริมการส่งออกในอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับประการหนึ่ง และหากขายให้แก่ผู้บริโภคภายในประเทศ ก็จะไม่เสียภาษีมูลค่าเพิ่มร้อยละ 7 ของราคาสินค้าได้ ซึ่งก็จะเป็นการเข้าสู่ระบบภาษีมูลค่าเพิ่มเช่น อุตสาหกรรมการค้าอื่นได้ และในส่วนที่สำคัญคือจะทำให้ตลาดทองคำแท่งของไทย เท่าเทียมกับตลาดทองคำแท่งของโลก ทำให้เกิดความเป็นมาตรฐาน ซึ่งจะเอื้ออำนวยต่อระบบการซื้อขายและแลกเปลี่ยนในการค้าตลาดทองคำแท่งของโลก

ประชาชนทุกคนในโลกมีสิทธิเสรีภาพที่จะใช้เงินสกุลต่าง ๆ ได้ในราคาเดียวกัน เช่นเดียวกับทองคำแท่ง ประชาชนไทยทุกคนควรมีเสรีภาพในการที่จะใช้หรือถือครองทองคำแท่งราคาเดียวกันกับคนอื่นทั่วโลก เมื่อทองคำแท่งอยู่ในสภาพและสภาวะเช่นเดียวกับเงินตราแล้ว สิ่งที่จะต้องนำมาบังคับใช้คือ กฎหมายเกี่ยวกับการเงินทั้งหมด การค้าเงินของธนาคารธุรกิจดำเนินการอย่างไร รัฐเรียกเก็บภาษีอย่างไร ควรจะนำมาใช้เช่นเดียวกัน

เมื่อเป็นเช่นนี้ภาษีมูลค่าเพิ่มกับตลาดค้าทองคำแท่ง จึงควรได้รับการยกเว้นเช่นเดียวกับธุรกิจการเงินและประกันภัย นอกจากนี้ทองคำแท่งเมื่อนำเข้าได้รับการยกเว้นอากรขาเข้า ถ้าหากจะกำหนดให้ทองคำแท่งอยู่ในบังคับของภาษีมูลค่าเพิ่มชนิดการบริโภค (Consumption Type VAT = CTV) ก็ควรจะต้องใช้อัตราศูนย์ (Zero Rate) เพราะตามโครงสร้างแล้ว Input และ Output ของทองคำแท่ง ไม่ว่าจะป็นโดยสภาพของทองคำแท่งเองหรือ ภาษีมูลค่าเพิ่มจะต้องมีค่าเท่ากับศูนย์ จึงจะสอดคล้องกับโครงสร้างตลาดสากล และไม่เกิดผลกระทบต่อระบบภาษีมูลค่าเพิ่มชนิดการบริโภค ตัวอย่างเช่นถ้าเราผลิตเหรียญกษาปณ์โดยใช้วัสดุทองคำแท่ง เหรียญกษาปณ์นี้มีความบริสุทธิ์ 99.95% ขึ้นไปก็ยังคงสภาพตามความหมายของทองคำแท่งอยู่ ซึ่งสามารถที่จะนำมาใช้แลกเปลี่ยนกับทองคำหรือเงินตราสกุลอื่น ๆ รวมทั้งการชำระหนี้ตามกฎหมายได้ เช่นในประเทศสิงคโปร์ได้มีการจัดตั้งธนาคารทองคำเพื่อการกู้ยืมทองคำ เพื่อการกู้

ยืมทองคำในการประกอบอุตสาหกรรมต่าง ๆ นอกจากนี้ ยังรับฝากทองคำในรูปแบบเดียวกับธนาคารพาณิชย์ที่รับฝากเงินต่างกัน เพียงแต่ จำนวนที่ระบุไว้ในสมุดคู่ฝากจะระบุเป็นจำนวนมูลค่าทองคำ และสามารถโอนชำระหนี้ได้ตามกฎหมาย การเปลี่ยนมือแต่ละครั้งของเหรียญทองคำนั้นยังคงค่าเท่าเดิม (Input และ Output มีค่าคงที่) จึงไม่ส่งผลกระทบต่อสินค้ารูปพรรณที่ทำด้วยทองคำ ซึ่งได้กล่าวถึงในตลาดทองรูปพรรณ

เมื่อยอมรับการค้าทองคำแท่งเสรีตามความหมายที่กล่าวแล้ว การนำเข้าการส่งออก การเปลี่ยนมือในรูปของทองคำแท่ง ย่อมปราศจากภาวะผูกพันทางภาษีทั้งหมดส่วนระเบียบในการค้า จะกำหนดเพื่อประโยชน์ทางภาษีของรัฐนั้น ย่อมทำได้เช่นเดียวกับกิจการของธนาคาร ซึ่งผู้ประกอบการค้าทองคำแท่งจะได้รับคือ

1. ค่ารับฝากทองคำแท่ง
2. ธุรกิจการให้กู้ยืมทองคำเช่น กู้ยืมเงินกำหนดอัตราดอกเบี้ย
3. ผลต่างจากการซื้อเข้าและออก ซึ่งทองคำแท่ง (อัตราแลกเปลี่ยน)

4. การออกใบอนุญาต/การควบคุม ผู้ประกอบการ

สำหรับผลประโยชน์ที่รัฐจะได้รับนั้น คือ ธุรกิจการค้าทองคำแท่งเสมือนหนึ่งรายได้จากธุรกิจการเงินทั่ว ๆ ไป ส่วนภาษีมูลค่าเพิ่มที่จัดเก็บในสินค้าทองคำนั้น จากค่าจำกัดความของกฎหมายแล้วสินค้าที่ทำด้วยทองคำรวมถึงอัญมณีทุกชนิดและแร่ทองคำด้วย ซึ่งผู้ประกอบการสามารถกำหนดราคาสินค้าทองคำได้เอง ไม่เหมือนกับทองคำแท่ง ซึ่งองค์กรของตลาดโลกเป็นผู้กำหนดราคาแร่ทองคำจัดเป็นสินค้าชนิดหนึ่ง (จะจัดอยู่ในลักษณะของทองคำแท่งซึ่งไม่ได้) เพราะแร่ทองคำจะต้องนำมาผ่านขั้นตอนของการทำให้บริสุทธิ์ (Refine) จนสามารถที่จะกำหนดความบริสุทธิ์ ออกใบรับรองความบริสุทธิ์นั้นได้เสียก่อน จึงจะยอมรับให้เป็นทองคำแท่ง

ปัญหาการเก็บภาษีการขายทองคำในต่างประเทศ

ประเทศที่เคยจัดเก็บภาษีจากการขายทองคำ ล้วนแล้วแต่ได้ประสบกับผลเสียหายที่เกิดขึ้น ทั้งทางด้านการค้าทองคำ และรายได้ของแต่ละประเทศควรจะได้รับจากการเก็บภาษีดังกล่าว โดยนักลงทุนโดยทั่วไปนิยมซื้อทองจากประเทศที่กำหนดทองคำให้เป็นสินค้าพิเศษที่ได้รับการยกเว้นภาษี ไม่ว่าจะ เป็นภาษีมูลค่าเพิ่ม หรือภาษีสินค้าและบริการในบางกรณีจะเป็นได้ว่า มีการทบทวนอัตราภาษีดังกล่าวเสียใหม่ เพื่อชดเชยผลกระทบจากการค้าทองคำที่ซบเซาลงไปและการสูญเสียรายได้ของรัฐบาล จากการจัดเก็บภาษีดังกล่าวจะได้ยกเอาประสบการณ์ของประเทศอื่น ๆ มาเป็นตัวอย่าง

สวีตเซอร์แลนด์

สวีตเซอร์แลนด์เป็นประเทศที่เป็นศูนย์กลางทางการเงินที่เป็นที่เชื่อถือมาเป็นเวลานาน และทองคำก็ได้มีบทบาทสำคัญในภาคธุรกิจการเงินในฐานะที่เป็นหน่วยเงินตราต่างประเทศใช้แลกเปลี่ยนกับหลักทรัพย์

นับตั้งแต่เดือนมกราคม 2523 เป็นต้นมา กระทรวงการคลังของสวีตเซอร์แลนด์ได้ตกลงใจเก็บภาษีการขายทองคำ (ทองแท่ง ทองแผ่น และเหรียญทอง) ในอัตราร้อยละ 6.2 และประมาณการว่า ในปีนั้นจะมีรายได้จากการเก็บภาษีดังกล่าวในระหว่าง 50-60 ล้านฟรังก์สวิส แต่ปรากฏว่าสวีตเซอร์แลนด์ไม่สามารถบรรลุเป้าหมายดังกล่าวได้ เพราะรายได้ต่ำกว่าที่คาดการณ์ไว้มาก เช่น ในปี 2528 รายได้จากภาษีทองคำมีเพียง 35 ล้านฟรังก์สวิสเท่านั้น และยอดการขายทองคำโดยเฉพาจะลดลงจาก 35-40 ตัน ในปี 2523 เหลือ 2,236 ตัน ในปี 2528

ด้วยเหตุนี้ สวีตเซอร์แลนด์ จึงไม่สามารถดึงดูดนักลงทุนต่างชาติ และสูญเสียสถานภาพที่สามารถแข่งขันกับต่างประเทศในตลาดทองคำไป นักลงทุนจึงย้ายฐานธุรกิจของตนไปยังศูนย์กลางทางการเงินอื่น ๆ

กระทรวงการคลังของสวีตเซอร์แลนด์เห็นสมควรว่าการยับยั้งความตกต่ำดังกล่าวคือควรจะยกเลิกภาษีการขายทองคำและได้มีการออกประกาศดังกล่าว

อย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2529 ทั้งนี้เพื่อนำประเทศสวีตเซอร์แลนด์ ไปสู่การเป็นประเทศผู้นำในเวทีทางการเงินอีกครั้งหนึ่ง และเพื่อสร้างความมั่นใจในความได้เปรียบทางด้านการแข่งขัน ในตลาดทองคำในอนาคต

ซึ่งจะเห็นได้ว่าเหตุผลของความเคลื่อนไหวดังกล่าว กระทรวงการคลังพร้อมที่จะสูญเสียรายได้จากภาษีทองคำ และไปชดเชยรายได้ที่ขาดไป ด้วยการเก็บภาษีทางอ้อมในส่วนอื่น ๆ แสดงให้เห็นว่าในประเทศที่ทองคำเป็นตราสารทางการเงินที่สำคัญอย่างหนึ่งนั้น การรักษาสถานภาพของการเป็นศูนย์กลางทางการเงินเป็นสิ่งสำคัญ

สหราชอาณาจักร

ในประเทศสหราชอาณาจักร การขายทองคำแท่งในสหราชอาณาจักร นับเป็นสิ่งที่ถูกต้องตามหลักกฎหมายมาตั้งแต่ปี 2522 มีการนำเอาภาษีมูลค่าเพิ่ม มาใช้กับการค้าทองคำแท่ง แต่ไม่ได้ใช้กับเหรียญทองคำที่ใช้ชำระหนี้ได้ตามกฎหมาย การซื้อเหรียญทองจึงเป็นการลงทุนที่นิยมทำกันมาแต่ดั้งเดิม

จะสังเกตเห็นได้ว่าผลเสียของการเก็บภาษีเหรียญทองคำ หลังจากรัฐบาลสหราชอาณาจักรตกลงใจเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มจากทองคำในอัตรา 15% โดยมีผลบังคับตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2525 ยอดขายเหรียญทองคำตกลงอย่างเห็นได้ชัดดูจากตัวเลขในตารางต่อไปนี้

ประมาณนำเข้าเหรียญทองคำที่ใช้ชำระหนี้ได้ตามกฎหมายของสหราชอาณาจักร (เมตริกตัน)

2523	47.9
2524	43.3
2525	17.8 (มกราคม-มีนาคม)
2525	4.3 (เมษายน-ธันวาคม ภาษีมูลค่าเพิ่ม 15% เก็บตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน)
2526	3.7

2527 1.0

2528 1.7

ที่มา HM Custom & Excise, Southern (UK)

เยอรมัน

ในประเทศเยอรมันเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มจากทองคำแท่ง โดยยกเว้นภาษีให้กับเหรียญทองที่ใช้ชำระหนี้ได้ตามกฎหมาย ต่อมากระทรวงการคลังได้เก็บภาษีมูลค่าเพิ่มจากเหรียญทองคำในอัตราร้อยละ 13 ความเปลี่ยนแปลงนี้เองก็ได้มีผลลดต่อยอดขายเหรียญทอง ดังตัวเลขที่แสดงไว้ในตารางต่อไปนี้

ประมาณการนำเข้าเหรียญทองคำของเยอรมัน (เมตริกตัน)

2520	36.5
2521	75.5
2522	98.9
2523	26.5 (1 มกราคม ภาษีมูลค่าเพิ่มร้อยละ 13)
2524	20.3
2525	13.8
2526	13.1 (1 มิถุนายน ภาษีมูลค่าเพิ่มร้อยละ 14)
2527	12.4
2528	11.4

เบลเยียม

เบลเยียมก็เป็นอีกตัวอย่างหนึ่ง ที่สามารถชี้ให้เห็นถึงผลเสียบางอย่างของการเก็บภาษีได้เช่นกัน แต่เป็นสถานการณ์ที่แตกต่างจากที่อื่นเล็กน้อย ในตอนแรกทั้งทองคำแท่งและเหรียญทองต่างก็ได้รับการยกเว้นภาษี ต่อมาในเดือนกันยายน 2524 มีการเก็บภาษีในอัตราร้อยละ 6 ผลการความเปลี่ยนแปลงดังกล่าวเห็นได้จากการติดตามผลรายเดือนที่มีขนาดสำคัญ 3 แห่ง เป็นผู้จัดทำ

ขึ้นธุรกิจค้าเหรียญทองในเดือนกันยายน 2524 ลดลงร้อยละ 87 เมื่อเทียบกับเดือนก่อนหน้านั้น และลดลงร้อยละ 72 เมื่อเทียบกับปีก่อนในที่สุดธุรกิจก็ได้หันเหทิศทางไปยังตลาดซึ่งไม่เก็บภาษี ลักเซมเบิร์กก็เช่นเดียวกับในกรณีของเยอรมัน

เมื่อเดือนมีนาคม 2524 รัฐบาลเบลเยียมจึงได้ลดภาษีลงเหลือร้อยละ 1 ธุรกิจจึงกลับกระเตื้องขึ้นมาอีก แม้ว่าลูกค้าหลาย ๆ รายจะเปลี่ยนไปซื้อขายในตลาดของลักเซมเบิร์ก ซึ่งมีการเก็บภาษีในลักษณะที่เอื้อประโยชน์ให้มากกว่า

แคนาดา

วิธีการที่กระทรวงการคลังของแคนาดานำมาใช้ก็สมควรที่ยกมาอ้างอิงเช่นกัน กระทรวงการคลังของแคนาดาได้อธิบายเหตุผลของการตัดสินใจให้ทองคำเป็นสินค้ายกเว้นภาษี ไว้ในเอกสารที่เผยแพร่เมื่อเดือนสิงหาคม 2532 ทองคำนับว่าเป็นตราสารทางการเงิน และเอกสารดังกล่าวก็ได้อ้างอิง การยกเว้นภาษีแก่โลหะมีค่าไว้ในหัวข้อ "บริการทางการเงิน"

เหตุผลของการตกลงใจให้ทองคำเป็นสินค้ายกเว้นภาษีมีดังต่อไปนี้

"เนื่องจากการเก็บภาษีการขาย หรือการบริการทางการเงินนั้นกระทำได้ด้วยความยากลำบากนานาประการและยังไม่มีประเทศใดในโลกนี้ทำได้สำเร็จดังนั้น เอกสารงบประมาณของปี 2532 ดังกล่าวจึงระบุ ว่า บริการทางการเงินจะได้รับการยกเว้นภาษี"

ภายใต้หัวข้อ "โลหะมีค่า" กระทรวงการคลังของแคนาดาระบุความสำคัญของทองในฐานะที่เป็นเงินสกุลหนึ่งในตลาดเงิน และในฐานะที่เป็นเครื่องวัดถึงคุณค่า และความดึงดูดใจสำหรับนักลงทุน และเพื่อสนับสนุนให้แคนาดาเป็นตลาดทองคำที่เป็นที่นิยม และเพื่อสร้างความมั่นใจในความสามารถที่จะแข่งขันกับตลาดอื่น ๆ ได้ กระทรวงการคลังของแคนาดาจึงได้กำหนดแนวนโยบายไว้ดังต่อไปนี้

"โลหะมีค่าที่มีค่าต่อการลงทุน ที่ได้มาจากผู้ถูกลงแร่ภายในประเทศ จะ

ได้รับการยกเว้นภาษี ในทำนองเดียวกันนำเข้าโลหะมีค่าที่มีค่าต่อการลงทุนก็ไม่ต้องเสียภาษีนำเข้าเช่นกัน โลหะมีค่าที่เข้าชายกเว้นภาษีดังกล่าวจะต้องอยู่ในรูปแท่ง เหรียญ หรือแผ่น โดยมีระดับความบริสุทธิ์อย่างน้อย

99.95% ในกรณีของทองคำและทองคำขาวและ

99.99% ในกรณีของเงิน

เช่นเดียวกับกรณีของตราสารทางการเงินอื่น ๆ อุปกรณ์ของโลหะมีค่าการลงทุน จะได้รับการยกเว้นภาษี⁷

⁷Honorable Michael H. Wilson, Minister of Finance, Goods and Services Tax Technical Paper, August 1989.

สรุปและเสนอแนะ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นการรวบรวมข้อมูล หลักกฎหมาย ปัญหากฎหมาย เกี่ยวกับการ พัฒนาอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับที่มี "ทองคำ" เป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญของอุตสาหกรรมนี้ โดยแยกพิจารณาออกเป็น 3 ตลาด คือ

- ตลาดที่ 1 ตลาดการเงินและการลงทุน
- ตลาดที่ 2 ตลาดทองรูปพรรณ
- ตลาดที่ 3 ตลาดทองคำในอุตสาหกรรมทั่วไป

การแยกพิจารณาของตลาดทั้ง 3 นั้น ได้เริ่มต้นด้วยการพัฒนา อุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับในสมัยแรกเริ่มนับตั้งแต่สมัยสุโขทัยจนถึงสมัย ปัจจุบัน ซึ่งรัฐได้ออกกฎเกณฑ์ต่าง ๆ เพื่อเป็นการส่งเสริมอุตสาหกรรมนี้ โดยนำเสนอถึงความสัมพันธ์ของกฎหมายและพระราชบัญญัติที่มีความเกี่ยวข้อง และ เชื่อมโยงกับตลาดทองคำดังกล่าว อย่างไรก็ตามประเด็นที่สำคัญของวิทยานิพนธ์นี้ คือการนำเสนอปัญหาข้อกฎหมายและพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีผลกระทบต่อตลาดทองคำทั้ง 3 ตลาดของไทย โดยได้สรุปประเด็นปัญหาข้อกฎหมายใน ปัจจุบันได้ 3 ประเด็นหลักดังนี้ คือ ปัญหาประเด็นความไม่ชัดเจนของคำว่า "ทองคำ" ที่ระบุในมาตรา 3 ของพระราชบัญญัติควบคุมแลกเปลี่ยนเงิน พ.ศ. 2485 เป็นเหตุให้เกิดการลักลอบนำทองคำแท่งนอกระบบ ซึ่งมีปริมาณความบริสุทธิ์ไม่ได้ตามมาตรฐานตลาดการค้าทองคำแท่งสากล (99.95%-99.99%) และทำให้ผู้บริโภคทองรูปพรรณ ซึ่งจ่ายเงินซื้อสินค้าในราคาเดียวกัน แต่อาจได้ทองรูปพรรณที่มีคุณภาพต่างกัน ทำให้ผู้บริโภคเสียเปรียบ นอกจากนี้รัฐไม่สามารถเก็บภาษีได้อย่างเต็มที่เนื่องจากทองรูปพรรณที่พ่อค้ารับซื้อคืนมิได้เป็นการรับซื้อคืน

จากผู้บริโภคทั้งหมด แต่มีบางส่วนที่ซื้อมาจากทองคำแท่งนอกระบบจึงเป็นการยากที่รัฐจะเข้าไปควบคุม การซื้อ การขาย แลกเปลี่ยน ปริมาณทองในแต่ละวันได้

ปัญหาประการที่ 2 คือการไม่กำหนดน้ำหนักของทองคำเป็นหน่วยสากล ทำให้เกิดความไม่สะดวกในระบบซื้อ ขาย แลกเปลี่ยนกับต่างประเทศและปัญหาประการสุดท้าย คือ เรื่องของภาษีมูลค่าเพิ่มซึ่งเก็บจากการนำเข้าทองคำแท่ง เป็นเหตุให้ต้นทุนตลาดทองคำแท่งของไทยสูงหรือแพงกว่าตลาดทองคำแท่งของโลก

ผู้เขียนได้สรุปแนวทางในการแก้ไขปัญหา สำหรับประเด็นหลักทั้ง 3 ข้างต้น โดยเสนอให้จัดตั้งตลาดทองคำแท่งแยกออกจากตลาดเครื่องประดับและตลาดอุตสาหกรรมทั่วไป รวมทั้งการจัดระบบและรูปแบบของกฎหมายให้สอดคล้องกับการค้าทองคำในตลาดทองคำแท่งสากล โดยรัฐควรตราพระราชบัญญัติจัดตั้งตลาดทองคำแท่ง Bullion Gold เพื่อให้เป็นศูนย์กลาง ซื้อ ขาย แลกเปลี่ยนทองคำในทุกตลาด ทั้งยังเป็นผลให้รัฐสามารถควบคุมการซื้อขาย แลกเปลี่ยนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และแก้ไขระบบการแลกเปลี่ยนเงิน โดยวางเกณฑ์มาตรฐานทองคำแท่งบริสุทธิ์ ตามมาตรฐานสากลเทียบเท่าสกุลเงินตราสกุลหนึ่ง นอกจากนี้รัฐควรยกเลิกกฎหมายเกี่ยวกับการขออนุญาตนำเข้าทองคำแท่ง โดยให้นำกฎหมายว่าด้วยเงินตรา และการควบคุมของธนาคารแห่งประเทศไทยมาใช้ในการกำหนดราคาตลาดให้กำหนดอัตราค่า Premium เช่นเดียวกับการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ดังเช่นในประเทศอังกฤษได้มีการออกกฎหมายควบคุมการแลกเปลี่ยน ค.ศ. 1974 (The Exchange Control Act. of 1974) เพื่อให้ทำธุรกิจค้าทองคำอย่างเสรี ซึ่งเป็นผลทำให้การนำทองคำเข้าและส่งออกของประเทศไทยทำได้โดยเสรีปราศจากการแทรกแซงของรัฐบาล ซึ่งประเทศสิงคโปร์และฮ่องกงก็ได้มีการนำเข้า และส่งออกทองคำแท่งอย่างเสรีได้ในทุกรูปแบบตั้งแต่ทองคำแท่งเหรียญกษาปณ์ และเครื่องรูปพรรณซึ่งถือเป็นตลาดทองคำที่สำคัญในทวีปเอเชียตลาดหนึ่ง พร้อมกันนี้ได้นำเสนอให้มีกฎหมายในการกำหนดหน่วยของทองคำให้เป็นรูปแบบของตลาดสากลรวมทั้งเสนอแนะการให้ความหมายของทองคำตามกฎหมาย โดยกำหนดมาตรฐานความบริสุทธิ์ของทองคำแท่งเหรียญกษาปณ์ ทองคำและทองคำในรูปอื่นให้ชัดเจนตามรูปแบบที่นำเสนอไว้เกี่ยวกับการค้าทองคำในตลาดสากล หากปัญหาต่าง ๆ ได้รับการพิจารณา และ

แก้ไขตามที่เสนอแนะ ก็จะส่งผลดีต่อการวางโครงสร้างพื้นฐานของทองคำแท่ง
ในอนาคตให้เป็นเสมือนเงินตราสกุลหนึ่งในระบบเงินของไทย ซึ่งจะยังประโยชน์
สูงสุดในทางเศรษฐกิจของประเทศต่อไปในอนาคต

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

หนังสือ

จุไร ความเสน. ความสัมพันธ์ระหว่างทองคำกับเงินตราและราคาสินค้า.

วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์, พ.ศ. 2506.

ประทุม ชุ่มเพ็งพันธ์. เครื่องทองกรุงศรีอยุธยา. กรุงเทพมหานคร : บริษัท
รุ่งศิลป์การพิมพ์ จำกัด, 2531.

กนกวรรณ นิลเพชร. ผู้ส่งออก ปีที่ 4 ฉบับที่ 74, เดือนกันยายน 2533.

สุพิศรา วุฒิชชาติวานิช, พงษ์ศักดิ์ วิจิต และบุญศิริ สุวรรณเวช. เอกสาร
เศรษฐศาสตร์ศึกษา เล่มที่ 25. กองเศรษฐศาสตร์ศึกษา กรมทรัพย์สิน
ทางปัญญา, 2523.

กรมศิลปากร. เงินตรา เหรียญกษาปณ์ในประเทศไทย. พิมพ์ที่โรงพิมพ์การ
ศาสนา, 13 เม.ย. 2516.

นายเฉลิม ยานุกาเกิด. เรื่องชนบัตร์ไทย. ธนาคารแห่งประเทศไทย. พิมพ์
เป็นอนุสารณ์ในโอกาสครบรอบ 30 ปี, 10 ธ.ค. 2515.

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. เอกสารการสอนชุดวิชา ธุรกิจการเงิน
ระหว่างประเทศ. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. สาขาวิชาการ
จัดการ. พิมพ์ที่ โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช พิมพ์ครั้งที่
1, พ.ศ. 2535.

ระเด่น ทักขณา. การเงินการธนาคาร. พิมพ์ครั้งที่ 2 พิมพ์ที่ประเสริฐการพิมพ์,
1 ต.ค. 2519.

วเรศ อุปปาดิก. เศรษฐศาสตร์การเงินการธนาคาร. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2535

พงษ์ศักดิ์ วิจิต. ทองคำ (กรุงเทพมหานคร) : กรมทรัพย์สินทางปัญญา, 2529)

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. เศรษฐศาสตร์ระหว่างประเทศ. กรุงเทพฯ

มหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2530.

ธนาคารกรุงเทพพาณิชย์การ จำกัด, ประวัติเงินตราและการแลกเปลี่ยน
เงินตราไทย

ทรงศรี สนธิทรัพย์. อัญมณีและเครื่องประดับไทย. กรุงเทพมหานคร :

สมาคมผู้ทำอัญมณีไทยและเครื่องประดับ, 2531.

พิชาติ เกษเรือง, สุทิน สินสวัสดิ์, สมศักดิ์ ตันทรรัตน์เจริญ, พรพรรณ

วิชาญคุปต์. ภาษีมูลค่าเพิ่มเกี่ยวกับการนำเข้า-ส่งออก.

กรุงเทพมหานคร : พิมพ์ที่ บริษัท ศรีเอทีพี พับลิชชิ่ง จำกัด,

ครั้งที่ 3, พฤศจิกายน 2534.

กรมส่งเสริมการส่งออกกระทรวงพาณิชย์. โครงการศึกษาโครงสร้างอุตสาหกรรม

อัญมณีและเครื่องประดับ. พิมพ์ที่ บริษัทจัดการอุตสาหกรรม จำกัด,

สิงหาคม 2534.

วารสาร

อัญมณีสาร. ปีที่ 6 ฉบับที่ 12 ฉบับประจำเดือน ธันวาคม 2535.

พบโลก. รายเดือน ปีที่ 2 ประจำเดือน สิงหาคม 2532.

เอกสารอื่น ๆ

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์, 2534. (มาตรา 99)

พระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พ.ศ. 2485.

พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน ฉบับที่ 2, วันที่ 20 พฤศจิกายน 2534.

พระราชบัญญัติ : ชดเชยค่าภาษีอากรสินค้าส่งออกที่ผลิตในราชอาณาจักร พ.ศ.

2524.

พระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2469.

พระราชบัญญัติศุลกากร ฉบับที่ 9, พ.ศ. 2482.

พระราชบัญญัติเงินตรา พ.ศ. 2501 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติม

พระราชบัญญัติเงินตรา พ.ศ. 2501, พ.ศ. 2521. (มาตรา 30)

พระราชบัญญัติภาษีมูลค่าเพิ่ม พ.ศ. 2535.

พระราชบัญญัติควบคุมการนำเข้าเข้ามาในราชอาณาจักร ซึ่งสินค้าบางอย่าง (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2495.

พระราชบัญญัติการส่งออกภายนอก และการนำเข้าเข้ามาในราชอาณาจักร ซึ่งสินค้าบางอย่าง พ.ศ. 2522.

พระราชกฤษฎีกาควบคุมการส่งออกภายนอกราชอาณาจักร ซึ่งสินค้าบางอย่าง (ฉบับที่ 8) พ.ศ. 2485.

พระราชกฤษฎีกาควบคุมการนำเข้าเข้ามาในราชอาณาจักร ซึ่งสินค้าบางอย่าง (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2494.

กฎกระทรวง ฉบับที่ 13 พ.ศ. 2497 ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พ.ศ. 2485. ราชกิจจานุเบกษา 71, 14 ธันวาคม 2497.

กฎกระทรวง เรื่อง "ยกเว้นอัตราภาษีนำเข้าทองคำ" มีผลนับแต่ วันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2535.

ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่องอนุญาตให้นำส่งเพชรพลอย เครื่องรูปพรรณทองคำ และเครื่องรูปพรรณทองคำขาว ออกไปนอกราชอาณาจักร ประกาศ ณ วันที่ 17 ธันวาคม 2514.

ประกาศกระทรวงการคลัง กำหนดให้ผู้นำเข้าทองคำเข้ามาในราชอาณาจักร ต้องขายทองคำให้กับธนาคารแห่งประเทศไทย. ประชุมกฎหมายประจำศก เล่มที่ 60 (พ.ศ. 2490)

ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่องอนุญาตให้นำทองคำเข้ามาในราชอาณาจักรและส่งออกนอกราชอาณาจักรซึ่งทองคำและทองคำขาว ประกาศ ณ วันที่ 7 พฤษภาคม 2534.

ประกาศกระทรวงการคลัง ออกตามความในมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พ.ศ. 2485, ประกาศ ณ วันที่ 25 พฤษภาคม 2502.

ประกาศกระทรวงการคลัง ออกตามความในกฎกระทรวง ฉบับที่ 13 พ.ศ. 2497 "ราชกิจจานุเบกษา 279 (1 กุมภาพันธ์ 2485)

ประกาศกระทรวงการคลัง ประกาศ ณ วันที่ 2 กันยายน 2520.

ประกาศกระทรวงการคลัง ประกาศ ณ วันที่ 17 ธันวาคม 2514.

ประกาศกระทรวงการคลัง ประกาศ ณ วันที่ 9 ธันวาคม 2523.

ประกาศกระทรวงการคลัง ประกาศ ณ วันที่ 13 ตุลาคม 2524.

ประกาศกระทรวงการคลัง ประกาศ ณ วันที่ 8 ธันวาคม 2532.

ประกาศสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง เรื่องหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขในการ
ขอลดทะเบียนเป็นผู้นำเข้าหรือส่งออกซึ่งทองคำ ประกาศ ณ วันที่
31 พฤษภาคม 2534.

ประกาศคณะกรรมการชดเชยค่าภาษีอากรสินค้าส่งออก ที่ผลิตในราชอาณาจักรที่
อ.5/2534 เรื่องกำหนดอัตราชดเชย

ระเบียบกระทรวงการคลัง ประกาศใช้ ณ วันที่ 28 เมษายน 2531

กรมศุลกากร ที่ 10/2534 เรื่องแก้ไขเพิ่มเติมประมวลระเบียบปฏิบัติศุลกากร.
พ.ศ. 2530.

ประมวลระเบียบปฏิบัติศุลกากร พ.ศ. 2530 ที่เกี่ยวกับคลังสินค้าทัณฑ์บน ประเภท
ร้านค้าปลอดอากร
กรมศุลกากร. สถิติการนำเข้าและส่งออกของอัญมณีต่าง ๆ ปี 2533. มิถุนายน
2536.

คำสั่งทั่วไปกรมศุลกากร ที่ 10/2534 เรื่องแก้ไขเพิ่มเติม ประมวลระเบียบปฏิบัติ
ศุลกากร พ.ศ. 2530, หมวดที่ 14, บทที่ 10, ข้อที่ 10-32 ว่าด้วย
คลังสินค้าทัณฑ์บน ประเภทโรงผลิตสินค้า ณ วันที่ 28 มีนาคม 2534.

เงื่อนไขในการขอ และได้รับยกเว้นไม่ต้องขายทองคำที่นำเข้า แก่ธนาคาร
แห่งประเทศไทย

ENGLISH

Book

Paul Sarnoff. Gold ed., (London : Balding & Mansell
Ltd., 1987).

John Hoskin. A Buyer's Guide to Thai Gems and Jewelry.

E.M. Wise. Gold : Recovery Properties and Applicants, 1964.

Paul Sarnoff. Spot Trading Center in Gold.

Honorable Michael H. Wilson, Minister of Finance. Goods and Services Tax Technical Paper. August, 1989.

พระราชบัญญัติ
 ควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน
 พุทธศักราช 2485

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
 คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
 ลงวันที่ 4 สิงหาคม พุทธศักราช 2480
 และวันที่ 16 ธันวาคม พุทธศักราช 2484)

อาทิตย์ ทิวอาภา
 พล.อ. พิษเยนทรโยธิน
 ปรีดี พนมยงค์

ตราไว้ ณ วันที่ 27 มกราคม พุทธศักราช 2485
 เป็นปีที่ 9 ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรมีกฎหมายควบคุมการ
 แลกเปลี่ยนเงิน

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำ
 และยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า "พระราชบัญญัติควบคุมการ
 แลกเปลี่ยนเงิน พุทธศักราช 2485"

มาตรา 2 ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา 3 ในพระราชบัญญัตินี้

"เงินตรา" หมายความว่า เงินที่ชำระหนี้ได้ตามกฎหมายในประเทศไทย

"เงินตราต่างประเทศ" หมายความว่า เงินที่ชำระหนี้ได้ตามกฎหมายในประเทศอื่นใดนอกจากประเทศไทย และหมายความรวมถึงค่าแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

"ค่าแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ" หมายความว่า เงินฝากคงเหลือในธนาคาร ตัวแลกเงิน เช็ค ตั๋วสัญญาใช้เงิน โทรเลขสิ่งโอนเงิน หนังสือสิ่งโอน เงินหรือธนาคัติ บรรดาที่จะพึงจ่ายเป็นเงินตราต่างประเทศ

"ทองคำ" หมายความว่า เหรียญกษาปณ์ทองคำ ทองคำแท่งหรือก้อน

"หลักทรัพย์" หมายความว่า หิน พันธบัตร หุ้นกู้ และใบรับเงินฝาก

"เจ้าพนักงาน" หมายความว่า บุคคลซึ่งได้รับแต่งตั้งเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

"รัฐมนตรี" หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 4 ให้รัฐมนตรีมีอำนาจออกกฎกระทรวงควบคุมกำกับ หรือห้ามการปฏิบัติกิจการทั้งปวงเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนเงิน หรือการอื่นซึ่งมีเงินตราต่างประเทศเข้ามาเกี่ยวข้องกับไม่ว่าในรูปใด และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงในข้อต่อไปนี้ด้วย

- (1) การซื้อ การขาย การให้กู้ยืม เงินตราต่างประเทศ หรือทองคำ
- (2) การส่งเงินตรา ธนาคารบัตร ธนาคารดี หลักทรัพย์ เงินตราต่างประเทศ หรือทองคำออกไปนอกประเทศ
- (3) การโอนหลักทรัพย์จากประเทศไทยไปที่อื่น
- (4) การออกตั๋วแลกเงินหรือตั๋วสัญญาใช้เงิน การทำให้ตั๋วแลกเงินหรือตั๋วสัญญาใช้เงินเปลี่ยนมือ การโอนหลักทรัพย์ หรือการรับสภาพหนี้ อันเป็นการก่อให้เกิดหรือโอนไปซึ่งสิทธิที่จะได้ชำระเงินในประเทศไทยเป็นการตอบแทน
 - (ก) การรับชำระเงิน หรือการได้มา ซึ่งทรัพย์สินที่อยู่นอกประเทศไทย
 - (ข) การได้สิทธิที่จะได้รับชำระเงิน หรือการได้สิทธิที่จะได้รับมาซึ่งทรัพย์สินที่อยู่นอกประเทศไทยรวมตลอดถึงการชำระเงินเป็นการตอบแทนดังกล่าวนี้ด้วย
- (5) การกำหนดอัตราแลกเปลี่ยนเงิน โดยเฉพาะการนี้ถ้ารัฐมนตรีเห็นสมควรก็ให้กระทำโดยประกาศได้
- (6) การอนุญาตให้ธนาคารหรือบุคคลอื่นใดทำการแลกเปลี่ยนเงิน
- (7) สิ่งให้ขายของขาออกเป็นเงินต่างประเทศหรือชำระเงินค่าของขาเข้าเป็นเงินตราต่างประเทศ ทั้งนี้จะระบุชื่อเงินตราต่างประเทศนั้นด้วยก็ได้
- (8) สิ่งให้ขายเงินตราต่างประเทศที่ได้มาจากของขาออก หรือซื้อเงินตราต่างประเทศเพื่อชำระค่าของขาเข้าให้แก่หรือจากบุคคลที่รัฐมนตรีกำหนดและกำหนดระยะเวลา วิธีการ และเงื่อนไขแห่งการขายและซื้อดังกล่าวนี้
- (9) กัก จำกัด หรือห้ามการส่งออกซึ่งของ เมื่อมิได้ซื้อเงินตราต่างประเทศที่ได้มาจากของนั้น หรือการนำเข้าซึ่งของ เมื่อมิได้ซื้อเงินตราต่างประเทศเพื่อชำระค่าของนั้นตามระยะเวลา วิธีการ หรือเงื่อนไขที่ได้กำหนดไว้
- (10) กำหนดวิธีการและเงื่อนไขในการรับ หรือการใช้จ่ายเงินที่ส่งมาจากเมืองต่างประเทศ
- (11) กำหนดให้ผู้ส่งของออก หรือผู้นำของเข้าแจ้งราชการเกี่ยวกับเงินที่ได้รับหรือได้ชำระเป็นค่าของที่ส่งออกหรือที่นำเข้า พร้อมทั้งแจ้งราชการแห่งของนั้น

มาตรา 4 ทวิ ในการซื้อหรือขายเงินตราต่างประเทศหรือเล็ดเตอร์ ออฟเครดิต และการโอนเงินระหว่างประเทศ ธนาคารหรือบุคคลอื่นใดที่ได้รับอนุญาตให้ทำการแลกเปลี่ยน ต้องทำการนั้นให้ถูกต้องตามประกาศหรือ คำสั่งของ รัฐมนตรี

มาตรา 5 ให้รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งให้ผู้มีทองคำ เครดิตหรือเงินตรา ต่างประเทศ สิทธิที่จะได้รับเครดิตหรือเงินตราต่างประเทศ หรือหลักทรัพย์ต่าง ประเทศ ให้ขายให้แก่เจ้าพนักงานหรือบุคคลอื่นใดที่รัฐมนตรีกำหนด และให้รับ เงินตราตามอัตราแลกเปลี่ยนที่รัฐมนตรีกำหนด

ให้ผู้ที่ได้รับคำสั่งของรัฐมนตรีซึ่งได้สั่งตามความในวรรคก่อนปฏิบัติตาม คำสั่งภายในเวลาที่กำหนด

มาตรา 6 การซื้อขายทรัพย์สินอย่างหนึ่งอย่างใด ตามมาตรา 5 ไม่ต้องเสียอากรแสตมป์

มาตรา 7 ให้รัฐมนตรีมีอำนาจแต่งตั้ง เจ้าพนักงานและกำหนดอำนาจ เจ้าหน้าที่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกี่ยวกับการเรียกให้แสดงสมุด บัญชี และเอกสาร อันควรแก่เรื่อง

มาตรา 7 ทวิ เมื่อรัฐมนตรีได้มอบหมายให้ ธนาคารแห่งประเทศไทย เป็นผู้ดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้แทนแล้ว ให้ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย แต่งตั้งพนักงานของธนาคารเป็น เจ้าพนักงานตามความในพระราชบัญญัตินี้ได้

มาตรา 8 ผู้ใดฝ่าฝืนหรือละเลยไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวง ประกาศ หรือคำสั่งที่ออกตามความในพระราชบัญญัตินี้ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกิน สองหมื่นบาท หรือจำคุกไม่เกินสามปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา 8 ทวิ เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและปราบปรามการลักลอบส่งหรือนำเงินออกไปนอกหรือเข้ามาในประเทศไทย ให้ถือว่าเงินตรา เงินตราต่างประเทศ ธนาकारบัตรต่างประเทศ หรือหลักทรัพย์ไม่ว่าของไทยหรือต่างประเทศ เป็นของตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร

การส่งหรือนำ หรือพยายามส่งหรือนำ หรือช่วยเหลือหรือเกี่ยวข้องด้วยประการใด ๆ ในการส่งหรือนำเงินตรา เงินตราต่างประเทศ ธนาकारบัตรต่างประเทศ หรือหลักทรัพย์ไม่ว่าของไทยหรือต่างประเทศออกไปนอกหรือเข้ามาในประเทศไทย โดยฝ่าฝืนหรือละเลยไม่ปฏิบัติตามกระทรวง ประกาศหรือคำสั่งที่ออกตามความในพระราชบัญญัตินี้ ไม่ว่าจะกระทำด้วยวิธีใด ๆ ให้ถือว่าเป็นการส่งหรือนำของต้องจำกัดออกหมายว่าด้วยศุลกากรด้วย และให้นำบทกฎหมายว่าด้วยศุลกากร และอำนาจพนักงาน-ศุลกากรตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ที่ว่าด้วยการตรวจของและป้องกันลักลอบหนีศุลกากร การตรวจค้น การยึดและริบของหรือการจับกุมผู้กระทำความผิด การแสดงเท็จและการฟ้องร้อง มาใช้บังคับแก่การกระทำดังกล่าว รวมทั้งบุคคลและสิ่งของที่เกี่ยวข้อง

มาตรา 9 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ป. พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี

พระราชกฤษฎีกา
ควบคุมการส่งออกขนนกราชอาณาจักรซึ่งสินค้าบางอสง
(ฉบับที่ 8) พุทธศักราช 2485

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร)

ลงวันที่ 4 สิงหาคม พุทธศักราช 2480

และวันที่ 16 ธันวาคม พุทธศักราช 2484

อาทิตย์ ทิพอาภา

พล.อ.พิชเชนทรโยธิน

ปรีดี พนมยงค์

ตราไว้ ณ วันที่ 9 มกราคม พุทธศักราช 2485

เป็นปีที่ 9 ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่เห็นสมควรคุมการส่งทองคำ ทองคำขาว และเพชรพลอยออกไป
นอกราชอาณาจักร

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้า
อยู่หัวอานันทมหิดลตามความในมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการส่งออกไป
นอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้าบางอย่าง พุทธศักราช 2482
จึงให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชกฤษฎีกานี้ให้เรียกว่า "พระราชกฤษฎีกาควบคุม
การส่งออกไปนอกราชอาณาจักรซึ่งสินค้าบางอย่าง (ฉบับที่ 8) พุทธศักราช
2485"

มาตรา 2 ให้ใช้พระราชกฤษฎีกานี้ ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุ
เบกษา เป็นต้นไป

มาตรา 3 ให้ยกเลิกพระราชกฤษฎีกา ควบคุมการส่งออกไปนอก
ราชอาณาจักร ซึ่งสินค้าบางอย่าง (ฉบับที่ 3) พุทธศักราช 2483

มาตรา 4 ในพระราชกฤษฎีกานี้

(1) "ทองคำ" และ "ทองคำขาว" หมายความว่ารวมถึง

ก. แร่ทองคำ และแร่ทองคำขาว

ข. เนื้อทอง และเนื้อทองคำขาว ไม่ว่าจะเป็นแท่ง ก้อน
แผ่นหรือรูปอื่น หรือผสมกับสิ่งอื่นใด

ค. เครื่องรูปพรรณทองคำ และเครื่องรูปพรรณทองคำขาว

(2) "เพชรพลอย" หมายความว่ารวมถึง ทับทิม มรกต บุษราคัม
โกเมน โอฟอลล์ นิล เพทาย ไพฑูรย์ หยก ไข่มุก และอัญมณีอื่นๆ ไม่ว่าจะในรูปใดๆ

มาตรา 5 ห้ามมิให้ส่งทองคำ ทองคำขาว และเพชรพลอยออกไปนอกราชอาณาจักร เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

มาตรา 6 บทบัญญัติแห่งมาตรา 5 ไม่ให้ใช้บังคับแก่ผู้เดินทางโดยสุจริต ซึ่งเข้ามาในราชอาณาจักรชั่วคราวระยะเวลาที่กำหนดในตัวเดินทางไป กลับ หรือตัวเดินทางผ่านราชอาณาจักรแล้วแต่กรณี ในการที่จะนำทองคำ ทองคำขาว และเพชรพลอยที่ทำเป็นรูปพรรณแล้วและนำติดตัว เข้ามานั้น ออกไปนอกราชอาณาจักร

แต่ผู้เดินทางดังที่กล่าวนี้ จะต้องแสดงหลักฐานการนำเข้า มาต่อเจ้าหน้าที่ กรมศุลกากรตามระเบียบของกรมศุลกากร

มาตรา 7 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการเศรษฐกิจ รักษาการให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ป. พิบูลสงคราม
นายกรัฐมนตรี

(59 ร.จ. 198 ตอนที่ 3 ลงวันที่ 13 มกราคม 2485)

พระราชกฤษฎีกา

ควบคุมการนำเข้าในราชอาณาจักร ซึ่งสินค้าบางอย่าง

(ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2494

ในพระปรมาภิไธย

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

ธานีวัตติ กรมหมื่นพิทยลาภพฤฒิยากร

ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

ให้ไว้ ณ วันที่ 27 กรกฎาคม พ.ศ. 2494

เป็นปีที่ 6 ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่เป็นการสมควรควบคุมการนำเข้าทองคำเข้ามาในราชอาณาจักร

พระมหากษัตริย์ออสเตรียอำนาจตามความในมาตรา 157 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร ซึ่งสินค้าบางอย่าง พุทธศักราช 2485 จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชกฤษฎีกานี้เรียกว่า "พระราชกฤษฎีกาควบคุมการนำเข้าในราชอาณาจักร ซึ่งสินค้าบางอย่าง (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2495"

มาตรา 2 พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับ ตั้งแต่วันถัดจากประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 2 พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับ ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 3 ในพระราชกฤษฎีกานี้

"ทองคำ" หมายความว่า

- ก. แร่ทองคำ
- ข. เนื้อทองคำ ไม่ว่าจะ เป็นแท่ง ก้อน แผ่น หรือรูปอื่น หรือผสมกับสิ่งอื่นใด

แต่ไม่หมายความรวมถึงเครื่องรูปพรรณทองคำ ซึ่งตามปกติและโดยสภาพใช้ในการประดับร่างกาย

มาตรา 4 ห้ามมิให้นำทองคำเข้ามาในราชอาณาจักร เว้นแต่ จะได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

มาตรา 5 บทบัญญัติมาตรา 4 มิให้ใช้บังคับแก่ผู้เดินทางโดยสุจริต ซึ่งเข้ามาในราชอาณาจักรในการที่นำทองคำติดตัวเข้ามา เพื่อจะนำติดตัวออกไปนอกราชอาณาจักร ชั่วระยะเวลาที่กำหนดในตัวเดินทางไป กลับ และตัวเดินทางผ่านราชอาณาจักร แล้วกรณี

แต่ผู้เดินทางดังกล่าว ต้องปฏิบัติตามกฎเกี่ยวกับการนำเข้ามาเพื่อจะนำ
ออกไปนอกราชอาณาจักรตามระเบียบของกรมศุลกากร

มาตรา 6 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง และรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงพาณิชย์รักษาการตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ป. พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี

(68 ร.จ. 1 ตอนที่ 49 (ฉบับพิเศษ) ลงวันที่ 27 กรกฎาคม 2495)

ประกาศกระทรวงการคลัง

เรื่อง อนุญาตให้นำทองคำเข้ามาในราชอาณาจักร

และส่งออกนอกราชอาณาจักรซึ่งทองคำและทองคำขาว

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 4 แห่งพระราชกฤษฎีกาควบคุมการนำเข้าทองคำในราชอาณาจักรซึ่งสินค้าบางอย่าง (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2494 และ มาตรา 5 แห่งพระราชกฤษฎีกาควบคุมการส่งออกนอกราชอาณาจักร ซึ่งสินค้าบางอย่าง (ฉบับที่ 8) พ.ศ. 2485 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังออกประกาศเป็นคำสั่งทั่วไปไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1. มอบหมายให้สำนักงานเศรษฐกิจการคลังเป็นผู้พิจารณาอนุมัติให้ผู้ใดเป็นผู้จำหน่ายทองคำ ณ คลังทองคำของทางการ

อนุญาตให้ผู้ที่ได้รับอนุมัติจากสำนักงานเศรษฐกิจการคลังตามวรรคหนึ่งทำการนำเข้าและส่งออกซึ่งทองคำได้

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง โดยอนุมัติรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง มีอำนาจประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขออนุมัติเป็นผู้จำหน่ายทองคำ ณ คลังทองคำของทางการตามวรรคหนึ่ง

ข้อ 2. มอบหมายให้กรมศุลกากรเป็นผู้พิจารณาตรวจปล่อยทองคำซึ่งผู้ที่ได้รับอนุมัติให้จัดตั้งคลังสินค้า หรือผู้ที่อยู่ในเขตอุตสาหกรรมส่งออก เป็นผู้นำเข้าและส่งออก

ให้กรมศุลกากรรายงานการนำเข้า และส่งออกทองคำตามวรรคหนึ่งให้สำนักงานเศรษฐกิจการคลังทราบเป็นประจำทุกเดือน

การรายงานตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามแบบที่สำนักงาน
เศรษฐกิจการคลังกำหนด

ข้อ 3. ภายใต้บังคับตามข้อ 1 และข้อ 2 ผู้ใดประสงค์จะนำเข้า หรือส่งออกซึ่งทองคำ จะต้องขอจดทะเบียนเป็นผู้นำเข้าหรือส่งออก ซึ่งทองคำกับ สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ตามหลักเกณฑ์วิธีการที่สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กำหนด โดยอนุมัติรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังก่อนและเมื่อได้รับจดทะเบียน แล้ว จึงให้นำเข้าหรือส่งออกทองคำได้

การนำเข้าหรือส่งออกซึ่งทองคำตามวรรคหนึ่ง ผู้นำเข้าหรือ ผู้ส่งออกต้องนำ หนังสือสำคัญการจดทะเบียนเป็นผู้นำเข้าหรือส่งออกซึ่งทองคำไป แสดงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ศุลกากร ในขณะที่นำเข้าหรือส่งออกซึ่งทองคำทุกครั้ง

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 7 พฤษภาคม พ.ศ. 2534

(นายสุธี สิงห์เสนห์) :

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

ประกาศสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการจดทะเบียน

เป็นผู้นำเข้าหรือส่งออกซึ่งทองคำ

อาศัยอำนาจตามความในข้อ 3 แห่งประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง อนุญาตให้นำทองคำเข้ามาในราชอาณาจักรและส่งออกนอกราชอาณาจักร ซึ่งทองคำและทองคำขาว ลงวันที่ 7 พฤษภาคม พ.ศ. 2534 สำนักงานเศรษฐกิจการคลังออกประกาศโดยอนุมัติรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการจดทะเบียนเป็นผู้นำเข้าหรือส่งออก ซึ่งทองคำไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1. ในประกาศนี้ คำว่า "ทองคำ" หมายความว่า เนื้อทองคำไม่ว่าจะเป็นแท่ง ก้อน แผ่น หรือรูปอื่น หรือผสมกับสิ่งอื่นใด แต่ไม่หมายความรวมถึงเครื่องรูปพรรณทองคำ ซึ่งตามปกติและโดยสภาพใช้ในการประดับร่างกาย

:

ข้อ 2. ผู้จดทะเบียนเป็นผู้นำเข้า หรือส่งออกซึ่งทองคำ ต้องดำเนินการดังต่อไปนี้

ก. กรณีนิติบุคคล

- (1) ให้ยื่นคำขอตามแบบ สศค.ท.9 และ
- (2) นำเอกสารและสำเนาเอกสารดังต่อไปนี้
 - (2.1) ใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนจัดตั้งนิติบุคคล
 - (2.2) หนังสือรับรองเกี่ยวกับอำนาจการจัด

การขออนุญาตบุคคล

- (3) ใบทะเบียนการค้า
- (4) บัตรประจำตัวประชาชนของกรรมการผู้มีอำนาจลงนาม
- (5) หนังสือมอบอำนาจให้จัดการแทน พร้อมด้วยบัตรประจำตัวประชาชนของผู้รับมอบอำนาจ (กรณีที่มีการมอบอำนาจ)

ข. กรณีบุคคลธรรมดา

- (1) ให้ยื่นคำขอตามแบบ สศต.ท.10 และ
- (2) นำเอกสารและสำเนาเอกสารดังต่อไปนี้
 - (2.1) บัตรประจำตัวประชาชน
 - (2.2) ทะเบียนบ้านที่พำนักอาศัย และที่ตั้งสำนักงาน
 - (2.3) ใบมอบอำนาจให้จัดการแทนพร้อมด้วยบัตรประจำตัวประชาชนของผู้รับมอบอำนาจ (กรณีที่มีการมอบอำนาจ)

เอกสารตามข้อ ก. หรือข้อ ข. ให้ยื่นต่อเจ้าหน้าที่งานนโยบายของท่าอากาศยานการเงินและสถาบันการเงิน สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

ข้อ 3. เมื่อผู้ขอได้รับอนุมัติให้จดทะเบียนเป็นผู้นำเข้าหรือส่งออกซึ่งทองคำแล้วสำนักงานเศรษฐกิจการคลังจะออกหนังสือสำคัญ แสดงการจดทะเบียนให้แก่ผู้ได้รับอนุมัติ

ในการนำเข้าหรือส่งออกซึ่งทองคำทุกครั้งผู้ได้รับอนุมัติ จะต้องแสดงหนังสือสำคัญตามวรรคหนึ่งต่อพนักงานศุลกากร เพื่อให้สลักหลังแสดงปริมาณการนำเข้าหรือส่งออกซึ่งทองคำ

ข้อ 4. กำหนดระยะเวลาการอนุมัติให้เป็นผู้นำเข้าหรือส่งออก ซึ่งทองคำตามข้อ 3 มีระยะเวลาไม่เกิน 3 ปี

เมื่อสิ้นสุดระยะเวลาที่ได้รับอนุมัติให้ผู้นำเข้า หรือผู้ส่งออก ซึ่งทองคำ
ส่งคืนหนังสือสำคัญที่ได้รับตามข้อ 3 ต่อเจ้าหน้าที่งานนโยบายทองคำ ตามข้อ 2
ภายใน 15 วัน นับแต่วันที่กำหนดระยะเวลาการอนุมัติได้สิ้นสุดลง

ข้อ 5. ภายในกำหนดระยะเวลาที่ได้รับอนุมัติหากมีการเปลี่ยนแปลง
หลักฐานเอกสารใด ๆ ตามข้อ 2 ให้ผู้ได้รับอนุมัติต้องนำหลักฐานเอกสารพร้อม
ด้วยสำเนาดังกล่าวมาขอปรับให้เจ้าหน้าที่งานนโยบายทองคำตาม ข้อ 2

ข้อ 6. ให้ผู้ได้รับอนุมัติรายงานการนำเข้าหรือส่งออกซึ่งทองคำตาม
แบบที่สำนักงานเศรษฐกิจการคลังกำหนด (แบบ สศค.ท.11) ให้ทราบเป็น
ประจำทุกเดือน

ข้อ 7. ในขณะใดขณะหนึ่ง สำนักงานเศรษฐกิจการคลังทรงไว้ ซึ่ง
สิทธิที่จะเพิกถอนการอนุมัติตามข้อ 2 หากปรากฏว่าผู้ได้รับอนุมัติไม่ปฏิบัติตามหลัก
เกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดหรือเมื่อมีเหตุอันมีผลกระทบต่อเศรษฐกิจของ
ประเทศ เกิดขึ้นอันเนื่องมาจากการอนุมัติให้นำเข้า หรือส่งออกซึ่งทองคำตาม
ประกาศนี้

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 31 พฤษภาคม พ.ศ. 2534

(นายนิพิฐ พุกกะณะสุต)

ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

จากประกาศสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง เรื่องหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขในการจดทะเบียนเป็นผู้นำเข้าหรือส่งออกซึ่งทองคำ

ตามอำนาจของประกาศดังกล่าว สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง จึงได้กำหนด แบบของเอกสารการยื่นขอจดทะเบียนสำหรับนิติบุคคล (แบบ สศค.ท. 9) สำหรับบุคคลธรรมดา (แบบ สศค.ท. 10)

พระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด

พระพุทธศักราช 2466

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัดของประเทศไทยนั้น ควรอนุโลมตามวิธีแห่งนานาประเทศ สุดแต่จะสมกับความประสงค์ภายในพระราชอาณาจักร และวิธีเมตริกนั้นปรากฏว่าได้ใช้กันไพศาลแล้ว

มาตรา 2 จึงมีพระบรมราชโองการดำรัสเหนือเกล้าฯ สั่งว่า วิธีซึ่งดวงวัดของประเทศไทยนั้นให้เป็นวิธีเมตริก กับให้รวมจำนวนหน่วยที่เป็นประเพณีบางอย่างซึ่งได้ตัดแปลงเข้าหาวิธีเมตริกเท่านั้น เพิ่มขึ้นชั่วคราวที่จำเป็นจะต้องใช้ เพื่อประโยชน์ความประสงค์ของภูมิภาค

ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติไว้สืบไปดังนี้

ลักษณะที่ 1

ข้อความเบื้องต้น

มาตรา 1

ให้เรียกกฎหมายนี้ว่า พระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัดพระพุทธรักษา
2466

มาตรา 2

ในพระราชบัญญัตินี้

เสนาบดี หมายความว่า เสนาบดีเจ้ากระทรวง ผู้ซึ่งได้รับมอบหน้าที่
โดยกระแสพระบรมราชโองการให้จัดการตามพระราชบัญญัติ

กฎเสนาบดี หมายความว่า กฎเสนาบดีที่ออกเพื่อจัดการตามพระราช
บัญญัติ

เจ้าพนักงาน หมายความว่า บุคคลผู้ใดผู้หนึ่งซึ่งได้รับอำนาจโดยพิเศษ
ก็ดี ถ้าโดยหน้าที่ราชการก็ดี ให้กระทำการตามข้อบัญญัติของพระราชบัญญัตินี้ทั้ง
หมดทุกแต่ส่วนใดส่วนหนึ่ง

วิธี หมายความว่า วิธีมาตราซึ่งดวงวัด ซึ่งเป็นท้องเรื่องของพระราช
บัญญัติ

จำนวนหน่วย หมายความว่า มาตราซึ่งตวงวัดที่จำกัดหน่วยแ่งลงไว้ และถ้าคุณหารเป็นชั้น ๆ เข้าแล้วจักได้อัตราลำดับต่าง ๆ แห่งมาตราซึ่งตวงวัด ดังกำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

มาตราซึ่ง หมายความว่า มาตราซึ่งใด ๆ ที่กำหนดไว้ในพระราช บัญญัตินี้

มาตราตวง หมายความว่า มาตราตวงใด ๆ ที่กำหนดไว้ในพระราช บัญญัตินี้

มาตราวัด หมายความว่า มาตราวัด ๆ ที่กำหนดไว้ในพระราช บัญญัตินี้

เครื่องซึ่ง หมายความว่า เครื่องซึ่งทั้งปวง และตุ้มน้ำหนักสำหรับซึ่ง ซึ่งการใช้สิ่งเหล่านี้เป็นการชอบด้วยกฎหมายตามพระราชบัญญัตินี้ ฤตามกฎ เสนาบดี ที่ออกเพื่อจัดการตามพระราชบัญญัติ

เครื่องตวง หมายความว่า เครื่องสำหรับตวง ซึ่งการใช้เครื่องเหล่านี้เป็นการชอบด้วยกฎหมายตามพระราชบัญญัตินี้ ฤตามกฎ เสนาบดีที่ออกเพื่อจัด การตามพระราชบัญญัติ

เครื่องวัด หมายความว่า เครื่องสำหรับวัดความยาว และโวลูม ซึ่ง การใช้เครื่องเหล่านี้เป็นการชอบด้วยกฎหมายตามพระราชบัญญัตินี้ ฤตามกฎ เสนาบดีที่ออกเพื่อจัดการตามพระราชบัญญัติ

ผู้ทำ หมายความว่า ผู้ได้รับอาชญาบัตรโดยถูกต้องให้เป็น ผู้ทำเครื่อง ตวง เครื่องวัด

ผู้ซ่อม หมายความว่า ผู้ได้รับอนุญาตโดยถูกต้องให้ เป็นผู้ซ่อม
เครื่องซึ่ง เครื่องตวง เครื่องวัด

ผู้ขาย หมายความว่า ผู้ได้รับอนุญาตโดยถูกต้อง ให้เป็นผู้ขาย
เครื่องซึ่ง เครื่องตวง เครื่องวัด

ผู้สั่ง หมายความว่า ผู้ได้รับอนุญาตโดยถูกต้องให้เป็นผู้สั่ง เครื่องซึ่ง
เครื่องตวง เครื่องวัด เข้ามาในพระราชอาณาจักร

มาตรา 3

ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ทั่วพระราชอาณาจักร เมื่อพ้นวันประกาศ พระ
ราชบัญญัตินี้ในราชกิจจานุเบกษาไปแล้ว สิบสองเดือน

เว้นแต่ ตั้งแต่วันให้ใช้พระราชบัญญัตินี้จนถึงวันออกประกาศพระราช
กฤษฎีกาดังบัญญัติไว้ในมาตราซึ่ง ตวง วัด ที่ตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้ กับใช้
จำนวนหน่วยเครื่องซึ่ง ตวง เครื่องวัด สำหรับกันกับวิธีนั้นก็ได้ ถ้าจะใช้วิธีกับใช้
จำนวนหน่วยและเครื่องซึ่ง เครื่องตวง เครื่องวัด อย่างอื่นใด ๆ ซึ่งใช้อยู่เป็น
ประเพณีในพระราชอาณาจักรก็ได้

แต่ว่าในระหว่างระยะเวลาที่กล่าวมาในตอนบนนั้น บุคคลผู้ใดผู้หนึ่งใน
กิจการต่อเนื่องกับผู้อื่น ถ้าในพาณิชย์กิจใด ๆ สมควรใช้ส่วนใดส่วนหนึ่งของวิธีที่กำ
หนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้กับใช้จำนวนหน่วยและเครื่องซึ่ง เครื่องตวง เครื่องวัด
สำหรับกันกับวิธีนั้น ให้ถือว่าผู้นั้นยอมตนประพฤติตามข้อบัญญัติทั้งปวงแห่งพระราช
บัญญัตินี้ ที่ว่าด้วยวิธี จำนวนหน่วยและเครื่องซึ่ง เครื่องตวง เครื่องวัด นั้น และ
ว่าผู้นั้นตั้งอยู่ในฐานะที่อาจถูกฟ้องเอาโทษในเมื่อไม่ปฏิบัติตามข้อบัญญัติ

มาตรา 4

ภายหลังระยะเวลาไม่น้อยกว่าห้าปีเต็มจะได้ล่วงไปแล้วจากวันให้ใช้พระราชบัญญัตินั้น ตั้งบัญญัติไว้ในมาตรา 3 จะต้องมีพระราชกฤษฎีกาประกาศในราชกิจจานุเบกษา บังคับให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ทั่วพระราชอาณาจักร ถ้าแต่ภาคใดภาคหนึ่งตามที่จะประกาศเป็นคร่าว ๆ

ตั้งแต่วันประกาศพระราชกฤษฎีกาดังว่านี้เป็นต้นไป การใช้วิธีมาตราซึ่ง ตวง วัด ถ้าเครื่องชั่ง เครื่องตวง เครื่องวัด อย่างใด อย่างหนึ่ง นอกจากไปจากที่ได้กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ เป็นการไม่ชอบด้วยกฎหมาย ยกเว้นแต่ที่เสนาบดีจะได้อนุญาตให้ใช้ในทางอาชีพและทางวิทยาศาสตร์ โดยจำเพาะ

มาตรา 5

ตั้งแต่วันประกาศพระราชกฤษฎีกาดังบัญญัติไว้ในมาตราก่อนนี้เป็นต้นไป

ก. สินค้าที่ส่งเข้ามาในพระราชอาณาจักรซึ่งเข้าหีบห่อตามมาตราซึ่ง ตวง วัดของต่างประเทศ และแก้ออกจากหีบห่อไม่ได้โดยสะดวกนั้น อาจขายถากกระทำกิจใด ๆ ในการพาณิชย์ต่อสินค้านั้นในรูปหีบห่อเช่นเดียวกับที่เป็นอยู่เมื่อส่งเข้ามาได้

ข. สินค้าที่ส่งออกไปต่างประเทศนั้น อาจลดปริมาณลงตามมาตราซึ่ง ตวง วัดของประเทศไทยที่จะส่งสินค้าไปถึงนั้นก็ได้

แต่อย่างไรก็ตาม ปริมาณสินค้าว่านี้ จะเป็นสินค้าที่ส่งเข้ามาก็ดี ถาส่งออกไปก็ดี ให้สำแดงปริมาณเพิ่มเติมไว้ด้วย โดยทำนองที่ระบุไว้ในกฎเสนาบดี ออกตามมาตรา 41 และในอัตราที่กำหนดไว้ในตารางเทียบที่เสนาบดีประกาศให้ใช้ในการนี้

มาตรา 6

ให้เสนาบดีจัดตั้งสำนักงานกลางขึ้นในกรุงเทพฯ ไว้เป็นที่สำหรับรักษาแบบมาตราของจำนวนหน่วยแฉ่งวิธีและแบบประภมของแบบมาตรานั้น กับไว้สำหรับทำการงานทั้งปวงที่เกี่ยวแก่การนี้

แบบที่กล่าวมานั้น จะเอาออกไปจากสำนักงานกลาง ได้จำเพราะเพื่อสำนักงานมาตราซึ่ง ดวง วัต ของนานาประเทศทำการสอบเปรียบเทียบ ถ้าทำใหม่เท่านั้น และต้องมีคำสั่งพิเศษของเสนาบดีจำเพราะการนี้

มาตรา 7

ให้สำนักงานกลางมีอำนาจออกอาชญาบัตรให้แก่ผู้ทำ ผู้ส่ง ผู้ซ่อม และผู้ขาย เครื่องซึ่ง เครื่องดวง ที่กำหนดอนุญาตให้ใช้ตามวิธีตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัตินี้ ถ้าตามกฎเสนาบดี

มาตรา 8

ให้เสนาบดีจัดตั้งสำนักงานสาขาขึ้นในตำบลต่าง ๆ จะสำหรับอำเภอใด ถ้าท้องที่ใด แล้วแต่จะเห็นจำเป็น และให้สำนักงานสาขานี้มีอำนาจและหน้าที่ดังได้ระบุไว้ในมาตราก่อน ตามที่เสนาบดีจะเห็นสมควรเป็นคราว ๆ

ลักษณะที่ 2บทวิเคราะห์จำนวนหน่วย

มาตรา 9

มูลจำนวนหน่วยแห่งความยาวนั้น ให้เป็นเมตร หรือระยะยาวระยะระหว่างศูนย์ของเส้นสองเส้นบนแท่งปลาตีนมอริดิอุม ในเวลาที่ความหนาวร้อนเสมอชื่อน้ำแข็งละลาย ซึ่งเก็บไว้ในสำนักงานมาตราซึ่งตวงวัดของนานาประเทศ และซึ่งที่ประชุมใหญ่ครั้งแรกแห่งมาตราซึ่งตวงวัดประกาศไว้เป็นประณต้วมาตราของเมตร

สำหรับประเทศสยามเมตร นั้น คือขนาดยาวซึ่งสำนักงานมาตราซึ่งตวง วัดของนานาประเทศทำขึ้น กำหนดเป็นแบบมาตรา และรับรองว่าถูกต้อง

ให้จำนวนหน่วยตามกฎหมายแห่งความยาวเป็นดังต่อไปนี้

1 วิธีเมตรริก

<u>นาม</u>		<u>อัตรา</u>	<u>อักษรย่อ</u>
กิโลเมตร	=	พันเมตร	กม.
เฮกโตเมตร	=	ร้อยเมตร	ฮม.
เดคาเมตร	=	สิบเมตร	ดคม.
เมตร	=	มูลจำนวนหน่วย	ม.
เดซีเมตร	=	หนึ่งในสิบของหนึ่งเมตร	ดม.
เซนติเมตร	=	หนึ่งในร้อยของหนึ่งเมตร	ซม.
มิลลิเมตร	=	หนึ่งในพันของหนึ่งเมตร	มม.
ไมครอน	=	หนึ่งในพันของหนึ่งมิลลิเมตร	มิก.

2 วิธีประเพณี

<u>นาม</u>		<u>อัตรา</u>	<u>อักษรย่อ</u>
เส้น	ให้เท่ากับ	สี่สิบเมตร	สน.
วา	ให้เท่ากับ	สองเมตร	ว.
ศอก	ให้เท่ากับ	ครึ่งของหนึ่งเมตร	ศ.
คืบ	ให้เท่ากับ	หนึ่งในสี่ของหนึ่งเมตร	ค.

มาตรา 10

มูลจำนวนหน่วยแห่งดลภาค (Surface) นั้น ให้เป็น ตารางเหลี่ยม มีด้านกว้างขวาด้านละหนึ่งเมตร และเรียกว่ำ เมตรตารางเหลี่ยม

ให้จำนวนหน่วยตามกฎหมายแห่งดลภาคเป็นดังต่อไปนี้

1 วิธีเมตรริก

<u>นาม</u>	=	<u>อัตรา</u>	<u>อักษรย่อ</u>
กิโลเมตรตารางเหลี่ยม	=	ล้านเมตรตารางเหลี่ยม	กม ² .
เฮกโตเมตรตารางเหลี่ยม	=	หมื่นเมตรตารางเหลี่ยม	ฮม ² .
ฉา เฮกตาร์			
เดคาเมตรตารางเหลี่ยม	=	ร้อยเมตรตารางเหลี่ยม	ดคม ² .
ฉา อาร์			
เมตรตารางเหลี่ยม	=	มูลจำนวนหน่วย	ม ² .
เดซีเมตรตารางเหลี่ยม	=	หนึ่งในร้อยของหนึ่งเมตร ตารางเหลี่ยม	ดม ² .
เซนติเมตรตารางเหลี่ยม	=	หนึ่งในหมื่นของหนึ่งเมตร ตารางเหลี่ยม	ซม ² .
มิลลิเมตรตารางเหลี่ยม	=	หนึ่งในล้านของหนึ่งเมตร ตารางเหลี่ยม	มม ² .

2 ประเพณี

<u>นาม</u>	ให้เท่ากับ	<u>อัตรา</u>	<u>อักษรย่อ</u>
ไร่	ให้เท่ากับ	พันหกร้อยเมตรตารางเหลี่ยม	ร
งาน	ให้เท่ากับ	สี่ร้อยเมตรตารางเหลี่ยม	ง
วาตารางเหลี่ยม	ให้เท่ากับ	สี่เมตรตารางเหลี่ยม	ว ²

มาตรา 11

มูลจำนวนหน่วยแห่งโวลูมนั้น ให้เป็น โวลูมที่จอยู่^๑ในรูปเหลี่ยมลูกบาศก์
ซึ่งมีด้านกว้างยาว และสูงด้านหนึ่งเมตร และเรียกว่า เมตรเหลี่ยมลูกบาศก์

ให้จำนวนหน่วยตามกฎหมายแห่ง โวลูม เป็นดังต่อไปนี้

1 วิธีเมตริก

<u>นาม</u>	<u>อัตรา</u>	<u>อักษรย่อ</u>
กิโลเมตรเหลี่ยมลูกบาศก์	พันล้านเมตรเหลี่ยมลูกบาศก์	กม ^๓
เฮกโตเมตรเหลี่ยมลูกบาศก์	ล้านเมตรเหลี่ยมลูกบาศก์	ฮม ^๓
เดคาเมตรเหลี่ยมลูกบาศก์	พันเมตรเหลี่ยมลูกบาศก์	ดคม ^๓
เมตรเหลี่ยมลูกบาศก์	มูลจำนวนหน่วย	ม ^๓
เดซีเมตรเหลี่ยมลูกบาศก์	หนึ่งในพันของหนึ่งเมตรเหลี่ยม ลูกบาศก์	ดม ^๓
เซนติเมตรเหลี่ยมลูกบาศก์	หนึ่งในล้านของหนึ่งเมตรเหลี่ยม ลูกบาศก์	ซม ^๓
มิลลิเมตรเหลี่ยมลูกบาศก์	หนึ่งในพันของหนึ่งเซนติเมตรเหลี่ยม ลูกบาศก์	มม ^๓

มาตรา 12

มูลจำนวนหน่วยแห่งแมส (ที่เรียกกันว่าน้ำหนัก) นั้น ให้เป็นกิโลกรัม คือ แมสของแกงกลมแห่งหลาตินุมอิริดิอุม ซึ่งเก็บไว้ในสำนักงานมาตราซึ่งตวงวัดของนานาประเทศ และซึ่งที่ประชุมใหญ่ครั้งแรกแห่งมาตราซึ่งตวงวัดได้ประกาศไว้เป็นแบบประถมตัวมาตราของกิโลกรัม

สำหรับประเทศสยาม กิโลกรัมนั้น คือแมสซึ่งสำนักงาน มาตราซึ่งตวงวัด ของนานาประเทศได้ทำขึ้น กำหนดเป็นแบบมาตราและรับรองว่าถูกต้อง

ให้จำนวนหน่วยตามกฎหมายแห่งแอมส เป็นดังต่อไปนี้

1 วิธีเมตริก

<u>นาม</u>	<u>อัตรา</u>	<u>อักษรย่อ</u>
เมตริกตัน	พันกิโลกรัม	ต
เมตริกควินตัล	ร้อยกิโลกรัม	คว.
กิโลกรัม	มุลจำนวนหน่วย	กก.
เฮกโตกรัม	ร้อยกรัม	ฮก.
เดคากรัม	สิบกรัม	ดกก.
กรัม	หนึ่งในพันของหนึ่งกิโลกรัม	ก.
เดซีกรัม	หนึ่งในสิบของหนึ่งกรัม	ดก.
เซนติกรัม	หนึ่งในร้อยของหนึ่งกรัม	ชก.
มิลลิกรัม	หนึ่งในพันของหนึ่งกรัม	มก.
มิโครกรัม	หนึ่งในพันของหนึ่งมิลลิกรัม	มคก.

2 ประเพณี

<u>นาม</u>	<u>อัตรา</u>	<u>อักษรย่อ</u>
หาบลวง	หกสิบกิโลกรัม	ท.
ซิ่งลวง	หกร้อยกรัม	ช.
กะหรัตลวง	ยี่สิบเซนติกรัม	กต.

ให้กะหรัตลวงเป็นเมตริกกะหรัต และให้ใช้สำหรับมรืมีค่าเท่าเท่านั้น

มาตรา 13

มุลจำนวนหน่วยแห่งความจุสำหรับวัตถุเหลวภาวัตฤแห่งนั้น ให้เป็นลิตร

คือขนาดปริมาตรของน้ำบริสุทธิ์ (ปราศจากอากาศ) หนึ่งกิโลกรัม ในเวลาที่ความหนาวร้อนเสมอขีด 4 ดีกรี เซนติเกรดและเมื่อมีความกดของอากาศเป็นอย่างธรรมดา

ให้จำนวนหน่วยตามกฎหมายแห่งความจุเป็นดังต่อไปนี้

1 วิธีเมตริก

<u>นาม</u>	<u>อัตรา</u>	<u>อักษรย่อ</u>
กิโลลิตร	พันลิตร	กล.
เฮกโตลิตร	ร้อยลิตร	ฮล.
เดคาลิตร	สิบลิตร	ดคล.
ลิตร	มูลจำนวนหน่วย	ล.
เดซิลิตร	หนึ่งในสิบของหนึ่งลิตร	ดล.
เซนติลิตร	หนึ่งในร้อยของหนึ่งลิตร	ชล.
มิลลิลิตร	หนึ่งในพันของหนึ่งลิตร	มล.
มิโครลิตร	หนึ่งในพันของหนึ่งมิลลิลิตร	มคล.

2 ประเพณี

<u>นาม</u>	<u>อัตรา</u>	<u>อักษรย่อ</u>
เกวียนหลวง	กองพันลิตร	ว.
ป็นหลวง	พันลิตร	บ.
สัดหลวง	สี่สิบลิตร	ส.
หนานหลวง	หนึ่งลิตร	ท.

สำหรับสามัญกิจทั้งปวงอาจถือว่า กิโลลิตรนั้น เทียบกับเมตรเหลี่ยมลูกบาศก์ลิตรเท่ากับเดซิเมตรเหลี่ยมลูกบาศก์ และมิลลิลิตรเท่ากับเซนติเมตรเหลี่ยมลูกบาศก์

ลักษณะที่ 3

การทำ การสิ่ง การขาย เครื่องซึ่ง เครื่องตวง เครื่องวัด

มาตรา 14

ให้เสนาบดีมีอำนาจตามพระราชบัญญัตินี้ ออกกฎ เสนาบดีประกาศในราชกิจจานุเบกษา อธิบาย

1. ชนิดของเครื่องซึ่ง เครื่องตวง เครื่องวัด
2. รายละเอียดและวัตถุที่ทำสิ่งนั้น ๆ
3. อัตราเพื่อเหลือเพื่อขาดใน เครื่องซึ่ง เครื่องตวง เครื่องวัด

ทุกอย่าง

4. คำอธิบายนี้เสนาบดี จะแก้ไขเพิ่มเติมได้เป็นคราว ๆ ตามที่จะเห็นสมควร และการแก้ไขเพิ่มเติมที่ว่านี้ ให้ออกประกาศตามทำนองที่กำหนดไว้ข้างต้น

มาตรา 15

บุคคลผู้ใดปรารถนาจะทำกิจในทางทำ สิ่ง ขาย ภาซ่อม เครื่องซึ่ง เครื่องตวง เครื่องวัด จะต้องยื่นใบขออาชญาบัตรสำหรับกิจนั้น ๆ ต่อเจ้าพนักงานผู้ได้รับแต่งตั้งให้ออกอาชญาบัตรตามพระราชบัญญัตินี้

อาชญาบัตรนั้นจะอนุญาตให้ใช้ทั่วพระราชอาณาจักร ถ้าในมณฑลหนึ่ง มณฑลใด ถ้าในจังหวัดหนึ่งจังหวัดใดก็ได้

เมื่อเจ้าพนักงานได้รับใบขออาชญาบัตรและได้ตรวจสอบสวนตามที่จะเห็นว่าจำเป็นแล้ว ให้ออกอาชญาบัตรให้ตามที่ขอมาแล้วให้จดนามและรายการทั้งปวงที่เกี่ยวข้องกับผู้ถืออาชญาบัตรลงในสมุดทะเบียนที่มีไว้สำหรับการนี้ ถ้าเจ้าพนักงานอาจปฏิเสธไม่ออกอาชญาบัตรให้ก็ได้ แต่จะต้องแจ้งเหตุผลแห่งการปฏิเสธนี้ให้ผู้ยื่นใบขอนั้นทราบเป็นลายลักษณ์อักษร

อาชญาบัตรนั้นโอนกันไม่ได้ เป็นอันขาด

มาตรา 16

อาชีพบัตรทุกฉบับ ให้ระบุ นามและตำบลที่อยู่ของผู้ถืออาชีพบัตร
 ที่ออกที่อนุญาตให้ใช้อาชีพบัตรนั้น ประเภทกิจการที่อาชีพบัตรนั้นอนุญาตให้ทำ
 (จะเป็นการทำ การสิ่ง การขาย การเช่าหรือการซ่อมก็ตาม) และรายการอื่น ๆ แห่ง
 เครื่องซึ่ง เครื่องตวง เครื่องวัด ที่ออกอาชีพบัตรให้

ให้ผู้ถืออาชีพบัตรทุกคนปฏิบัติการของตนให้อยู่ในจำเพาะประเภทการ
 และในชนิดเครื่องซึ่ง เครื่องตวง เครื่องวัด ตามที่ระบุไว้ในอาชีพบัตรดังกล่าว
 ข้างบนนี้ โดยเคร่งครัด จะทำนอกเหนืออำนาจในอาชีพบัตรนั้นไม่ได้ เป็น
 อันขาด

มาตรา 17

อาชีพบัตรทั้งปวงนั้น ให้ออกตามแต่เจ้าพนักงานจะเห็นสมควร
 มีกำหนดอายุไม่เกิน 5 ปี

อาชีพบัตรนั้น เจ้าพนักงานซึ่งเสนาบติแต่งตั้งขึ้นสำหรับกรณี อาจสั่ง
 ถอนเสียในเวลาใดเวลาหนึ่งก็ได้ ถ้าหากพิสูจน์ได้ว่าผู้ถืออาชีพบัตร ได้กระทำ
 การอย่างหนึ่งขัดกับข้อบัญญัติของพระราชบัญญัตินี้ ถ้ากฏเสนาบติ ถัดกับข้อความ
 ที่ระบุไว้ในอาชีพบัตรของตน

ลักษณะ 4

การให้คำร้อง

มาตรา 18

การให้คำรับรอง เครื่องชั่ง เครื่องตวง เครื่องวัด นั้นให้ประกอบด้วย การตรวจและการสอบเทียบสิ่งนั้น ๆ กับแบบมาตรา ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ เมื่อตรวจสอบแล้ว เห็นว่าถูกต้องทุกประการตามความประสงค์ของพระราชบัญญัตินี้ และกฎเสนาบดีแล้ว ให้ประทับตราเครื่องหมายคำรับรองลงที่สิ่งเหล่านั้นทุกสิ่ง

การให้คำรับรองเป็นครั้งแรก สำหรับเครื่องชั่ง เครื่องตวง เครื่องวัด ภายหลังที่สิ่งนั้น ๆ ได้ทำขึ้น ถ้าสิ่งเข้ามาได้ชื่อว่า คำรับรองชั้นแรก การให้คำรับรองเป็นคราว ๆ ถ้าการให้คำรับรองซ้ำ ซึ่งเจ้าพนักงานผู้รับมอบอำนาจโดย ถูกต้องกระทำตามคำสั่งของเสนาบดี ถ้ากระทำตามคำขอร้องของเจ้าของเครื่องชั่ง เครื่องตวง เครื่องวัด ก็ได้ ด้ชื่อว่า คำรับรองชั้นหลัง

มาตรา 19

บรรดาเครื่องชั่ง เครื่องตวง เครื่องวัด ทั้งปวง ที่พระราชบัญญัตินี้ ถ้ากฎเสนาบดีกำหนดให้ใช้ และที่บุคคลผู้ใดใช้ ถ้ามีอยู่ในความปกครองนั้น ต้องมี มาตราเครื่องหมายคำรับรองของสำนักงานกลาง ถ้าสำนักงานสาขา ดังบัญญัติไว้ในมาตราก่อน

การขาย ถ้าใช้ ถ้าปกครอง เครื่องชั่ง เครื่องตวง เครื่องวัด ซึ่งมี ได้มีตราเครื่องหมายคำรับรองดังกล่าวมา ท่านว่าเป็นความผิดตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 20

บรรดาเครื่องซึ่ง เครื่องตวง เครื่องวัด ที่ผู้ซื้อได้ซื้อขึ้นนั้น จะ
ต้องนำส่งสำนักงานกลาง ถ้าสำนักงานสาขา เพื่อได้คำรับรองชั้นหลัง เสียก่อนที่จะ
ส่งคืนไปให้เจ้าของ ถ้าก่อนที่จะนำออกขาย

การจำหน่ายสิ่งที่ยื่นขึ้นเหล่านี้โดยมิได้มีคำรับรองชั้นหลัง ท่านว่า
เป็นความผิดตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 21

ให้ผู้ทำ ถ้าผู้ส่ง เครื่องซึ่ง เครื่องตวง เครื่องวัด ซึ่งได้รับอาชญา
บัตรตามพระราชบัญญัตินี้ ยื่นใบขอคำรับรองชั้นแรก สำหรับสิ่งที่ทำขึ้น ถ้าสิ่งเข้า
มา ต่อสำนักงานกลาง ถ้าสำนักงานสาขา ภายในกำหนดเวลาที่จะได้กะไว้ในกฎ
เสนาบดี เมื่อเจ้าพนักงานได้รับใบขอเช่นนี้แล้ว ให้วินิจฉัยตามที่จะเห็นสมควร
ว่า สิ่งเหล่านี้จะควรให้นำมารับคำรับรองที่สำนักงาน ถ้าเจ้าพนักงานจะควรไป
ตรวจสอบที่สถานที่ของผู้ถืออาชญาบัตร

มาตรา 22

ให้ผู้ทำ ถ้าผู้ส่ง ถ้าผู้ซื้อ เครื่องซึ่ง เครื่องตวง เครื่องวัด ทุกคนมี
เครื่องหมายส่วนตัว และให้ประทับเครื่องหมายนั้นไว้ทุกสิ่งก่อนส่งสิ่งนั้นมา เพื่อ
การให้คำรับรอง

เครื่องหมายส่วนตัวทั้งปวงนี้ ให้จดทะเบียนไว้ที่สำนักงานกลาง
ถ้าสำนักงานสาขา ห้ามเป็นอันขาดไม่ให้เจ้าพนักงานประทับเครื่องหมายคำ
รับรองลงที่เครื่องซึ่ง เครื่องตวง เครื่องวัดใด ๆ ซึ่งไม่มีเครื่องหมายส่วนตัว
ดังกล่าวมา ถ้ามีเครื่องหมายส่วนตัวแต่ผิดไปจากที่จดทะเบียนไว้ยังสำนักงานกลาง
ถ้าสำนักงานสาขา

มาตรา 23

บุคคลผู้ใดผู้หนึ่ง นอกจากผู้ถืออาชญาบัตร มีเครื่องซึ่ง เครื่องตวง เครื่องวัดใด ๆ อยู่ในความปกครอง ซึ่งยังมีได้ทำการให้คำรับรอง ถ้าซึ่งบุคคลผู้นั้นมีเหตุผลที่สมควร เชื่อได้ว่าสิ่งนั้น ๆ ไม่ถูกต้องตามความประสงค์ทุกประการของพระราชบัญญัตินี้ ต้องยื่นใบขอคำรับรองสำหรับเครื่องซึ่ง เครื่องตวง เครื่องวัดนั้น ๆ

การยื่นใบขอคำรับรองตามที่ว่าไว้ในตอนบนนั้นโดยสมัครเอง ให้ถือว่าเป็นการยกเว้นผู้ยื่นใบขอให้พ้นจากผูกพันเอาโทษฐานมีสิ่งนั้น ๆ ไว้ในความปกครองอันไม่ชอบด้วยพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 24

เมื่อความปรากฏขึ้นว่าเครื่องซึ่ง เครื่องตวง เครื่องวัดใด ๆ ที่ได้ นำส่งไว้ เพื่อการให้คำรับรองนั้น ไม่ถูกต้องตามข้อบัญญัติของพระราชบัญญัตินี้ แม้เจ้าพนักงานผู้รับไว้ด่าริเห็นว่าสิ่งนั้น ๆ พอจะแก้ไขอย่างใดให้ถูกต้องได้ ให้คืนสิ่งนั้น ๆ แก่ผู้ยื่นใบขอ เพื่อการแก้ไขดังว่านั้น และเพื่อการให้คำรับรองใหม่

แต่ถ้าเจ้าพนักงานเห็นว่า สิ่งใดที่นำส่งนั้นไม่ถูกต้องตามข้อบัญญัติของพระราชบัญญัตินี้ และจะแก้ไขด้วยประการใด ๆ ที่สมควร ก็ทำให้กลับถูกต้องไม่ได้แล้ว เจ้าพนักงานอาจสั่งให้ทำลายสิ่งนั้น ๆ เสียเพียงที่จะกันมิให้ใช้เป็นเครื่องซึ่ง เครื่องตวง เครื่องวัดตามพระราชบัญญัตินี้ได้เลยก็ได้ ถ้าถ้าเห็นสมควรจะสั่งให้รับและทำลายสิ่งนั้น ๆ จนสิ้นเชิงที่เดี๋ยวกี้ได้

มาตรา 25

เสนาบดีอาจกำหนดสถานที่และเวลา ตามที่จะเห็นสมควรให้พ่อค้า ทั้งปวงผู้ใช้เครื่องซึ่ง เครื่องตวง เครื่องวัด นำสิ่งนั้น ๆ มาเพื่อการสำรวจ และ

เพื่อการให้คำรับรอง ถ้าสิ่งนั้นไม่ได้ตรงติดกับสถานที่ของพ่อค้ำนั้น และไม่ใหญ่โต
เหลือเกิน ถ้ายาก แก่การยกเคลื่อนที่ ท่านให้ปฏิบัติการต่อบรรดาสิ่งที่นำมานั้น
ตามท่านเองที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

ให้พ่อค้ำทั้งปวง ผู้ใช้เครื่องซึ่ง เครื่องตวง เครื่องวัด ที่ตรงติดกับที่
ถ้าที่ใหญ่โตไม่สามารถ ถ้ายากที่จะยกเคลื่อนที่นั้นแจ้งให้สำนักงานกลาง ถ้าสำนัก
งานสาขากลาง ถ้าสำนักงานสาขาทราบการปกครองของตนในสิ่งนั้น ๆ เพื่อจะ
ได้กระทำการสำรวจสิ่งนั้นไปโดยประการที่จะลำบากเป็นอย่างน้อยที่สุดแก่พ่อค้ำ
การให้นำสิ่งต่าง ๆ มาตามความในตอนหนึ่งแห่งมาตรานี้ ให้ลง
ประกาศในราชกิจจานุเบกษา และให้ปิดประกาศเหล่านั้นไว้ในสาธารณสถาน
ไม่น้อยกว่าสิบสี่วัน ก่อนวันกำหนดให้นำมานั้น

เพื่อกำกับตรวจตราเครื่องซึ่ง เครื่องตวง เครื่องวัด และการใช้สิ่ง
เหล่านั้นให้เป็นการเรียบร้อย ให้เจ้าพนักงานผู้ทำการในหน้าที่นายตรวจมาตราซึ่ง
ตวงวัด มีเครื่องแบบมาตราตามที่จำเป็นออกสำรวจ และในเวลาสมควรระหว่าง
เวลาทำการงาน เจ้าพนักงานอาจเข้าไปในร้าน ถ้าโรงงาน ถ้าสถานที่ใด ๆ ซึ่ง
น่าจะเป็นที่เก็บสิ่งนั้น ๆ ไว้สำหรับขายแก่มหาชน ถ้าสำหรับใช้ในทางการค้าขาย
ถ้าในทางใด ๆ และอาจสำรวจบรรดาเครื่องวัด เครื่องตวง เครื่องชั่งที่พบเห็น
ในสถานที่นั้น

เจ้าของถ้าผู้ปกครองเครื่องซึ่ง เครื่องตวง เครื่องวัด มีหน้าที่ต้อง
แสดงบรรดาสิ่งเหล่านี้ในความรักษาของตนออกเพื่อการสำรวจ เมื่อเจ้าพนักงาน
ผู้ได้รับอำนาจโดยถูกต้องขอให้แสดงออก

อนึ่ง ถ้าเจ้าพนักงานได้รับหลักฐานอันพอเห็นได้ในขั้นแรกว่ามีการ
กระทำความผิดทางอาญาชั้นในเรื่องเครื่องซึ่ง เครื่องตวง เครื่องวัด จะเป็น
ความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ก็ดี ถ้าตามมาตร 233 ถ้า 234 แห่งประมวลกฎหมาย
อาญาก็ดี ให้เจ้าพนักงานมีอำนาจที่จะค้นสถานที่ที่ความผิดนั้นกำลังเกิดขึ้น ถ้าได้
เกิดขึ้นแล้ว และให้ยึดเครื่องซึ่ง เครื่องตวง เครื่องวัดใด ๆ ดังกล่าวมาที่
พบในสถานที่นั้นเสีย

แต่ว่าสิทธิในการสำรวจ และการค้นดังกล่าวมานั้น ไม่หมายความว่าถึง
เคหสถานส่วนตัวของบุคคล ซึ่งมีไว้เป็นผู้ถืออาชญาบัตรตามพระราชบัญญัตินี้ ถ้ามี

ไว้เป็นพ่อค้า ถ้าเป็นผู้ซื้อขายเว้นแต่การสำรวจและการคั้นนั้น จะกระทำตาม
 หมายพิเศษซึ่งเสนาบดี ถ้าเจ้าพนักงานที่ได้ตั้งแต่งไว้เป็นพิเศษในการนี้ได้
 เครื่องซึ่งหมายพิเศษให้ออกเฉพาะเมื่อได้รับหลักฐานอันพอทอนได้ ในชั้นแรกว่า
 มีการกระทำผิดทางอาญาชั้นตามพระราชบัญญัตินี้ ถ้าตามมาตรา 233 ถ้า 234
 แห่งประมวลกฎหมายอาญาเท่านั้น

เจ้าพนักงานผู้ทำการหน้าที่นายตรวจมาตราซึ่งตวงวัดนั้น จะได้รับ
 ประกาศนียบัตรตั้ง ระบุอำนาจตามพระราชบัญญัตินี้ ประกาศนียบัตรนี้ให้นำออก
 สาแดงเมื่อจะเข้า ถ้าจะค้นสถานที่ใด ๆ ตามข้อบัญญัติแห่งมาตรานี้

มาตรา 27

นายตรวจซึ่งได้ตั้งแต่งขึ้นโดยถูกต้องตามพระราชบัญญัตินี้มีอำนาจที่จะยึด
 เครื่องซึ่ง เครื่องตวง เครื่องวัดใด ๆ ที่เห็นว่าไม่ถูกต้องตามความประสงค์ของ
 พระราชบัญญัตินี้ และให้นำสิ่งนั้นส่งไปยังสำนักงานกลาง ถ้าสำนักงานสาขา

ลักษณะที่ 5

การฟ้องร้องและบทลงโทษ

มาตรา 28

ภายหลังประกาศพระราชกฤษฎีกาบังคับให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ ตั้งระบุงไว้ ในมาตรา 4 บุคคลผู้ใดไม่ปฏิบัติตามข้อบัญญัติของพระราชบัญญัตินี้ ฤตามกณเสนาบดีในเรือเครื่องซึ่ง เครื่องตวง เครื่องวัด อย่างหนึ่งอย่างใด ท่านว่ากระทำผิดทางอาญา และต้องวางโทษตามที่บัญญัติไว้ใน 7 มาตราต่อไปนี้

อนึ่งภายหลังประกาศให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งระบุงไว้ในมาตรา 3 และถึงแม้ว่ายังไม่มีพระราชกฤษฎีกาบังคับให้ใช้พระราชบัญญัติก็ตาม บุคคลผู้ใด ในกิจการต่อเนื่องกับผู้อื่น ฤในพาณิชย์กิจใด ๆ สมัครใช้เครื่องซึ่ง เครื่องตวง เครื่องวัด ของวิธีที่ตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัตินี้ แต่มิได้ประพฤดิให้ถูกต้องตามข้อบัญญัติทั้งปวง ท่านว่ากระทำผิดทางอาญา และต้องวางโทษตามที่บัญญัติไว้ใน 7 มาตราต่อไปนี้

มาตรา 29

ผู้ใดผู้หนึ่ง ทำ สิ่ง ขาย ฤช่อมเครื่องซึ่ง เครื่องตวง เครื่องวัด ตามวิธีที่ตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้ โดยมิได้รับอาญาบัตรให้ตนกระทำการนั้น ๆ ก่อนตามข้อบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ก็ดี ฤในการยื่นใบขออาญาบัตร แจ้งข้อความใด ๆ ที่รู้ยู่ว่าเป็นเท็จก็ดี ท่านว่ามีความผิด ต้องระวางโทษ จำคุกไม่เกินหนึ่งปี ฤปรับไม่เกินพันบาท ฤจำคุกและปรับทั้งสองสถาน

มาตรา 30

ผู้ใดผู้หนึ่ง ผู้ได้รับอนุญาตเป็นผู้ขายเครื่องซึ่ง เครื่องตวง เครื่องวัด ขาขเครื่องซึ่ง เครื่องตวง เครื่องวัด ใด ๆ ที่ไม่มีเครื่องหมายค่า รับรองที่ดีที่ซ่อมขึ้นแล้ว แต่ไม่มีเครื่องหมายค่ารับรองซ้ำที่ดี ที่ไม่ถูกต้องตามความ ประสงค์ทุกประการ ของพระราชบัญญัตินี้ก็ดี ถ้าเก็บสิ่งนั้น ๆ ไว้เพื่อขายก็ดี ท่านว่ามีความผิด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี ถ้าปรับไม่เกินพันบาท ถ้าจำคุกและปรับทั้งสองสถาน

มาตรา 31

ผู้ใดผู้หนึ่ง ในกิจการต่อเนื่องกับผู้อื่นถ้าในพาณิชย์กิจใด ๆ กระทำการ ทั้ง ตวง วัด โดยใช้เครื่องซึ่ง เครื่องตวง เครื่องวัด ถ้าสิ่งหนึ่งสิ่งใด ซึ่งไม่ถูกต้องตามความประสงค์ทุกประการของพระราชบัญญัตินี้ก็ดี ถ้าผู้ใดผู้หนึ่งมีเครื่องซึ่ง เครื่องตวง เครื่องวัด ตั้งที่กล่าวมานั้นไว้ในความปกครองของตน เพื่อใช้ใน กิจการต่อเนื่องกับผู้อื่น ถ้าในพาณิชย์กิจใด ๆ ก็ดี ท่านว่ามีความผิด ต้องระวาง โทษจำคุกไม่เกินสองปี ถ้าปรับไม่เกินพันบาท ถ้าจำคุกและปรับทั้งสองสถาน

มาตรา 32

ผู้ใดผู้หนึ่ง ปลอมแปลงเครื่องหมายใด ๆ ถ้าสำนักงานสาขาที่ดี ถ้าแก้ไขเครื่อง โดยเจตนาที่ดี ถาลบถอนเครื่องหมายนั้น จากเครื่องซึ่ง เครื่องตวง เครื่องวัด อันหนึ่งไปใช้กับอีกอันหนึ่งที่ดี ถ้าโดยเจตนา เพิ่ม ถาลดเครื่องซึ่ง เครื่องตวง เครื่องวัดใด ๆ ที่ได้ทำการให้ค่ารับรอง และมี เครื่องหมายของสำนักงานกลาง ถ้าของสำนักงานสาขาแล้วก็ดี ท่านว่ามีความผิด ต้องวางโทษ จำคุกไม่เกินเจ็ดปี และปรับไม่เกินสองพันบาท

ผู้ใดผู้หนึ่ง ใช้ชาย จำหน่าย ถากอดตลาด เครื่องชั่ง เครื่องตวง เครื่องวัดใด ๆ โดยรู้ยู่่ว่าสิ่งนั้น ๆ มีตราเครื่องหมายปลอมแปลง ถาถูกแกั เปลี่ยนโดยอาการที่กล่าวมาในตอนบนแห่งมาตรานี้ ท่านว่ามีความผิด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี และปรับไม่เกินสองพันบาท

มาตรา 33

ในคดีทั้งปวงที่ตัวแทนถูกลูกจ้างกระทำความผิดที่ระบุไว้ในมาตรา 29, 30, 31 และ 32 ท่านให้ถือว่านายจ้างเห็นตัวการในคดีความผิดนั้น แต่ว่าความผิดเช่นนั้นต้องได้เกิดขึ้นเพราะเหตุตัวแทน ถูกลูกจ้างได้กระทำแทน ถากระทำเพื่อประโยชน์ของนายจ้าง

ผู้ใดผู้หนึ่งแทน ถูกลูกจ้าง ที่ใช้ในมาตรานี้ ท่านให้หมายเครื่องตวง บุคคลใด ๆ ที่กระทำการช่วยเหลือในการงานของนายจ้าง รวมทั้งบุคคลใด ๆ ในครอบครัวของนายจ้าง จะเป็นว่าบุคคลนั้น ๆ จะได้รับสินจ้าง รางวัลถาไม่ก็ตาม

มาตรา 34

ผู้ใดผู้หนึ่งได้รับอาชญาบัตรเป็นผู้ทำ ถาผู้สั่ง ถาผู้ซ่อมเครื่องชั่ง เครื่องตวง เครื่องวัด ไม่นำสิ่งเหล่านี้ส่งเพื่อการให้คำรับรอง ถาเพื่อการให้คำรับรองซ้ำก็ดี ไม่ยื่นใบขอรับคำรับรองตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 20 และ 21 ของพระราชบัญญัตินี้ก็ดี ท่านว่ามีความผิด ต้องวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน ถาปรับไม่เกินร้อยบาท ถาจำคุกและปรับทั้งสองสถาน

มาตรา 35

พ่อค้าผู้ใดมีเครื่องชั่ง เครื่องตวง เครื่องวัดใด ๆ ตามวิธีที่ตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัตินี้ อยู่ในความปกครองของตนไม่นำสิ่งนั้นส่งเพื่อสำรวจ และเพื่อการค้าให้คารับรองตามข้อบัญญัติของมาตรา 25 ท่านว่ามีความผิด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน ฎาปรับไม่เกินร้อยบาท ฎาจำคุกและปรับทั้งสองสถาน

มาตรา 36

ภายหลังประกาศพระราชกฤษฎีกาบังคับให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ ตั้งระบุไว้ในมาตรา 4 แล้ว ผู้ใดผู้หนึ่ง ในกิจการต่อเนื่อง กับผู้อื่น ฎาในพาณิชย์ใด ๆ กระทำผิดพระราชบัญญัตินี้ โดยใช้มาตราซึ่งตวงวัดอย่างใด ๆ นอกออกไปจากอย่างในวิธีที่ตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัตินี้ ท่านว่าต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าสิบบาท

ภายหลังประกาศพระราชกฤษฎีกาที่กล่าวมานั้น ผู้ใดผู้หนึ่งในกิจการต่อเนื่องกับผู้อื่น ฎาในพาณิชย์ใด ๆ กระทำผิดพระราชบัญญัติซื้อขาย ฎาท่าอย่างใดแก่สินค้าที่ส่งเข้ามาในพระราชอาณาจักร ฎาสินค้าที่ส่งออกไปนอกพระราชอาณาจักรอันปริมาณแห่งสินค้านั้น ได้สำแดงไว้ตามมาตรา ซึ่ง ตวงวัดของต่างประเทศตามมาตรา 5 โดยมีได้สำแดงปริมาณนั้นเพิ่มขึ้นตามตารางเทียบที่เสนอบัดประกาศใช้ ท่านว่า ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าสิบบาท

ภายหลังประกาศพระราชกฤษฎีกาที่กล่าวมานั้น ผู้ใดผู้หนึ่งกระทำผิดพระราชบัญญัตินี้ โดยทำสิ่งขายช่อม ฎาในกิจการต่อเนื่องกับผู้อื่น ฎาในพาณิชย์ใด ๆ ใช้เครื่องชั่ง เครื่องตวง เครื่องวัด อย่างใด นอกออกไปจากอย่างในวิธีที่ตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัตินี้ ท่านว่าต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบวัน ฎาปรับไม่เกินห้าสิบบาท ฎาจำคุกและปรับทั้งสองสถาน

มาตรา 37

ผู้ใดผู้หนึ่ง ถูกพิพากษาให้ลงโทษเพราะได้กระทำความผิด ตามที่ได้ระบุไว้ในลักษณะนี้แล้ว และทำความผิดที่ได้ระบุไว้ในลักษณะนี้ชั้นอีก ก่อนเวลาสามปีนับแต่วันพ้นโทษครั้งก่อนได้ล่วงพ้นไปแล้ว ต้องวางโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดที่ทำครั้งหลังนั้นทั้งเพิ่มโทษชั้นอีกกึ่งหนึ่งด้วย

มาตรา 38

เมื่อได้มี ถ้าเชื่อว่าได้มี การกระทำผิดตามพระราชบัญญัตินี้เกิดขึ้น เนื่องจากเครื่องซึ่ง เครื่องตวง เครื่องวัดใด ๆ แล้ว ท่านว่าจะยึดสิ่งนั้น ๆ เสียก็ได้

มาตรา 39

การฟ้องเอาโทษตามพระราชบัญญัตินี้ ท่านว่าทำได้แต่เฉพาะเจ้าพนักงานของกรมอัยการ ถ้าเจ้าพนักงานซึ่งเสนาบติ ตั้งแต่นั้นเพื่อ กระทำการตามข้อบัญญัติของพระราชบัญญัตินี้เท่านั้น

ลักษณะ 6บทเปิดเสรีจ

มาตรา 40

ให้เสนาบติมีอำนาจที่จะตั้งแต่งเจ้าพนักงานในกระทรวงใด ๆ ให้กระทำการตามข้อบัญญัติของพระราชบัญญัตินี้ เมื่อเป็นการจำเป็น

มาตรา 41

ให้เสนาบดีมีอำนาจที่จะออกกฎเสนาบดี กำหนด

ก. การจัดวางระเบียบงาน และธุรการ ของสำนักงานกลาง และสำนักงานสาขา

ข. แบบอาชีพาบัตรที่จะออกตามพระราชบัญญัตินี้ ระเบียบการ เวลา และสถานที่ในการขออาชีพาบัตร และการออกอาชีพาบัตร ค่าฤชาธรรมเนียมที่จะต้องเสียในการออกอาชีพาบัตร

ค. การจดทะเบียนผู้ถืออาชีพาบัตร เครื่องหมายส่วนตัวของผู้นั้น สินค้า เครื่องชั่ง เครื่องตวง เครื่องวัด ที่ผู้นั้นมีอยู่และรายการละเอียดอื่น ๆ ในการทำงานของผู้นั้นตามที่จำเป็น ค่าฤชาธรรมเนียมในการให้คำรับรอง

ง. ระเบียบการที่จะปฏิบัติให้เป็นไปตามความประสงค์ ของพระราชบัญญัตินี้

บรรดากฎเสนาบดีที่ออกให้ใช้และให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องประกาศในราชกิจจานุเบกษา และให้ใช้กฎนั้น ตั้งแต่วันที่ประกาศเป็นต้นไป

มาตรา 42

ให้เสนาบดีกระทรวงพาณิชย์เป็นเจ้าหน้าที่จัดการทั้งปวงตามพระราชบัญญัตินี้

ประกาศมา ณ วันที่ 17 ธันวาคม พระพุทธศักราช 2466 เป็นปีที่ 14 ในรัชกาลปัจจุบันนี้

พระราชบัญญัติ
ส่งเสริมการลงทุน (ฉบับที่ 2)
พ.ศ. 2534

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ 20 พฤศจิกายน พ.ศ. 2534
เป็นปีที่ 46 ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราช
โองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย ว่าด้วยการส่งเสริมการ
ลงทุน

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำ
แนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน
(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2534"

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ.
2535 เป็นต้นไป

มาตรา 3 ให้ยกเลิกวรรคสองของมาตรา 28 วรรคสองของมาตรา
30 และ (1) ของมาตรา 35 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520

มาตรา 4 ให้ตัดคำว่า "และหรือภาษีการค้า" ออกจากมาตรา 28
มาตรา 29 มาตรา 38 มาตรา 39 และมาตรา 40 และให้ตัดคำว่า "และภาษี

การค้า" ออกจากมาตรา 30 และมาตรา 48 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติ ส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520

มาตรา 5 ให้ยกเลิกความในมาตรา 36 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา 36 เพื่อส่งเสริมการส่งออก คณะกรรมการอาจให้ผู้ที่ได้รับการส่งเสริมได้รับสิทธิและประโยชน์พิเศษอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่าง ดังต่อไปนี้ด้วย

- (1) การยกเว้นอากรขาเข้า สำหรับวัตถุดิบและวัสดุ จำเป็นที่ต้องนำเข้ามาจากต่างประเทศเพื่อใช้ ผลิต ผสม หรือประกอบผลิตภัณฑ์ หรือผลิตผล เฉพาะที่ใช้ในการส่งออก
- (2) การยกเว้นอากรขาเข้า สำหรับของที่ผู้ได้รับการส่งเสริม นำเข้ามาเพื่อส่งกลับออกไป
- (3) การยกเว้นอากรขาออก สำหรับผลิตภัณฑ์หรือผลิตผลที่ผู้ได้รับการส่งเสริมผลิตหรือประกอบ
- (4) การอนุญาตให้หักเงินได้พึงประเมินในการเสียภาษีเงินได้ นิติบุคคลเป็นจำนวนเท่ากับร้อยละห้าของรายได้ที่เพิ่มขึ้นจากปีก่อนจากการส่งออก ซึ่งผลิตภัณฑ์หรือผลิตผลที่ผู้ได้รับการส่งเสริมผลิตหรือประกอบ โดยไม่รวมค่า ประกันภัยและค่าขนส่งนอกประเทศ

ทั้งนี้ ตามเงื่อนไข วิธีการและระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด"

ผู้รับสนองพระราชโองการ

อานันท์ ปันยารชุน

นายกรัฐมนตรี

ประกาศกระทรวงการคลัง

เรื่อง อนุญาตให้นำหรือส่งเพชรพลอย เครื่องรูปพรรณทองคำ และ
เครื่องรูปพรรณทองคำขาว ออกไปนอกราชอาณาจักร

เพื่อให้การนำหรือส่งเพชรพลอย เครื่องรูปพรรณทองคำ และเครื่องรูปพรรณทองคำขาวออกไปนอกราชอาณาจักรเป็นไปโดยสะดวกยิ่งขึ้น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 แห่งพระราชกฤษฎีกาควบคุมการส่งออกนอกราชอาณาจักรซึ่งสินค้าบางอย่าง (ฉบับที่ 8) พุทธศักราช 2485 ให้ยกเลิกประกาศกระทรวงการคลัง เรื่องอนุญาตให้นำหรือส่งเพชรพลอย เครื่องรูปพรรณทองคำ และเครื่องรูปพรรณทองคำขาว ออกไปนอกราชอาณาจักร ลงวันที่ 6 มีนาคม 2512 และอนุญาตให้นำหรือส่งเพชรพลอย เครื่องรูปพรรณทองคำ และเครื่องรูปพรรณทองคำขาว ออกไปนอกราชอาณาจักรได้ในกรณีดังต่อไปนี้

1. นักทัศนาจรจากต่างประเทศ ผู้ที่เข้ามาในราชอาณาจักร หรือผู้ที่เดินทางผ่านชั่วคราวระยะเวลาที่กำหนดในตัวเดินทางไปกลับ หรือตัวเดินทางผ่านแล้วแต่กรณี นำติดตัวออกไปได้ไม่จำกัดมูลค่า
2. ผู้เดินทางไปต่างประเทศนำติดตัวออกไปได้ เท่าที่เป็นของใช้ส่วนตัวโดยสุจริตและตามสมควรแก่ฐานะานุรูป
3. การส่งออกซึ่งของดังกล่าวเป็นมูลค่าไม่เกินห้าพันบาท
4. ผู้มีใบสุทธิคุ้มของที่ส่งออก (แบบ ล.ป.61 สีขาว) ส่งออกไปได้ตามรายการที่ปรากฏในด้านหลังของใบสุทธินั้น โดยต้องยื่นใบขนสินค้าขาออกต่อพนักงานศุลกากรตามระเบียบ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 17 ธันวาคม 2514

(ลงชื่อ)

บุญมา วงศ์สวรรค์

(นายบุญมา วงศ์สวรรค์)

ปลัดกระทรวงการคลัง

ผู้ใช้อำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 88 ตอนที่ 141 วันที่ 17 ธันวาคม 2514

ประกาศกระทรวงการคลัง
ออกตามความในมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติ
ควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พุทธศักราช 2485

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินพุทธศักราช 2485 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังออกคำสั่งไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1. ให้ยกเลิกประกาศกระทรวงการคลังออกตามความในมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พุทธศักราช 2485 ลงวันที่ 27 สิงหาคม 2501

ข้อ 2. บุคคลใดนำทองคำเข้ามาในราชอาณาจักร ต้องขายทองคำที่กล่าวนั้นแก่ธนาคารแห่งประเทศไทยภายใน 7 วัน นับแต่วันที่นำเข้า ทั้งนี้เว้นแต่ได้รับยกเว้นเป็นการทั่วไปหรือโดยเฉพาะ โดยจะกำหนดเงื่อนไขในการยกเว้นหรือไม่ก็ได้

อัตราแลกเปลี่ยนที่กำหนดให้ใช้ในการขายทองคำนั้น ให้ถือตามค่าเสมอภาคของบาท

ข้อ 3. อัตราแลกเปลี่ยน ที่กำหนดให้ใช้ในการขายเงินตราต่างประเทศแก่ธนาคารแห่งประเทศไทย ตามข้อ 28 แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2497) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พุทธศักราช 2485 ให้ถืออัตราสามสิบห้าบาทต่อหนึ่งปอนด์สเตอร์ลิงหรือสิบสองบาทห้าสิบสตางค์ต่อหนึ่งดอลลาร์สหรัฐอเมริกา และให้ธนาคารแห่งประเทศไทยคิดค่าธรรมเนียมในการซื้อเงินตราต่างประเทศดังกล่าวนี้ได้ตามสมควร

ประกาศ ณ วันที่ 25 พฤษภาคม 2502

สุนทร หงส์ลดารมภ์
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

*แก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศกระทรวงการคลัง ออกตามความในมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พุทธศักราช 2485 ฉบับลงวันที่ 21 ตุลาคม 2506 ฉบับลงวันที่ 31 มกราคม 2516 และฉบับลงวันที่ 15 กรกฎาคม 2516

**เงื่อนไขในการขอและได้รับยกเว้น
ไม่ต้องขายทองคำที่นำเข้ามาแก่ธนาคารแห่งประเทศไทย**

อาศัยอำนาจตามความในข้อ 2 แห่งประกาศกระทรวงการคลัง ออกตามความในมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พุทธศักราช 2485 ลงวันที่ 25 พฤษภาคม 2502 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังให้ยกเลิกเงื่อนไขในการขอ และได้รับยกเว้นไม่ต้องขายทองคำ ที่นำเข้ามาแก่ธนาคารแห่งประเทศไทย ลงวันที่ 25 มีนาคม 2503 แก้ไขเพิ่มเติมโดยเงื่อนไขในการขอ และได้รับยกเว้นไม่ต้องขายทองคำที่นำเข้ามาแก่ธนาคารแห่งประเทศไทย ฉบับลงวันที่ 21 ตุลาคม 2506 นั้น เลียและกำหนดเงื่อนไขขึ้นใหม่ดังต่อไปนี้

1. บุคคลใดประสงค์จะนำทองคำเข้ามาในราชอาณาจักร และขอยกเว้นไม่ต้องขายทองคำที่นำเข้ามาแก่ธนาคารแห่งประเทศไทย ให้ยื่นแบบ ท.ค.1 (คำขออนุญาตนำทองคำเข้ามาในราชอาณาจักร และขอยกเว้นไม่ต้องขายทองคำที่นำเข้ามาแก่ธนาคารแห่งประเทศไทย) โดยมีคู่ฉบับ 3 ฉบับต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ผ่านธนาคารแห่งประเทศไทย

2. การยกเว้นของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังในแบบ ท.ค.1 มีอายุตามที่กำหนดไว้ในแบบนั้น

แบบ 1 ท.ค. ที่ได้รับยกเว้นแล้ว ถ้าไม่ได้ใช้หรือหมดอายุ ผู้ถือจะต้องส่งคืนกระทรวงการคลังผ่านธนาคารแห่งประเทศไทยภายใน 7 วัน นับแต่วันหมดอายุ

3. ภายใต้ข้อบังคับข้อ 4 ผู้ได้รับยกเว้นตามแบบ ท.ค.1 จะนำทองคำออกไปจากอารักขาของศุลกากรไม่ได้ เว้นแต่จะได้ปฏิบัติดังต่อไปนี้แล้ว

(ก) ยื่นแบบ ท.ค.2 (คำขอใบสุทธิออกทองคำที่นำเข้ามาในราชอาณาจักร ซึ่งได้รับยกเว้นไม่ต้องขายแก่ธนาคารแห่งประเทศไทย) โดยมีคู่ฉบับ 3 ฉบับ เพื่อออกทองคำที่นำเข้ามาจากศุลกากรต่อเจ้าพนักงานควบคุมการ

แลกเปลี่ยนเงินธนาคารแห่งประเทศไทย พร้อมกับบัญชีราคาสินค้าและหลักฐาน แสดงความบริสุทธิ์ของทองคำ และรายการซึ่งนำหนักทองคำซึ่งผู้จำหน่ายในต่าง ประเทศเป็นผู้ออกให้

(ข) สำแดงเลขที่แบบ ล.ป.22 หรือ ล.ป.23 เพื่อซื้อเงิน ตราต่างประเทศ ชำระค่าทองคำที่นำเข้ามาต่อเจ้าพนักงานควบคุมการแลกเปลี่ยน เงินธนาคารแห่งประเทศไทย และในกรณีที่ยังไม่ได้ชำระค่าทองคำที่นำเข้ามา ให้สำแดงในแบบ ท.ค.2 ว่าจะชำระโดยวิธีใดและเมื่อใด ทั้งนี้ วันแต่จะได้รับการ ยกเว้นจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเป็นเฉพาะราย

(ค) ยื่นแบบ ท.ค.1 ที่ได้รับยกเว้น และแบบ ท.ค.2 ที่ได้รับ อนุญาตแล้วต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ศุลกากร พร้อมกับใบขนสินค้าขาเข้าและแบบ แสดงรายการค้า

(4) ในกรณีที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ได้มีคำสั่งให้ตรวจสอบ ซึ่งนำหนักทองคำ ผู้มีแบบ ท.ค.2 ที่ได้รับอนุญาตแล้วจะนำทองคำออกไปจาก อารักรักษาของศุลกากรไม่ได้จนกว่าจะได้รับคำสั่งจากรัฐมนตรี

ค่าใช้จ่ายในการตรวจสอบซึ่งนำหนักตามวรรคก่อน ให้ผู้ได้รับยกเว้น เป็นผู้เสีย

ให้ไว้ ณ วันที่ 21 กรกฎาคม 2520

สุพัฒน สุชาธรรม

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

พระราชบัญญัติการส่งออกภายนอกและ
การนำเข้าเข้ามาในราชอาณาจักร
ซึ่งสินค้า พ.ศ. 2522

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ 30 เมษายน พ.ศ. 2522
เป็นปีที่ 34 ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราช
องค์การโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมาย ว่าด้วยการควบคุมการส่งออก
ไปนอกและการนำเข้าเข้ามาในราชอาณาจักร ซึ่งสินค้าบางอย่าง

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำ
แนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทำหน้าที่รัฐสภาดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติการส่งออกภายนอก
และการนำเข้าเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. 2522"

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันที่ประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 3 ให้ยกเลิก

(1) พระราชบัญญัติควบคุมการส่งออกภายนอก และการนำเข้าเข้ามาใน
ราชอาณาจักรซึ่งสินค้าบางอย่าง พุทธศักราช 2482

(2) พระราชบัญญัติควบคุมการส่งออกภายนอก และการนำเข้าเข้ามาใน
ราชอาณาจักรซึ่งสินค้าบางอย่าง (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2487

(3) พระราชบัญญัติควบคุมการส่งออกภายนอก และการนำเข้าเข้ามาใน

ราชอาณาจักรซึ่งสินค้าบางอย่าง (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2490

บรรดากฎหมาย กฎและข้อบังคับอื่นในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา 4 ในพระราชบัญญัตินี้

"ส่งออก" หมายความว่า นำหรือส่งออกไปนอกราชอาณาจักรซึ่งสินค้า

"นำเข้า" หมายความว่า นำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า

"พนักงานเจ้าหน้าที่" หมายความว่า ข้าราชการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติราชการตามพระราชบัญญัตินี้

"รัฐมนตรี" หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 5 ในกรณีที่จำเป็น หรือสมควรเพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สาธารณประโยชน์ การสาธารณสุข ความมั่นคงของประเทศ ความสงบเรียบร้อย หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเพื่อประโยชน์อื่นใดของรัฐ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ โดยอนุมัติของคณะรัฐมนตรีมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษาในเรื่องใด ดังต่อไปนี้

(1) กำหนดสินค้าใดให้เป็นสินค้าที่ต้องห้ามในการส่งออกหรือในการนำเข้า

(2) กำหนดสินค้าใดให้เป็นสินค้าที่ต้องขออนุญาตในการส่งออก หรือในการนำเข้า

(3) กำหนดประเภท ชนิด คุณภาพ มาตรฐาน จำนวน ปริมาตร ขนาด น้ำหนัก ราคา ชื่อที่ใช้ในทางการค้า ตรา เครื่องหมายการค้า ถิ่นกำเนิด สำหรับสินค้าที่ส่งออกหรือนำเข้า ตลอดจนกำหนดประเทศที่ส่งไปหรือประเทศที่ส่งมาซึ่งสินค้านั้น

(4) กำหนดประเภทและชนิดของสินค้าที่ จะต้องเสียค่าธรรมเนียมพิเศษในการส่งออกหรือในการนำเข้า

(5) กำหนดให้สินค้าใดที่ส่งออก หรือนำเข้าเป็นสินค้าที่ต้องมีหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า หนังสือรับรองคุณภาพสินค้า หรือหนังสือรับรองอื่นใดตาม

ความตกลงหรือประเพณีทางการค้าระหว่างประเทศ

(6) กำหนดมาตรการอื่นใด เพื่อประโยชน์ในการจัดระเบียบในการส่งออกหรือการนำเข้าตามพระราชบัญญัตินี้

การแก้ไขเพิ่มเติม หรือยกเลิกประกาศตามมาตรานี้ ให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา 6 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ โดยอนุมัติของคณะรัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมพิเศษ รวมทั้งแก้ไขเพิ่มเติมหรือยกเลิกอัตราค่าธรรมเนียมพิเศษในการส่งออกหรือในการนำเข้า

ค่าธรรมเนียมพิเศษจะกำหนดเป็นเงิน หรือทรัพย์สินอย่างอื่นก็ได้

ระเบียบการเรียกเก็บและวิธีการชำระค่าธรรมเนียมพิเศษ ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์กำหนด

มาตรา 7 เมื่อได้มีประกาศกำหนดสินค้าใด ให้เป็นสินค้าที่ต้องขออนุญาตในการส่งออกหรือในการนำเข้าตามมาตรา 5(2) แล้ว ห้ามมิให้ผู้ใดส่งออกหรือนำเข้าซึ่งสินค้านั้น เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ หรือผู้ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์มอบหมาย

การขออนุญาตและการอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 8 ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า "คณะกรรมการการค้าต่างประเทศ" เรียกโดยย่อว่า "กคต." ประกอบด้วยปลัดกระทรวงพาณิชย์ เป็นประธานกรรมการ อธิบดีกรมการค้าภายใน อธิบดีกรมพาณิชย์สัมพันธ์ อธิบดีกรมบัญชีกลาง อธิบดีกรมศุลกากร อธิบดีกรมเศรษฐกิจ อธิบดีกรมวิชาการเกษตร อธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม เลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา และผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย เป็นกรรมการ

ให้อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศเป็นกรรมการและเลขานุการ และ

กคต. จะแต่งตั้งบุคคลอื่นเป็นผู้ช่วยเลขานุการก็ได้

ให้กรรมการต่างประเทศ เป็นเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินงานในหน้าที่ของ กคต.

มาตรา 9 ให้กคต. มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (1) วางข้อบังคับหรือระเบียบเกี่ยวกับการบริหารงานของ กคต. โดยอนุมัติของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์
- (2) ศึกษาวิเคราะห์และวิจัยเกี่ยวกับการค้าระหว่างประเทศรวมทั้งเสนอโครงการ แผนงาน หรือมาตรการเกี่ยวกับการแก้ไขปรับปรุง ภาวะการค้าระหว่างประเทศต่อรัฐมนตรี
- (3) ให้คำแนะนำหรือคำปรึกษาแก่รัฐมนตรีในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 10 การประชุมของ กคต. ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ถ้าประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

มาตรา 11 คำวินิจฉัยของกคต. ให้วินิจฉัยได้เสียงข้างมากกรรมการคนหนึ่งได้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา 12 กคต. มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อทำกิจการหรือพิจารณาเรื่องต่าง ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการได้

ให้นำมาตรา 10 และมาตรา 11 มาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะกรรมการโดยอนุโลม

มาตรา 13 ให้จัดตั้งกองทุนขึ้นกองทุนหนึ่งในกระทรวงพาณิชย์เป็นทุน

หมอนเวียน สำหรับใช้จ่ายเกี่ยวกับการส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ เรียกว่า กองทุนส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศประกอบด้วยเงินและทรัพย์สินอื่นดังต่อไปนี้

(1) ค่าธรรมเนียมพิเศษตามมาตรา 6

(2) เงินและทรัพย์สินอื่นที่ได้รับจากรัฐบาล หรือจากแหล่งต่าง ๆ ภายในประเทศ หรือต่างประเทศ หรือองค์การระหว่างประเทศหรือบุคคลอื่น

(3) ดอกผลของเงินทุน

เงินและทรัพย์สินอื่นตามวรรคหนึ่ง ให้ส่งเข้ากองทุนโดยไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

หลักเกณฑ์และวิธีการ การบริหารกองทุนและการจัดสรรเงินกองทุนให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์กำหนด โดยอนุมัติของคณะรัฐมนตรี

มาตรา 14 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ มีอำนาจนำเงินกองทุนไปหาดอกผลได้ โดยการฝากออมทรัพย์ หรือฝากประจำกับธนาคารที่เป็นรัฐวิสาหกิจ หรือชื่อหลักทรัพย์ของรัฐบาล

มาตรา 15 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง มีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดท่า หรือที่แห่งใดในราชอาณาจักร เป็นที่ที่จะต้องส่งออกหรือนำเข้าตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 16 บทกฎหมายว่าด้วยการศุลกากร และอำนาจพนักงานศุลกากรตามกฎหมายว่าด้วยกานั้น ในส่วนที่ว่าด้วยการตรวจและป้องกันการลักลอบหนีศุลกากร การตรวจค้น การยึดและริบของ หรือการจับกุมผู้กระทำความผิด การสำแดงเท็จ และการฟ้องร้อง ให้ใช้บังคับแก่การส่งออกหรือการนำเข้าตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย

มาตรา 17 เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้

(1) เข้าไปในสถานที่ทำการ สถานที่ผลิต หรือสถานที่เก็บสินค้าหรือยานพาหนะของผู้ประกอบการส่งออก หรือนำเข้า หรือของบุคคลใด ในเวลา ระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก หรือในเวลาทำการของสถานที่นั้น เพื่อตรวจค้นสินค้า หรือตรวจสอบ เมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้

(2) เรียกเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องจากผู้ประกอบการส่งออก หรือนำเข้า หรือจากบุคคลซึ่งเกี่ยวข้อง

(3) ยึด หรืออายัดเอกสาร หรือสิ่งของที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเพื่อประโยชน์ในการดำเนินคดี ในกรณีมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำความผิด เพื่อประโยชน์ในการดำเนินคดี ในกรณีมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้

(4) สั่งให้บุคคลใด ๆ มาให้ถ้อยคำ หรือให้ส่งบัญชี เอกสารหรือหลักฐานอื่น ในกรณีมีเหตุอันควรเชื่อว่าถ้อยคำ สมุดบัญชี เอกสารหรือหลักฐานดังกล่าวมีประโยชน์แก่การค้นพบการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 18 ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่แสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลซึ่งเกี่ยวข้อง

บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้เป็นไปตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 19 ในกรณีที่บุคคลใดประสงค์ จะให้พนักงานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัตินี้ ในวันหยุดราชการ หรือนอกเวลาราชการหรือนอกสถานที่ทำการโดยปกติ ไม่ว่าในหรือนอกเวลาราชการ จะต้องเสียค่าป่วยการให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานดังกล่าว ตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง และจ่ายค่าพาหนะเดินทางให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่เท่าที่จำเป็นและใช้จ่ายไปจริง

มาตรา 20 ผู้ใดส่งออก หรือนำเข้า ซึ่งสินค้าต้องห้ามมาตรา 9(1) หรือฝ่าฝืนมาตรา 7 วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับเป็น

เงินห้าเท่าของสินค้าที่ส่งออกหรือนำเข้า หรือทั้งจำทั้งปรับ กับให้ริบสินค้า รวมทั้งสิ่งที่ใช้บรรจุและพาหนะใด ๆ ที่ใช้ในการบรรทุกสินค้าซึ่งเกี่ยวเนื่องกับความผิดรวมทั้งพาหนะที่ใช้ลากจูงพาหนะบรรทุกสินค้านั้นเสีย

ในกรณีที่มีการจับกุมผู้กระทำความผิด เมื่อพนักงานอัยการร้องขอให้ศาลสั่งจ่ายเงินสินบนแก่ผู้นำจับหรือขละสามสิบ และเงินรางวัลแก่ผู้จับหรือขละยี่สิบห้าของจำนวนเงินสุทธิต่ำขายของกลางที่ศาลสั่งให้ริบ หรือในกรณีที่มีได้ริบของกลาง หรือของกลางไม่อาจขายได้ ให้หักจ่ายจากเงินค่าปรับที่ได้ชำระต่อศาล

ในกรณีที่ไม่มีผู้นำจับ ให้จ่ายเงินรางวัลแก่ผู้จับหรือขละสามสิบของจำนวนเงินสุทธิต่ำขายของกลางที่ศาลสั่งให้ริบ หรือในกรณีที่มีได้ริบของกลางหรือของกลางไม่อาจขายได้ ให้หักจ่ายจากเงินค่าปรับที่ได้ชำระต่อศาล

ในกรณีที่ผู้นำจับหรือผู้จับฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดมีหลายคน ให้แบ่งจ่ายเงินสินบน หรือเงินรางวัลแก่บุคคลในฝ่ายนั้นคนละเท่า ๆ กัน

ในกรณีที่จับของกลางได้ แต่ไม่ปรากฏตัวผู้กระทำความผิด ให้อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศโดยอนุมัติของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ มีอำนาจสั่งจ่ายเงินสินบน และเงินรางวัลจากจำนวนเงินสุทธิต่ำขายของกลางที่ตกเป็นของแผ่นดิน โดยไม่เกินอัตราที่กำหนดในมาตรานี้

มาตรา 21 ผู้ใดส่งออก หรือนำเข้าโดยไม่เสียค่าธรรมเนียมพิเศษ ตามมาตรา 6 หรือกระทำด้วยประการใด ๆ เพื่อให้ตนเสียค่าธรรมเนียมพิเศษ น้อยกว่าที่ต้องเสีย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 22 ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามประกาศซึ่งออกตามมาตรา 5 (3), (5) หรือ (6) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 23 ผู้ใดขัดขวาง หรือไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้า

หน้าที่ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา 17 หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงาน
เจ้าหน้าที่ซึ่งสั่งตามมาตรา 17 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับ
ไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 24 บรรดาพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ประกาศและ
ระเบียบที่ออก โดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการส่งออกไปนอก
และการนำเข้ามาในราชอาณาจักร ซึ่งสินค้าบางอย่างที่ใช้บังคับอยู่ ก่อนวันที่
พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้คงมีผลใช้บังคับได้ต่อไป เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราช
บัญญัตินี้ ทั้งนี้ จนกว่าจะได้มีกฎกระทรวง ประกาศหรือระเบียบ ที่ออกตาม
พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา 25 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ และรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงาน
เจ้าหน้าที่ ออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัติ
นี้ กำหนดกิจการอื่น และออกประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว
ให้ใช้บังคับได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

ส. โทตระกิตย์

รองนายกรัฐมนตรี

ประวัติผู้เขียน

นางสาวจุฑามาส จิตรชุ่ม เกิดเมื่อวันที่ 18 พฤษภาคม 2508 ที่จังหวัด อ่างทอง สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จากโรงเรียนสตรีบูรณวิทย์ กรุงเทพมหานคร และมัธยมศึกษาตอนปลายจาก โรงเรียนปานะพันธุ์วิทยาในพระบรมราชูปถัมภ์ กรุงเทพมหานคร และสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี เมื่อปี 2530 เป็นนิติศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ และได้เข้ารับการศึกษาอบรมดังนี้

- ผ่านการอบรมการว่าความ รุ่นที่ 2 สภาทนายความ
- ผ่านการอบรมกฎหมายธุรกิจสำหรับนักบริหาร รุ่นที่ 1 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ในระหว่างการศึกษา เข้าฝึกงานที่ สำนักงานประธานดวงรัตน์ ทนายความ ปัจจุบันดำเนินงานด้านอสังหาริมทรัพย์ บริษัทเรืองผล จำกัด